

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő: Dr. PAP ZOLTÁN
Szépirodalmi főmunkatárs: EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM: Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Állattenyésztésünk fejlesztése.

Budapest, június 16.

A képviselőház ma egyhangulag elfogadta az állattenyésztés fejlesztéséről szóló törvényjavaslatot. Ennek horderejét könnyű átlátni, ha meggondoljuk azt a veszedelmet, amely állattenyésztésünket évek óta fenyegeti s azt a tapasztalati tény, hogy állatállományunk csökkenőben van évek óta, amit minden hivatalos czáfolat dacára is még növelt a szerb határzár. Főleg a szarvasmarha-, sertés- és juhtenyésztésünk az, ami visszafejlődőben volt, nem azért, mintha gazdáinknak nem lett volna érzékük az állattenyésztés fontossága iránt, hanem főleg azért, mert a huszfogyasztás emelkedett s állatállományunk csakis abban az esetben nem silyente volna ezt meg, ha a lakosság számarányával és a fogyasztás emelkedésével állatállományunk szaporítása lépést tudott volna tartani.

De nem tudott s mind nagyobb és nagyobb arányban került növendék állat a vágóhidra. A fajok nemesedtek ugyan s ennek eredményeképpen korábban is kifejlődtek az egyes állatok, mint régebben, mikor még szó sem volt okszerű állattenyésztésről, de azért a szarvasmarha számát folyton apasztotta a nagy huszfogyasztás, a sertések számát a vész, sőt mint mondtuk, mindezt még fokozta a szerb határzár. Juhtenyésztésünk pedig teljesen pusztulóban van. Az amerikai gyapjuterelés annyira fejlődött és az

árakat annyira lenyomta, hogy a juhtenyésztés megszűnt jövedelmező lenni s birtokosaink egy része vagy egészen felhagyott vele, vagy pedig tisztán csak azért foglalkozott juhtenyésztéssel, hogy aztán a juhokat fogyasztási czélokra adja el.

Agrár állam vagyunk s még sokáig maradunk is. Az állami jövedelmek s az egész ország lakosságának jövedelmei végső konzekvenciájukban még mindig attól függnek, hogy mezőgazdaságunk produktivitását emeljük. Hisz nem kell bővebb magyarázat, mert mindenki tudja, hogy egy rossz termés, vagy egy állatvész az egész országra minő óriási csapás s hogy azt minden egyes ember mennyire megérzi. Minden akciót tehát, amelylyel a kormány a mezőgazdaságot emeli és jövedelmezőbbé teszi, az egész ország örömmel fogadhat, anélkül, hogy abban mindjárt agrárius előretörést kellene látnia.

A Darányi-féle törvényjavaslat okos mérséklettel középutat tart. Az állami segítséget az állattenyésztés fejlesztésére megigéri és felajánlja, e mellett azonban az állami adófiúlérekből nem akar olyan kedvezményeket osztogatni, amelyek csakis a magánérdekeket szolgálják. S javaslata úgy a nagybirtoknak, mint a kis- és középbirtoknak előnyére fog válni. Az okszerű állattenyésztés nálunk még gyermekkorát éli s nagyon kevés olyan közép- és kisbirtokos van, akinek tőkeereje megbirná azokat az áldozato-

kat, amelyekkel ez főleg kezdetben jár. Azért üdvös volna, ha nálunk minél több állattenyésztő szövetkezet létesülne. Ezzel elérnők azt, hogy egyes vidékeken az állattenyésztés vidékenként egyformává tétetnék, ami nemcsak hozzájárulna a költségek apasztásához és amellől mégis fejlesztené az állattenyésztést, hanem ily módon könnyebben és olcsóbban volna keresztülvihető állatállományunk nemesítése is. Nálunk a mezőgazdasági szövetkezetek kétszeresen fontosak volnának, mert még amugy sem intenzív nálunk az állattenyésztés és ezzel hatalmas lépést tennénk abban az irányban, hogy ezt elérhessük. A gazdaszövetségek már eddig is gyönyörű eredményeket tudnak felmutatni, de sajnos, anyagi erejük még mindig nem megfelelő és így több bennük a jó szándék, mint az erő. Ott van Németország példája, melynek állatállománya az utolsó két évtizedben megháromszorozódott s ezt az állattenyésztési szövetkezeteknek köszönheti.

Az állatkiállítások és díjazások is nagyban hozzájárulnak a gazda ambíciójának fokozásához, egyébként azonban mi ezeknek nem tulajdonítunk olyan nagy fontosságot, mint egyesek teszik, s nem igen hiszszük, hogy a kiállítások és díjak szaporítása nyomatékos befolyást gyakorolna állatállományunk fejlesztésére. Ár-tani nem árt ugyan, de mi általában ellenzői vagyunk mindenféle kiállításnak, mint azt már ismételtén kifejtettük és a nyugot-európai gazdatársadalom ezt

Hajnali hangulat.

Irta: Alba Nevis.

Ida megállt és leporolt a zsebkendőjével egy padot:

— Üljünk ide, — mondta s a napernyőjét becsukva elhelyezkedett.

A kísérője, egy szürke, lüszterruhás fiatal-ember, szótlanul telepedett mellé. Ásított.

Sokáig volt fenn? — kérdezte a leány.

— Nem, — felelt a férfi, — de ez különben se fontos, mert ilyen dolgok engem nem zavar-nak. Ha aludni akarok, okvetlenül elalszom, mert nincs az a csuzzal egybekötött álmatlanság, amit egy aspirin, vagy mondjuk öt aspirin le nem győz! Ha ásítottam, annak más az oka; még nem borotválkoztam ma és roppant gyűröttnek érzem magam. Ez lehangol, elveszi a jókedve-met.

— Ilyen hű? — kérdezte a lány és erőltetve kaczagott. — De hogyan öltözködhet egy férfi háromnegyed óráig? . . . Ennyi időt sétáltam el a kapuja előtt . . .

A férfi lehajolt, kerek, puha, szőke arcával a csipkekeztük fölé.

— Meg kell, hogy köszönjem, — mondta. Igazán bájos volt magától; hajnali hat órakor becsöngetni egy vén medve odújába! Ha tudná, milyen furcsaságokat éreztem, mikor ott álltam az ajtón innen, maga pedig az ajtón túl . . .

Szemben az óra mutatója éppen elérte a hetet. A Deák Ferencz szobra körül kis verebek ugráltak egy bolondos, reggeli quadrillet. A nagy, sötét szoborarcz tüzes napfényben fűrdött

és bozontos szempillái szinte megenyhültek, le-simultak.

— Pestet még sohase láttam ilyenkor, — mondta most a leány. — És a hajnali kirándulást egészen másként képzelem: Egy pár tavalyi, kényelmes, félig elnyűtt cipőben, fűző nélkül és olyan ruhában, amit nem kell megkötni a derekunkon. Talán reform lehet, de tetőtől-talpig bő és főkép szabad . . . szabad!

Nagyot lélegzett, a férfi mosolygott a be-szédén.

— No, és?

— . . . És hogy se puder, se fátyol. Ondólatlan, sima haj és valami éktelen nagy kalap. Szóval, hogy szabadon csunyanak lennem, minden szégyenkezés és tartózkodás nélkül . . .

— Hiszen azért nem lenne csunya, — ellenkezett a férfi, csak éppen természetesen. Nem olyan karcsu, de sokkal egészségesebb arányu, nem olyan fehér, de üdőbb. Gyönyörű az, mikor a leány arcra az alatta játszó vér ir titkos je-leket.

A leány nagyon elszomorodott:

— Látja, — mondta; — az én tragédiám! Sohase tehetem azt, amit szeretnék. Nem élhetek úgy, ahogy élnem jól esne. Ahogy a vágyaim szerint kellene élnem. Hát mi ez?

— Ez, — felelte a férfi, mindnyájunk közös tragédiája. Alig van ember, aki azt az utat járná, amit járnai szeretne . . . Hiszen minket diri-gálnak!

A leány csodálkozott.

— Én azt hittem, hogy egy férfi az akarata szerint élhet . . .

— Persze, mert maga nem ismeri az életet.

Magának vannak szép elméletei és a szomorúságot és nyomorúságot csak az ablakból látja. Mert azt hiszi; a sötét fülkét csak csokolódzásra lehet használni és két összeérő kéz csak simogathatja egymást. Ohó! A fülke sötétjéből néha piros embervér folyik pataokban a napvilágra és az összetapadó kezek néha marcangolják egy-mást.

— Piu! — szölt Ida. Ilyen csunya dolgokat mesél nekem májusban, mikor az egész világ kaczag és rózsaszínű virágok pelyhedznek a fűben. Ezért költöttem fel? Ezért várakoztam rá háromnegyed órán át?

A férfi reáhajította fejét a puha karra, mely a pad támláján pihent.

— Igaza van, — felelte, de hát én ilyen vagyok. Egy törődött, szomoru, fáradt legény, akit az élet összevisszasága úgy megsavanyított, akár a kánikula melege a tejet.

Ahogy így, a nap felé fordított arczczal be-széli; a kék szeme sugaras volt, és a teli ajkai körül fehér és egészséges fogak ragyogtak elő. Az állán volt egy roppant kedves, leányos gö-dör és az orrezimpái folyton, remegve szimatol-tak, mint egy ideges telivéréi.

— Kár, — mondta a leány fennhangon és magában titkon utánagondolta:

— Kár! . . . Olyan férfi, akit szeretni tud-nék, sőt, akit nagyon tudnék szeretni! akivel az életet gyönyörűnek érezném. Együtt jönnék-mennék, ha fáradt volna, rámhaitaná a fejét és ennek az édes fejnek a sulya alatt kivirágozna a mellem és a vállam és olyan volnék, mint a bol-dogság rózsabokra; gazdag, termékeny és min-den viharral dacoló. És aztán lennék apró

már be is látta. Nagy időközökben helyes ilyen kiállításokat rendezni, már csak az eredmények összehasonlítása kedvéért is, de ezeket sem volna szabad úgy rendezni, mint nálunk teszik, hanem tudományos alapon, ahol mindjárt a tényésztés helyessége, vagy helytelen iránya megállapíthatnák, mely célból az állattenyésztési felügyelőknek is nagyobb befolyás biztosíthatnák, s ahol megállapíthatnák egyes vidékekre nézve szinte kötelezőleg az, hogy a kiállítás tapasztalatai alapján az állattenyésztést minő irányban kell fejleszteniök, vagy az eddigi iránynyal szemben minő módosítások volnának keresztülvendők.

Nem kifogásként mondjuk ezt a Darányi-féle törvény ellen, hisz ez a törvény nem akar egyéb lenni, mint egy akció kezdete, amelynek eredményei csak egy évtized múlva lesznek nyilvánvalók. Ami a törvényben van, az jó és helyes, de nem szabad azt gondolnunk, hogy ezzel a törvényvel már meg van oldva állattenyésztésünk nagy problémája. Évtizedek nagy munkájára van szükség, s ezt a törvényt csak dokumentumként tekintjük annak, hogyha valaki, úgy Darányi Ignác az, aki utat tud jelölni még a jövő generáció számára is.

Budapest, június 16.

A képviselőház holnap, szerdán délelőtt tíz órakor ülést tart, melynek napirendjén vannak: a végrehajtási törvény, a kérvények 55-60 sorjegyzéke, a munkügyi bizottság jelentései, Wekerle miniszterelnök válasza Nagy Dezső, Nagy György s Bozóky Árpád interpellációjára és az esetleges interpellációk.

Minisztertanács. Az e heti rendes minisztertanácsot ma délen tartották meg a miniszterelnök képviselőházi fogadótermében. A minisztertanácson, mely folyó ügyek elintézésével foglalkozott, résztvett a kabinetnek a fővárosban időző valamennyi tagja; a szabadságon levő Jekelfalussy Lajos honvédelmi minisztert Bolgár Ferenc államtitkár képviselte, míg gróf Andrássy Gyula belügyminiszter helyett gróf Hadik János államtitkár is

titkaink. És nagy, édes közösségeink . . . Miatta okvetlenül le tudnék mondani sok mindenről. És szeretném, ha a forró ajkaival minél többször megcsókolna! És a szomorúságáról szépen leszoktatnám, ahogy leszoktatják az anyatejről lassankint a csecsemőt. Kacagna, ha rám nézne reggel, mikor először nyitja ki ébredőre a szemét. És kacagna az éjszaka sötétjében, mikor a lámpát eloltva, még egyszer derékon ölel . . .

— Kár, — hagyta rá a férfi is, lehuny szemmel.

— Kár, gondolta azután; — ezt a friss, élet-erős lányt magamhoz nem venni, meg nem simogatni . . .

Egy pillanatra, ha közelebb hajolnék, oda volna az ellentállás. Valami édes és erős Heliotrop-szaga van a hajának. És engem, ha már semmi se szédít, levesz a lábaimról az illat. Ideges és finomczipájú embereknél van ez így. Egyébként, ha nem volnék ilyen rokkant, elkiváncokoznám ezzel a leánnyal valamelyik messze hegyre, ahol még nem taposták szét a harmatot és a levegő falusiasan szűz. Ott azután elmondanék neki sok mindent, amit itt nem lehet és bizton megértenénk egymást. Jó lenne egyáltalán vissza se jönni ebbe a Gyehennába: a pusztulás és fertő fészkebe . . . Hanem megerősödni és kezdeni ott egy egészséges, friss, új életet, tülekedés nélkül és ártatlant, amilyet régi módi emberek éltek . . .

Nagy porfelhő csapott az arcukba, kavicsok röppültek csörömpölve a szobor lábához; idétlen, ránczos-szoknyájú, falusi leányok, süldő parasztleánykék söpörték a kertet.

távol lévén a fővárosból, Bezerédy Viktor államtitkár jelent meg. A minisztertanács után a képviselőház folyosóján azt híresztelték, hogy abban a készülő bortörvény miatt éles összeütközés támadt Kossuth Ferenc és Darányi Ignác között, mert Kossuth állítólag hevesen ellenezte Darányi tervezetében a borkereskedelem ellen irányuló rendelkezéseket. A hír belekerült egyes estilapokba is, azonban félhivatalosan határozottan megczáfolják.

Kavarodás a végrehajtási törvény körül.

— Izzalom a koalíció pártjaiban. —

Budapest, június 16.

A képviselőház mai ülésének végén holnapra napirendre tűzte a végrehajtási törvény novelláját. A képviselők minden megjegyzés nélkül hozzájárultak az elnöknek ilyen értelmű napirendi indítványához, alig néhány perc múlva, az ülés berekesztése után pedig már mindenki elégtelenedett. Egyszerre egész sereg hibát találtak a javaslaton és teljes lehetetlenségnek mondták azt, hogy ezt a javaslatot most tárgyalhassák. A mozgalom a függetlenségi pártból indult ki, de estére már annyira elterjedt a koalíció többi pártjaiban is, hogy a ma napirendre tűzött javaslatot holnap ismét visszaadják az igazságügyi bizottságnak újabb és alaposabb átdolgozás céljából.

Hónapok óta fekiúdt már a végrehajtási törvény novellája a Ház előtt és az igazságügyi bizottság is már hosszabb ideje letárgyalta. Minden oldalról ismételten sürgették a törvényjavaslat napirendre tűzését, amely különösen a kisemberek védelmére igen becses újításokat tartalmaz. Günther Antal igazságügyminiszter is szorgalmazta a javaslat elintézését, be is sorozták a szünet előtt elintézendő javaslatok közé, ma pedig a holnapi ülés napirendjére tűzték. Ekkor történt, hogy Kelemen Samu képviselő Wekerle Sándor miniszterelnökhöz sietett és kifejtette előtte, hogy ezt a javaslatot vissza kell adni az igazságügyi bizottságnak, mert olyan sérelmes intézkedések vannak benne, amelyek különösen a kisebb gazdákat teljesen megfosztják a hiteltől. Így a javaslat a fundus instructust az év nyolcz hó-

A férfi felrezzent; zavartan nézett szét, a leány félrefordította a fejét:

— Talán mennék? — mondták mind a ketten és csaknem egyszerre.

A leány a bluzát igazgatta, a férfi a nyakendőjét s a piros napernyő alatt szótlanul indultak el.

Mikor a kijáráthoz értek, észrevettek egy padot, mely bokrok árnyékában lapult meg; rajta egy papucos lábú, vézna parasztleány ült, meg egy lesült képű fiú. Két seprű ott pihent mögöttük a füben, rádobja a legény pörge kalapja, a leány nagyvirágos kendője. Mellettük, a padon egy üres, juhurtól átszírosodott papír, meg egy csomó zöldhagyma-szár. És ők ketten, összehorulva, mindenről megfeledkezve, csókoltak.

. . . Ha a lüszterkabátos fiatalember olvasni tudott volna a leány lelkében, iszonyu sok szomorúságot, keserűséget és vágyat olvasott volna néhány szegény kis szóba préselve.

— Uristen, milyen boldogok ezek! . . .

Viszont, ha a leány belelát a férfi lelkébe, okvetlenül ezt látja.

— Ezek nem okoskodnak, nem tévóváznak, nem tervezgetnek, hanem élnek! . . . E helyett azonban Ida felfogta magásra a szoknyáját és műközőbösséggel így szólt:

— Siessünk, mert lekésem a reggeliről!

— Bizony siessünk, — felelte a férfi, engem kilenczre az irodában várnak.

Azután, Isten neki! — újra ásitott egyet s mert az éféle ragadós; a leány is utána csinálta. Így haladtak szegények! — a paloták felé . . .

napjában — márczius 15-től november 15-ig — mentesíti a végrehajtás alól, a többi négy hónapot pedig oly könnyű felszólamlásokkal, felebezésekkel és más fogásokkal kihuzni, hogy teljes lehetetlenség a lefoglalt tárgyak elárverezése. Ilyen körülmények között a gazdák vagy nem kapnak egyáltalában hitelt, vagy pedig csak a birtokra való bekebelezés mellett, amely utóbbi esetben a végrehajtást, ha valami szerencsétlenség miatt nem tudna fizetni, a hitelezők egyenesen az ingatlan ellen vezetnék. A mentesített fundus instructus megmaradna a földnélküli gazdának. A tizenkét holdon aluli kisgazdákra, akiknek fundus instructusát egyáltalában mentesíti a javaslat, még fokozottabb mértékben áll ez a tétel. Tartalmaz azonban ezenkívül a javaslat még több súlyosan sérelmes intézkedést, amelyek az iparosokat, kereskedőket, állandó fizetésű alkalmazottakat és különösen a nyugdíjasokat érintik. Ő nem tagja az igazságügyi bizottságnak, tehát ott nem szólhatott föl, szükségesnek tartaná azonban, hogy a bizottság a javaslatot ezeknek figyelembe vételével dolgozza át újra.

Wekerle Sándor miniszterelnök azt felelte, hogy ő belátja, hogy vannak visszasságok, de kéri, hogy aggodalmait adja elő Günther Antal igazságügyminiszternek. E közben azonban az ülés véget ért és a képviselők eloszlottak, Kelemen Samu tehát délutánra hagyta a további agitálást.

A koalíció pártjai ugyanis délután öt órakor a függetlenségi pártkörben együttes értekezletre gyűltek össze s míg a tanácskozó teremben a szeszadójavaslatot tárgyalták, Kelemen Samu nagy buzgalommal magyarázta a társalgóban és az előcsarnokban a képviselőknek a végrehajtási törvény novellájának hibáit. Baross János, Simonyi-Semadam Sándor, Éber Antal, Malatinszky György, Szmeccsányi György és mások egész terjedelmében magukévá tették Kelemen Samu okoskodását és lázas agitációját fejtették ki a javaslatnak napirendről való levétele mellett. Bakonyi Samu, a javaslat bizottsági előadója, élesen szembeszállt a mozgalom kezdeményezőivel és kijelentette, hogy ha őt így kompromittálják, levonja a konzekvenciákat és lemond a bizottsági tagságról. Hoitsy Pál, a függetlenségi párt ügyvezető-alelnöke is igyekezett lecsillapítani az izzalmat, azonban ő sem ért célzt.

Günther Antal igazságügyminiszter, aki beteg nejét ma este kísérte el a Tátrába, már előbb eltávozott a pártkörből és Meskó László államtitkárt bizta meg helyettesítésével. Wekerle Sándor miniszterelnök, aki szintén tudomást szerzett a mozgalomról, Meskó államtitkárt arra kérte, menjen rögtön Günther Antalhoz és elutazása előtt kérje ki véleményét. Meskó eleget is tett a kérelemnek és rövid fél óra múlva azzal tért vissza, hogy Günther hozzájárul a javaslatnak az igazságügyi bizottsághoz való visszautasításához, meg is bizta őt azzal, hogy az erre vonatkozó javaslatot az igazságügyi kormány nevében megtegye, de azt kéri, hogy még a nyári szünet előtt intézzék el a javaslatot.

A koalíciós értekezlet végén aztán Éber Antal ilyen értelemben indítványt is tett és Meskó László államtitkár, az előzetes megállapodás értelmében ahhoz hozzá is járult.

Erre aztán lecsillapodott a mozgalom és az elégtelenedők kidolgozzák módosításaikat, amelyeket benyújtanak az igazságügyi bizottsághoz.

Elfogadták Apponyi javaslatát.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, június 16.

Az ingyenes népoktatásról szóló törvényjavaslatot ma részleteiben is elfogadták; s azonkívül a Ház még egy törvényjavaslatot fogadott el és néhány mentelmi ügyet is elintézt. Ez a munka igazi nyári hangulatban folyt le. A képviselők sem voltak sokan a Házban és akik ott voltak, türelmetlenkedtek.

Teszelszky József, Pop Cs. István és Damján Vazul beszélt először. Ezeket a beszédeket nagy közömbösség fogadta. A Vázsonyi Vilmos felszólalását azonban már a néppárt erősen megtépzta. Vázsonyi a felekezeti iskolák ellen beszélt és ezért hol a néppárt, hol a nemzetiségi párt elégedetlenkedett. Beszéde közben egyszer szünetet tartott egy perczig, mire az elnök figyelmeztette, hogy folytassa beszédét. Ebből heves párbeszéd pattant ki az elnök és Vázsonyi között — s Vázsonyi hirtelen leült. Molnár Jenő és Pető Sándor megjegyzéseket tettek az elnök eljárására, mire ők is rendreutasításban részesültek. Az incidens után Apponyi Albert válaszolt a javaslat ellen felhozott ellenvetésekre. Azt mondotta, hogy a javaslat folytatása az Eötvös József kulturpolitikájának. Akik a felekezetek érdekeit féltik tőle, hamis nyomon járnak. Esze ágában sincsen a felekezetek jogaihoz hozzányulni. Ezeket a jogokat ő tiszteletben tartja. A nemzetiségeknek sincs okuk aggodalomra. Azzal fejezte be beszédét, hogy ő mindenkinek békejobbot nyújt; magára vessen, ki azt el nem fogadja. A miniszter beszédét a többség zajos tetszéssel fogadta. A részletes tárgyalásnál több módosítást nyújtottak be; az elfogadott módosítások a javaslat lényegén nem változtatnak.

Az állattenyésztés kifejlesztésére szóló törvényjavaslatot Vásárhelyi Dezső előadó ismertette és a függetlenségi párt részéről Láhne Hugó ajánlotta elfogadásra. El is fogadták; csak éppen a kilencedik paragrafusnál ajánlott módosítást Hódy Gyula, amit a Ház szintén akceptált. A mentelmi ügyeket Héderváry Lehel referálta.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

Kezdődött délelőtt tíz órakor. —

Elnök: Justh Gyula.

Jegyzők: Dudits Endre és Szentkirályi Zoltán.

Az elnök: Megnyitja az ülést.

Folytatják a népiskolai oktatás ingyenességéről szóló törvényjavaslatot tárgyalását.

Az ingyenes népoktatás.

Teszelszky József: Helyesli a javaslatot, amely kiterjeszti az állam nevelő hatását az utca gyermekhadára is, amelyből azok az elemek kerülnek ki, amelyeknek sem Istenük, sem hazájuk. Az államnak kötelessége a hazafiságot ébren tartani s a katolikus népiskolák a hazafiság megannyi erősségei. A javaslatot, mint az államosítás eszméjének hatyudalát, készséggel megszavazza.

Pop-Csicsó István: A magyar nyelv ellen fakad ki. Az elnök: Figyelmeztetem a képviselő urat, hogy a magyar nyelv államnyelv ebben az országban. Ezt tartsa szem előtt!

Pop-Csicsó István: Tudja, nem is a magyar nyelv ellen izgat, hanem fokozott erőltetése ellen tiltakoznak. Giessweinnek az ir példára azt válaszolja, hogy éppen ez a példa serkenti a nemzetiségieket keserű ellentállásra, mert az irek elangolosodtak s ma már csak ötszáz ezer jó ir beszél milliók helyett az ősi kelta nyelven. Aki elmege ir földre, fölajduló szívet látja, hogy mennyire elfeledte az ir nép ősi nyelvét. A kétnyelvűségre azt válaszolja, hogy több nyelven beszélhetnek egyesek, kétnyelvű nép azonban nincs a világon. Apponyinak ez újabb törvényjavaslatán nincs áldás; nem fogadja el.

Damján Vazul: Hosszadalmasan fejtegeti, hogy a felekezetekre s különösen a román felekezeti iskolákra sérelmes a javaslat.

Vázsonyi Vilmos: A javaslatot azok támadják, akiknek legkevesebb okuk van a támadásra. Soha igazságtalanabban nem támadtak minisztert, mint azért, ha államosítani akarnak. Statisztikai adatokkal illusztrálja, mily nagy a számuk Magyarországon a felekezeti iskoláknak s ezek mulasztásának tudja be, hogy hazánkban több, mint félmillió az analfabéta gyermekek száma.

Felkiáltások: Az oláhi, meg a szerb iskolák nem tanítanak jól.

Vázsonyi Vilmos: A fokozatos államosításnak nem az az útja, hogy a felekezetek iskoláiban tesszük ingyenessé a tanítást, tehát megerősítjük őket. Az állam segítségét így azok a felekezeti iskolák is élvezik, amelyek azt semmiképpen sem érdemlik meg. A helyes politika az volna, ha megszabnók a tanítás föltételeit, a tanítói fizetések minimumát; amely iskolák ezeket nem tudják teljesíteni, szűnjének meg. A tandíjmentes állami iskola mindenütt népszerű volt eddig, szemben a drága felekezeti iskolákkal. Örömmel üdvözölte volna a javaslatot, ha csupán az állami és községi iskolákban hozta volna be a tökéletesen ingyenes oktatást, mert ennek az lett volna az eredménye, hogy a nép örömmel küldte volna ezekbe az iskolákba a gyermekeket, míg a felekezeti iskolák elsovadtak volna; el legalább is azok, amelyek nem önjerejükből állanak fenn.

Szünet beszéd közben.

Hencz Károly: Mi van a felekezeti pártokkal? Azokról is beszéljen.

Vázsonyi Vilmos: Ezt a vicczet már hallottam.

Hencz Károly: Lehet; tőlem.

Vázsonyi Vilmos: Igen, de az által, hogy megint elmondja a képviselő ur, nem lesz jobb. (Derültség. A szónok rövid szünetet tart.)

Az elnök: Ne tessék szünetet tartani. Tessék folytatni a beszédét.

Vázsonyi Vilmos: Nem tartottam szünetet.

Az elnök: Ne tessék az elnökkel feleselni.

Vázsonyi Vilmos: Én tisztelt Ház, nem feleseltem az elnökkel.

Az elnök (öklével az asztalra üt): Az elnök kijelentésével ne tessék szembeszállni. Ezt nem szabad. A képviselő urat rendreutasítom! Tessék folytatni, különben megvonom a szót.

Vázsonyi Vilmos: Az megtehető, sőt én vonom meg önmagamtól a szót. (Leül.)

Felkiáltások: Jól van így!

Zakariás János: Itt is henczeg!

Egy hang: Nem henczegett!

Molnár Jenő (fölugrik, az asztalra csapva): Tegyetek mindjárt szájkosarat ránk!

Szász Zsombor: Halljuk a zsidókat!

Az elnök: Molnár képviselő urat rendreutasítom!

Felkiáltások: Helyes! Nagyon helyes!

Ugron Gábor: Nem vagyunk a pesti városházán!

Molnár Jenő: Meg van mentve a haza!

Hoffmann Ottó: Itt minden elveszett! (Nagy zaj.)

Thaly László: Jól tette az elnök! Minek feleselt.

Halász Lajos: Nem feleselt! Ez nem járja.

Az elnök (az asztalra üt): Csöndet kérek! Ha nem lesz csönd, a rendetlenkedő képviselőket a mentelmi bizottsághoz fogom utasítani. (Helyeslés.) A válás- és közoktatásügyi miniszter kíván szólni.

Apponyi Albert beszéde.

Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter: A javaslat ellen fölhozott kifogások tulajdonképpen nem vonatkoznak erre a javaslatra. A nagy elvi kontroverziát az állami oktatásnak az egész vonalon való behozatala és a jelenlegi vegyes rendszer föntartása közt ez a javaslat nem dönti el, hanem föntartja a mai állapotot. Ezt a javaslatot úgy az állami iskola hívei, mint annak ellenségei támogatják. Ennek a javaslatnak meglesz az a hatása, hogy keretében a nemzet kulturális, társadalmi és nemzeti föladatait meg lehet oldani. De ha ez nem lesz lehetséges, kijelöli az utat az államosítás felé. (Élénk helyeslés.) Ezt a programot nem Tisza Istvánól vettem át, mint Vázsonyi mondotta, ez annak a közoktatási rendszernek a folytatása, a melynek alapjai oly férfiak rakták le, a kiknek szabadélvűségéhez a kétség árnyéka sem fér; egyszerűen folytatása és kiépítése az Eötvös Lószéi báró által teremtett 1868-iki elemi iskolai törvényjavaslatnak. (Tetszés.) Az analfabéták csökkentésére nem alkalmas az a mód, hogy félrelökjük az önként jelentkező kulturális tényezők segítségét. Éppen abból a szempontból, hogy az iskolázatlanság szomorú állapotának véget vessünk, ezeket a tényezőket nem nélkülözhetjük. Ha nem felelnek meg a nemzeti hivatásnak, ott igenis, félre kell őket tenni, de nincs ok mellőzésükre ott, ahol a nemzeti hivatás teljesítésében kielégítő módon közreműködnek. (Tetszés, helyeslés.)

Aztán az egyes ellenvetésekre reflektál. Bozóky említette azokat az aránytalanságokat, melyek az egyes községi és hitközségi hozzájárulások közt vannak. Erre azt válaszolja, hogy ez a tehervállalás tökéletesen önkéntes, így tehát az állam részéről igazságtalanságról szólni sem lehet. Ezt az anyagi erőt az általános adóztatás forrásaiból, a budget megrendülésénélkül, nem lehet. Lépten-nyomon panasz-kodnak, hogy a társadalom tehetetlen s mindent az

államtól vár, hogy a társadalmi tényezők semmit sem akarnak a maguk jószántából és erejéből tenni. Ime, itt van egy tényező, mely önként és sokat tesz a köz javára. Arról, hogy milyen rendszer volna ideális, később disputáljunk; éppen addig, a míg annyi százezer gyermek nő fel iskolázás nélkül, éppen akkor, a mikor ez milliókba kerül, melyeket, budgetszerien pótolni nem tudnánk; az önkéntes közreműködésnek bármely forrását bedugaszolni kulturrelles politika volna. (Élénk helyeslés.) Az aránytalanság megszüntetéséről különben is gondoskodott már az 1907. évi huszonhetedik törvényczikk.

A törvényjavaslat elvi alapja abból indul ki, hogyha közérdek miatt kötelesség a gyermekek iskolázása, akkor arról is gondoskodni kell, hogy az oktatás mindenkire nézve hozzáférhetővé tétessék. Ezen ugy is lehet segíteni, mint eddig történt, hogy a vagyonosok fizessenek, a szegények gyermekei pedig nem. A határvonal megvonása természetesen igen nehéz, a demokrácia szempontjából pedig homlokegyenest ellenkezik, hogy ugyanazokban az iskolákban két kategória legyen, egyik, a ki fizet, a másik, aki csak irgalomból van ott. (Élénk helyeslés.) Az ingyenesség behozatala az ország becületbeli adóssága, elsőrendű, szociális követelmény volt. (Helyeslés.) Ha pedig addig vártunk volna, míg a kötelező állami oktatás ideje elérkezik, akkor igen sok ideig meg kellett volna maradni a tandíjszedés mellett. Az egyetlen helyes mód volt, a jelenlegi rendszerre építeni rá az ingyenes oktatást.

A mi a felekezetek autonomiáját illeti, az állam itt az ellenőrzésnek csak azokat az eszközöket veszi kezébe, a melyek a tanítás anyagára vonatkoznak, hogy a hazai földrajz, történelem, jog a nemzeti igazság szerint tanítassék. Arra a kifogásra, hogy jobb volna azt az összeget, a melyet most a felekezeti iskolák támogatására fordítanak, egyenesen új, ingyenes iskolák építésére fordítani, kijelenti, hogy a népiskolák szaporítására több pénz lesz a következő esztendőben, mint a mennyit ez a javaslat tesz szükségesé. Szilárd meggyőződése, hogy a nemzeti ügy nagy lépést tesz előre most; de nagyto halad az ország kulturális fejlődése is. (Élénk helyeslés.) Fölkörelünk minden iskola föntartót, aki nemzeti és állami irányban velünk karöltve akar haladni, de egyszersmind lehetetlenné tesszük az olyanoknak a működését, a kiknek az iskola csak ürügy, hogy az állami és nemzeti czélokot megtagadják vagy legalább is elhanyagolják.

A törvényjavaslat éle nem irányul egyetlen egy felekezetre, egyetlen egy nemzetiségre ellen sem. (Igaz, ugy van!) Mindenkinek oda van nyújtva a magyar állam baráti jobbjá. Ha ezt a baráti jobbot nem akarja megszorítani, hasonló szeretettel, teljes érzellemmel, akkor ám vessen magára, ha ez a jobb öt össze fogja törni. Elfogadásra ajánlja a javaslatot. (Hosszantartó élénk helyeslés, tetszés és taps.)

Öt percz szünet után a Ház a javaslatot általánosságban elfogadta.

A részletes vita.

Az első szakaszhoz Giesswein Sándor módosítást nyújtott be, mely szerint precízebben öhajította kifejezni azt a viszonyt, amely a jelen törvény és az 1868:XXXVIII. t.-cz. közt fennáll. Módosításának első része tehát kifejezi azt, hogy ez a törvényjavaslat az 1868:XXXVIII. t.-cz.-nek folytatása és érintetlenül tartja azokat a jogokat, amelyek le vannak fektetve benne, a másik rész pedig a kétféle felekezeti iskolák elbírálása tárgyában intézkedik.

Leitner Adolf a társulati iskolák kiterjesztésére és az 50 filléres beirattási díjaknak a szegény szülők részére való elengedésére nézve ad be módosítást.

Pető Sándor az első szakasz első sorából e két szónak „és hitfelekezetek” kihagyását kéri.

Nemes Bertalan nem fogadja el Giesswein módosítását, mert nem tudja annak belátni pénzügyi következtéseit.

Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter elfogadja Giesswein módosításának első részét, amely az 1868:XXXVIII. t.-cz. jogfolytonosságáról szól. De a második részét nem fogadja el, mert erre nézve fennmarad az 1868:XXXVIII. t.-cz. intézkedése. Szintugy nem teszi magáévá Pető módosítását, mert nem áll azon az elvi állásponton. Leitner indítványának első részét nem fogadja el, ellenben az ötven fillér elengedésére vonatkozó részét elfogadja.

Giesswein Sándor indítványának második részét visszavonja.

A szakaszt Giesswein Sándor módosításának első és Leitner Adolf módosításának második részével elfogadták.

A második szakasznál Kovács Ernő módosítást ajánl, mely szerint a jelen törvény hatályba léptekor fennálló felekezeti iskoláknak tulmenő kárpótlást csak akkor adhatnak, ha ott állami iskola nincsen.

Leitner Adolf kifogásolja azt, hogy az iskola, amely kevesebbet veszít a tandíjmegszüntetés folytán, ugyanolyan kártalanítást kapjon, mint az, amelyik többet veszít. Minden iskola annyi kártalanítást kapjon, amennyit elveszít. Erre vonatkozólag módosítást nyújt be.

Goldis László a harmadik bekezdésben pótlást ajánl.

Gróf Apponyi Albert a benyújtott módosítások közül egyedül Kovács Ernőét fogadja el.

A Ház is így értelemben határozott.

A negyedik szakaszban Nagy Dezső azt a kiegészítést ajánlja, hogy a törvény rendelkezésének az a község is eleget tesz, amely nem veti ki külön az öt százalékos pótdadót, hanem ennek megfelelő összeget iskolai célokra fordít a befolyó adókból. Ez főleg a fővárosra vonatkozik.

Gróf Apponyi Albert elfogadja az indítványt.

A Ház is.

Az ötödik szakaszban Adamovics István indítványozza, hogy a kárpótlás a tényleges s nem az előirányzott kiadások alapján történjen.

Gróf Apponyi Albert nem járul hozzá a módosításhoz, mert kiszámíthatatlan összegekbe kerülhet.

A Ház a szakaszt eredeti szövegezésben fogadja el.

A hatodik szakaszban Vertán Endre előadó két stílárius módosítást ajánl.

Goldis László kihagyatni kéri, hogy az iskola-fentartó elveszti iskolafentartási jogát.

Gróf Apponyi Albert elfogadja az előadó módosításait. Goldis módosításának elvetését kéri. Erre vonatkozólag a törvény már ugyanis intézkedik.

A Ház a szakaszt az előadó módosításával elfogadja.

A hetedik szakaszban Simonyi-Semadam Sándor indítványozza, hogy a harmadik kikezdés maradjon el s hogy tétessék helyébe, hogy a bizonyítványt az iskola igazgatója s tanítója állítja ki. Második módosítása az, hogy a miniszter a végbizonyítványok ügyében az egyházi hatóságok meghallgatása után döntsön.

Gróf Apponyi Albert hozzájárul Simonyi módosításaihoz.

A Ház is elfogadta azokat.

A nyolczadik szakaszt felszólalás nélkül fogadták el.

A kilencedik szakaszban Zakarlás János azt az óhaját fejezi ki, hogy a végrehajtási utasításban a tanfelügyelők szaporításáról is gondoskodás történjen.

A szakaszt elfogadták.

S ezzel a javaslat részletes tárgyalása is véget ért.

(Apponyit és Tóth Jánost lelkesen megéljenzették.)

Az állattenyésztés fejlesztése.

Következett az állattenyésztés fejlesztéséről szóló javaslat tárgyalása.

Vásárhelyi Dezső előadó melegen elfogadásra ajánlotta a törvényjavaslatot.

Laehne Hugó a függetlenségi párt nevében elfogadta a javaslatot. Felhívja a miniszter figyelmét azokra a visszasságokra, amelyek egyes vármegyékben az apaállatok beszerzése körül uralkodik. A kiválasztásánál ugyanis nem veszik igénybe az állattenyésztési felügyelő szakvéleményét. Az állattenyésztés szabályozását törvénnyel szeretné elintézni. A javaslat végrehajtását az állattenyésztési felügyelőkre kívánja bízni. Sajnálja, hogy ezeknek a statusa még nincs rendezve. Üdvözlö a minisztert az ídvős törvényalkotásért.

A javaslatot általánosságban elfogadták.

A részletes tárgyalás során az 1-8. szakaszokat felszólalás nélkül elfogadták.

A 9. szakaszban Hódy Gyula stílárius módosítást ajánl.

A Ház a módosításokat elfogadta.

A többi szakaszt felszólalás nélkül fogadták el s így a javaslat részletes tárgyalása is véget ért.

Mentelmi ügyek.

Ezután mentelmi ügyekben határozott a Ház s minden esetben felszólalás nélkül elfogadta a bizottság javaslatát, a melyet Héderváry Lehel, majd Putnok Mór előadó ismertetett. Halász Lajost (párba), Szikcsák Ferenczet (sajtó utján elkövetett igazgatás), Juriga Nándort (nemzetiségi igazgatás), Horváth Józsefet (nagyvászonyi, párviadal), Hoffmann Ottót (saját testi épségének veszedelmeztetése), Szmracsányi Györgyöt (párviadal miatt) kiadták. Rakovszky István (becsületsértés), Brestyenszky Kálmán és Gyurin Emil mentelmi jogát nem függesztették föl.

Az ülés 2 órakor végződött

Budapest, június 16.

A képviselőház elnapolása. Politikai körökben hosszabb idő óta járt az a hír, hogy a képviselőházat királyi kézirat foglalkoztatja elnapolni. A függetlenségi párt tagjai nem szívesen vették ezt a hírt, mert a királyi kézirat elnapolt Házat nem lehet összehívni sürgős esetekben sem, míg ha a képviselőház önmagát napolja el, a képviselők bármikor kérhetik az elnöktől az összehívást. Justh Gyula házelnök ma a folyosón megkérdezte Wekerle Sándor miniszterelnöktől, hogy igaz-e ez a hír, mire Wekerle

kijelentette, hogy teljesen alaptalan. A képviselőház, úgy, mint rendszeren, most is önmaga fogja elnapolni magát

A szeszdó fölemelése.

— A koalíció együttes értekezlete. —

Budapest, június 16.

A szövetkezett pártok ma egész délután együttes értekezleten tárgyalták a szeszdó fölemeléséről szóló törvényjavaslatot, amelyet Wekerle Sándor miniszterelnök ismételt felszólalása után több jelentős módosítással el is fogadtak. A módosítások közül a legfontosabb a szárított moslék kiviteli tilalmának elejtése, amely miatt már délelőtt a képviselőház folyosóján igen élénk vita folyt, de ezenkívül a kisüstösök érdekében is tettek több javítást.

Az értekezletről, amelyen szöbakerült a végrehajtási novella körül támadt izgalom is, tudósításunk a következő:

Vita a folyosón.

A képviselőház folyosóján ma délelőtt a szeszdó fölemeléséről szóló törvényjavaslat igen élénk vita tárgya volt. A képviselők csoportokban taglalták hol a kisüstösök bajait, hol meg a szeszgyárosok panaszait. Az egyik csoporthoz, amelyben Ugron Gábor, gróf Teleki Arvéd, Hajdu Frigyes, Szabó István, Tutsek Sándor, Szász József, Bródy Ernő, Szatmári Mór, Fenyvesi Soma voltak a beszélgetők, később Wekerle Sándor miniszterelnök is csatlakozott. Hajdu Frigyes megkérdezte a kormány elnökét:

— Milyen alapon tér el, kegyelmes uram, a megváltási összeg a Széll-féle novellában kontemplált hetven koronától?

— A szeszgyárosok — válaszolta a miniszterelnök — az adófölemelés folytán hektoliterenkint négy koronányi évekig tartó olyan előnyhöz jutnak, amely ezt a különbséget paralizálja.

— A javaslat intenczióival egyet értünk — mondta újra Hajdu Frigyes — kívánságunk csak az, hogy az ipari szeszgyáraknak előkelő temetést rendezessünk. Ha már a szeszgyárak egy része ugyanis föl-oszlik, kapják meg legalább azt az összeget, amely a kontingensnek piaci ára volt.

— Erről lehetne beszélni — szölt Wekerle — ha az ipari szeszgyárak a szárított moslékra vonatkozó tilalmat elfogadnák.

— Szóval, a moslékot nem szabad majd átvinni a határon? — kérdezte gróf Teleki Arvéd.

— Természetesen, nem.

— S hogy lehet ezt megakadályozni? Csak nem akartok, kegyelmes uram, moslék-határrendőrséget fölláttítani?

A miniszterelnök nevetett:

— Jó viccz — mondta, azután újra Hajdu Frigyeshez fordult:

— Mondom, a moslékra vonatkozó tilalmat el kell fogadniuk a szeszgyáraknak, ha a kontingens piaci árát meg akarják kapni.

— Ez teljesíthetetlen kívánság — válaszolta a képviselő — mert a termelést így megszorítani és a fogyasztási piacot így megjelölni nem lehet. A termelés a kedvező piacot keresi. Magyarországon a szárított moslék nem tudott magának piacot teremteni, a külföld pedig szívesen használja üzemeiben a takarmányt. Csak természetesen tehát, hogy a szeszgyárosok a külföldi szállításról nem mondhatnak le.

A beszélgetés végén a miniszterelnök honorálta a mosléktilalom ellen felhozott szempontokat és kijelentette, hogy a mosléktilalomra vonatkozó rendelkezéstől eláll.

A szövetkezett pártok értekezlete.

A koalíciós pártok, az országos függetlenségi és 48-as párt, az alkotmánypárt és a néppárt ma délután öt órakor a függetlenségi párt tanácstermében Kossuth Ferencz elnöklésével együttes értekezletet tartottak. Az értekezleten a kormány részéről az elnök Kossuth Ferenczen kívül jelen voltak dr. Wekerle Sándor miniszterelnök, Günther Antal igazságügyminiszter, gróf Zichy Aladár ő felsége személye körül miniszter, Popovics Sándor és Décsy Zoltán pénzügyi, Meskó László igazság-

ügy, Mezőssy Béla földmívelésügyi és Bolgár Ferencz honvédelmi államtitkárok, továbbá a pénzügyminisztérium részéről Schreyer Viktor miniszteri tanácsos, a földmívelésügyi minisztérium részéről pedig Szomjas Lajos miniszteri tanácsos. A jegyzőkönyvet Halász Lajos vezette.

Kossuth Ferencz megnyitja az értekezletet, üdvözlö a megjelenteket és felhívja, hogy elnököt válasszának.

Az értekezlet elnökévé egyhangulag Kossuth Ferenczet választották meg.

Napirend előtt.

Napirend előtt Bernáth Béla kéri a kormányt, hogy a bortörvényt mielőbb nyujtsa be a képviselőházba, hogy azt még a nyári szünet előtt letárgyalhassák.

Elnök kijelenti, hogy az egyes minisztériumok között a bortörvényre vonatkozólag még tárgyalások folynak, amelyek azonban rövid idő alatt befejezést nyernek, úgy hogy kizárólag a képviselőház elhatározásától függ, mikor kívánja a javaslatot tárgyalni.

Holtzy Pál napirend előtt javasolja, hogy az értekezlet tárgyalja le ma azokat a javaslatokat, amelyeket egyrészt már a képviselőházban benyújtottak, másrészt, amelyeket még a nyári szünet előtt kíván a képviselőház letárgyalni. Ilyen tudomása szerint először az igazságügyminiszter törvényjavaslata a birtokrendezésről, másodsor a pénzügyminiszter törvényjavaslata a munkásházak létesítéséről és harmadszor a szeszdóról szóló törvényjavaslat. (Helyeslés.)

Ugron Gábor szerint a kuriai bíraskodásról szóló törvény bizonyos intézkedései már e hó végén elvesztik érvényüket, maga a törvény pedig ez év végén lejár. E törvény nagy fontosságára való tekintettel kéri az értekezletet, határozza el a törvényhatályának meghosszabbítását és mondja ki, hogy az erről szóló javaslatot még a nyári szünet előtt letárgyalni kívánja.

Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök kijelenti, hogy az elhangzott indokokra való tekintettel ennek a kívánságnak a lehetőségig eleget tesz a kormány.

A szeszdó.

Attérve a napirend tárgyalására Holtzy Pál előadó részletesen ismerteti és elfogadásra ajánlja a szeszdóról szóló törvényjavaslatot. A legközelebbi multban — úgy mond — az állami alkalmazottak fizetésjavítására, általában a népjólét emelésére az ország a kormány javaslatára számos milliót áldozott. Itt a legfőbb ideje, hogy az állami bevételek fokozásáról is gondoskodás történjen. Sem a közvetlen adóknál, sem az új adók behozatalával ez nem volt lehetséges. Csupán a szeszdó az, amely inkább bírja az emelést, mint minden más adó, mert ez közgazdaságilag nem hat vissza az ország fejlődésére és mert nem terheli meg a szegény és gazdag osztályokat olyan teherrel, amely alól nem tudnának menekülni. A függetlenségi párt kívánságainak a javaslatra vonatkozólag a miniszterelnök eleget tett. Kéri a javaslat elfogadását.

Gróf Teleki Arvéd a kisüstösök érdekében szólalt fel, akiknek érdekeit melegen a miniszter figyelmébe ajánlja.

Holló Lajos szerint a függetlenségi párt az országnak a kis existenciák minél nagyobb védelmét helyezte kiltásba és azért lehetetlennek tartja, hogy a kormány olyan intézkedéseket léptessen életbe, amelyek a klsmbereket az eddiginél súlyosabban érintik. Másfelől azonban méltánylandónak tartja a finanziaális szempontokat, amelyek a kormányt vezették akkor, amikor a mindinkább növekedő állami szükségletek fedezésére a szeszdó fel-emelésében kerestett alapot.

Bernáth Béla a kis szőlősgazdák érdekében szólalt fel. Sürgeti, hogy a kisgazdák, a kisüstösök a gyümölcs, szőlőtörköly és borseprő kiűzésénél a legnagyobb kedvezményben részesüljenek.

A miniszterelnök válaszol.

Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök kifejti, hogy gyümölcsföldök megadóztatásánál a termelt szesznek átlag csak egyharmadát adóztatják meg, kétharmada pedig minden adó nélkül főzetik. Finanziaális szempontból lehetetlen, hogy ilyen nagy mennyiségek, amelyek egy esztendőben 160.000 hektoliterre is rúgtak, teljesen adózatlanok maradjanak. De nem tartható ez fenn általános gazdasági szempontból sem, mert különben hiába ad az állam kontingens-kedvezményeket a mezőgazdasági szeszgyáraknak. A jövőben is a szesz-monopóliumnak esetleg való behozatala teljesen lehetetlen 60.000 üst mellett. A monopólium behozatalának, a szeszdó fokozatos, még pedig az adótétel emelése nélkül való hasznosításának mellőzhetetlen előfeltétele e kérdés rendezése. (Helyeslés.) A javaslat nem annyira finanziaális szempontokra van tekintettel, mint inkább magasabb közgazdasági érdekeket kíván érvényesíteni. A megadóztatásnál már a javaslat is tekintettel volt arra, hogy a gyümölcsstermelést propagálni elősegíteni kell, amiért is az előnyben részesül. A javaslat alapelve, hogy a késztermelvény megadózt-

tatásánál is a kisistők 20—25 százalékos kedvezményben részesülnek. Érvényesíteni kívánja továbbá azt a közgazdasági szempontot, hogy községi, szövetkezési, vagy pedig állami megbízottak által olyan nagyobb szeszfőzdek, gyümölcsfőzdek állítsanak fel, amelyek a közeli községeknek gyümölcskészletet képesek kifizetni, még pedig állíttassanak fel azzal a kötelezettséggel, hogy a gyümölcsöt igazi árában vásárolják meg a termelőtől. Gróf Telekinek azon aggodalmára, hogy sok ilyen szeszfőzde lesz szükség, hogyha csak vidékenként állíttatnának is fel ilyen főzdek, azt feleli, hogy ez az aggodalom alaptalan, mert a szeszfőzdek felállítására már az első pillanatban is a termények árára felemelőleg foghatni. A javaslat az adót 1 koronáról 1 korona 40 fillérré emeli fel ugyan, de ez a gyümölcsfőzdekre nem nagyon terhes. Az adónak 40 fillérről való emelése azt jelenti, hogy a szesz ára általában 40 fillérről drágább. A gyümölcsfőző azonban, aki csak egyharmad után fizeti a negyven fillért, a termény árában az egész után élvezti a 40 fillért és így az adóemelés által nem hátrányosabb, hanem előnyösebb helyzetbe jut. A javaslat tendenciája, hogy a felállítandó főzdek mellőzhetővé tegyék a kisfőzdeket. A termelő főzheti ugyan a sajátját azontul is maga, de csak bizonyos szigorított feltételek mellett. A szigorítás abban áll, hogy az eddigi három töltés helyett ezentul négy töltés vétetik alapul az adóztatásnál. Abba semmi esetre sem mehet bele, hogy az üst ürmérete vétessék alapul. Legjobb, ha a termelt mennyiséget veszik alapul. Ennél veendő tekintetbe a 20 százalékos adómérséklés. Az történt, hogy háromról négyre, vagyis harminczról negyvenre emelte a töltések számát, ha már most a negyvenből husz százalékos mérséklés adatik, ez megfelel nyolcznak, vagyis tulajdonképpen harminczról harminczkettőre emeltetett. A szeszadó különben megegyezés tárgya volt az érdekelt körökkel. Ebbe beleegyeztek az ipari és beleegyeztek a mezőgazdasági szeszgyárak is, ha a kisistűsök érdekében bizonyos megbontás történik is, az okserjuság határában tulmenni nem lehet és nem szabad. Joggal hivatkozhatik arra, hogy a kormány milliókra menő áldozatokat hozott a közelmúltban a kisember érdekében. Tudja, hogy ennek ellenére is könnyű valótlan állításokkal a közvéleményt félrevezetni és felizgatni, de azért bizik az ország józan közvéleményében és abban a meggyőződésben, hogy a közérdeket, kéri ennek elfogadását. (Általános helyeslés.)

A további vita.

Hajdu Frigyes elfogadja a javaslatban lefektetett alapelvet és magát a javaslatot is, mert a szesztermelésben rejlő erőforrásokat a mezőgazdaságtól megvonni nem akarja. (Helyeslés.) Más kérdés a megváltás kérdése. Szerinte meg kell téríteni az ipari szeszgyáraknak a kontingens teljes értékét, tehát legalább hetven koronát, amennyit az 1899-iki Széll-féle novella törvényesen biztosít. Nem köthető ez a száritott moslék kivitel tilalmához, mert az ilyen ultima ráció ipari téren megengedhetetlen. (Helyeslés.)

Máriássy Mihály kívánatosnak tartaná, hogy a törvényben adassék felhatalmazás a kereskedelmi kormánynak arra, hogy közüdmásu rossz termés idején a szövetkezetek, vagy szeszértékesítő központok kötelékébe tartozó mezőgazdasági szeszfőzdek részére tarifamérséklést engedélyezhessen. Felhívja a miniszterelnök figyelmét arra az eshetőségre, hogy Ausztria 1908. szeptemberéig nem szavazza meg a szeszadó felemelést, aminek az lesz a következménye, hogy ott 50 koronával olcsóbb lesz a szesz. Bár a javaslat bizonyos értelemben gondoskodik arról, mégis attól tart, hogy különösen a határszéli városokban nagy csempészet fog folyni.

Beniczky Ödön teljesen hozzájárul Máriássy fejtetéseéhez és az általa bejelentett módosításokhoz, amelyeket felvidéki képviselőitársai nevében ujjakkal kíván kibővíteni. Fél attól, hogy a javaslat egyes rendelkezéseinek megtartása esetén a 2—400 holdas birtokok hozadéka leszál és ilyen módon a közép-birtokok nemzetiségi kezekbe mennek át. Bejelenti, hogy a képviselőházi tárgyalások folyamán több rendbeli módosítást fog javaslatához benyújtani.

Tutsek Sándor általánosságban elfogadja a javaslatot, azonban annak keretén belül sérelmesnek tartja azt az intézkedést, hogy egy 17.3%-os kontingens elvonás, mint a 65 koronás kisajátítás valamennyi ipari szeszgyárnál egyenlő kulcs szerint történik.

Csányi Sándor a kiszgádzák érdekében szólal fel. Beismeri, hogy az állam bevételeinek a növelésére szükség van, de e célra legalkalmasabbnak a kataszter kiigazítását és a progresszív adó behozatalát tartja. Többrendbeli módosítást nyújt be.

Rátkay László nagy aggodalommal fogadja a javaslatot, amit nézete szerint nem szabad tisztán pénzügyi, avagy közgazdasági szempontból megbirálni.

Burdla Szilárd kijelenti, hogy a miniszterelnöknek felvilágosító nyilatkozata után köszönettel fogadja a javaslatot, amelyhez többrendbeli módosítást nyújt be.

Szentiványi Árpád általánosságban elfogadja a javaslatot; nézete szerint azonban nem kellené fel-

emelni azon kiszgádzák adóját, akik a maguk számára egyenes csövű szeszfőzden főzik a maguk termését.

Steiner Ferencz általánosságban elfogadja a javaslatot és indítványozza, hogy a megváltási ár 70 koronában állapíttassék meg.

Sághy Gyula szerint nemcsak a pénzügyi szempontokat, hanem az ország közgazdasági érdekét is szem előtt kell tartani és ebből a szempontból nézete szerint elsősorban az ország kiszgádzára kell tekintettel lenni.

Buza Barna határozottan ellenzi, hogy az ipari szeszgyárak kárpótlási összege 60 koronánál magasabb legyen, hogy itt egy virágzó ipart tesznek ezzel tönkre. A szeszgyártás nézete szerint nem ipar. (Ellentmondások.)

Brázay Zoltán kérdést intéz a pénzügyminiszterhez, mi történik akkor, ha Ausztria nem fogadja el a javaslatot és milyen intézkedéseket kíván tenni ebben az esetben a csempészet megakadályozása végett. Kéri továbbá a pénzügyminisztert, mi az álláspontja a száritott moslék kiviteli tilalmára vonatkozólag.

Halász Lajos Buza Barna támadásaival szemben szükségesnek tartja annak a hangoztatását, hogy a kontingens leszállításáért kárpótlás járna akkor is, ha a mezőgazdasági szeszfőzdek kontingensét vennék el. A jó egyforma úgy a mezőgazdasági, mint az ipari szeszfőzdeknél. Buza Barnával szemben a meghatározottabbán rámutat arra, hogy a szeszgyárosok a mezőgazdaság, általában a közgazdaság érdekében a multban igen hasznos munkásságot fejtettek ki. Széll Kálmán 70 koronában kívánta megállapítani a megváltási összeget, a maga részéről is ezt tartja megfelelőnek.

Wekerle újabb felvilágosításai.

Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök szerint az első kontingens behozatalánál 1887-ben az ipari gyáraknak éppen olyan mezőgazdasági jellegük volt, mint a mai mezőgazdaságiaknak, mert ha nem is volt meg a közvetlen kapcsolatuk a mezőgazdasággal, mégis terményeiket, moslékukat hízalásra fordították, sőt ezek teremtették meg a kvalitás tekintetében a legelső foknál álló hízaló marhát. Azóta azonban változott a helyzet, amennyiben az ipari gyárak jelentékeny része egyáltalában nem foglalkozik hízalással, hanem szállítja a moslékot és külföldre viszi. Nézete szerint a proviantirózás, a hus olcsóbbá tételének kérdése csak úgy oldható meg helyesen, ha itt az országban tartatnak meg azok a takarmányemlék és szurrogatumok, amelyek az állatok nevelésére és hízalására szükségesek. Az e téren fennálló anomáliák megszüntetésére a kereskedelmi kormányt tartja legalkalmasabbnak, melynek gondja lesz, hogy ne csak tarifális könnyítések ne adassanak a kivitelre, hanem megtörténjen minden, hogy az országban ez a fontos közgazdasági érdeke megóvassék.

Ezután részletesen reflektált az egyes felszólalásokra, majd kijelenti, hogy a kiszgádzák érdekében történt felszólalások után szívesen belemegy abba, hogy mindaddig, míg a községi főzdek fel nem állíttatnak, azon kiszgádzáknak bármilyen üstön előállított terményeinél, akik 30 liternél többet nem produkálnak, úgy a megváltásnál, mint az általánosságban az adóztatás olyképp állapíttassék meg, hogy az elhangzott felszólalásoknak megfelelően annak alapjául három töltés vétessék. Belemegy továbbá abba is, hogy azon kiszgádzáknál, akik 200 liternél többet nem produkálnak, az adóztatás alapjául három és fél töltés vétessék. (Hosszantartó élénk helyeslés.)

Elfogadják a javaslatot.

Babó Mihály kívánatosnak tartja, hogy ezek a kijelentések a törvényben is benfogaltassanak. A javaslatot elfogadja, csupán a kihágás elévülésére vonatkozólag tesz módosításokat.

Dr. Wekerle Sándor miniszterelnöknek felvilágosító nyilatkozata után elnök szavazásra teszi fel a kérdést.

A pártközi értekezlet úgy általánosságban, mint részleteiben egyhangulag elfogadja a javaslatot.

Az értekezlet ezután elhatározza, hogy az idő előrehaladott voltára való tekintettel a többi javaslatokat a legközelebbi értekezleten vitatják meg.

A végrehajtási törvény novellája.

Liber Antal a végrehajtási eljárás novellájára vonatkozólag kijelenti, hogy bár úgy az igazságügy-minisztérium, mint a képviselőház igazságügyi bizottsága a javaslatot a legbehatóbban és legrészletesebben készítette elő, mégis úgy mezőgazdasági, mint ipari és kereskedelmi, de meg tisztán jogászai szempontból is annyi észrevétel és kívánság nyilvánult meg a novella körül, hogy a közügy érdekében állónak tartaná, ha a javaslatot visszautasítaná az igazságügyi bizottsághoz azzal, hogy az igazságügyi miniszter további közreműködésével a kérdést újabb megfontolás tárgyává tegyék. Javasolja, hogy erre vonatkozólag a képviselőház holnapi ülésén maga az igazságügyminiszter, vagy annak képviselője tegyen előterjesztést.

Meskó László államtitkár kijelenti, hogy méltányolva a végrehajtási törvényvel kapcsolatosan

több oldalról tett észrevételeket, nem ellenzi, hogy a javaslat az igazságügyi bizottsághoz utasíttassék vissza. Teszi ezt abban a reményben, hogy a végrehajtási novella újra mielőbb a Ház elé kerül.

Az elnök bejelenti, hogy Székesfehérvárott a párt jelöltjét, báró Mannsdorff Gézátt a mai napon egyhangulag országgyűlési képviselőnek választották meg. (Éljenzés.)

Válaszok Interpellációkra.

Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök bejelenti, hogy a képviselőház holnapi ülésén válaszolni fog Nagy Dezső interpellációjára a budapesti lakásmézériák orvoslása tárgyában, továbbá Nagy György kétrédbeli interpellációjára, amelyek közül az egyik az özevények és árvákra vonatkozó nyugdíjhatározmányok módosítása tárgyában tétetett, a másik a képviselőknek a kitüntetésekben való részesítésére vonatkozik. Válaszolni fog végül Bozók Árpád azon interpellációjára, amely a szófiai diplomáciai ügyvivő eljárását tette szóvá, aki állítólag Ferencz József hatvan éves jubileuma alkalmából felszólította az osztrák és magyar állampolgárokat arra, hogy a jubileum megünneplésében résztvegyenek. Ismerteti az interpellációkra adandó választ, amelyet a pártközi értekezlet egyhangulag tudomásul vesz.

Kossuthi ünneplése.

Holtz Pál: Tisztán a maga nevében szólal fel, de azt hiszi, hogy az egész értekezlet óhajának és érzésének ad kifejezést akkor, amikor üdvözli az értekezlet tisztelt elnökét abból az alkalomból, hogy egészsége annyira helyreállott, hogy a mai értekezleten elnökölhett. (Hosszantartó zajos helyeslés.) Egészségének teljes helyreállítása czéljából — úgy mond — tudjuk, hogy hosszabb tartózkodásra külföldre távozik. Távozzék azzal a tudattal, hogy mindnyájunk szeretete kíséri oda (Hosszantartó lelkes éljenzés és taps.) és legyen róla meggyőződve, hogy ragaszkodásunk ott künn is olyan lesz irányában, amilyen volt mindig és hogy legjobb kívánságaink kísérik útjában. Hozza az Isten minél jobb egészségben, minél előbb vissza. (Lelkes éljenzés.)

Kossuthi Ferencz elnök köszönetet mond a jókívánságokért és azért a lelkes hangulatért, amelylyel az értekezlet azokat kísérte. Meg van róla győződve, hogy a párt minden egyes tagjánál megtalálja viszonzásul azt a meleg barátságot, amelylyel maga viseltetik a párt minden egyes tagja iránt. Sajnálja, hogy egészsége helyreállítása végett orvosainak kívánságára a külföldre kénytelen menni. Arra kéri a párt tagjait, hogy a nyári szünet alatt is foglalkozzanak állandóan az ország ügyeivel és foglalkozzanak saját kerületükkel, ahol világosítsák fel a polgárságot arról, hogy a függetlenségi párt nem tért le hagyományos utjáról és nem fogvatkozott meg hagyományos hazafisága. (Hosszantartó éljenzés és taps.) Isten áldását kéri a pártra és annak tagjaira. (Hosszantartó lelkes éljenzés és taps.)

Egyéb tárgy nem lévén, elnök az értekezletet berekesztette.

Budapest, június 16.

A horvátországi helyzet. Zágrábban a horvát-szerb koalíció a minap fontos értekezletet tartott. Mint hírlík, a koalíciónak konkrét kibontakozási tervéről tanácskoztak, amely mérlegeli azokat a gyakorlati szempontokat, amelyek figyelembevétele nélkül az eddig lehetetlennek látszó kölcsönös megértés be nem következhetik. A horvát gazdasági egyesület, amelynek elnöke gróf Kulmer Frigyes, memorandumot dolgozott ki, amelyben az új szeszadójavaslat ellen foglal állást. A memorandum a földmívelésügyi miniszter ingerenciáját törvényellenesnek mondja és a bán hatáskörébe akarja utaltatni azokat az ügyeket, amelyek eddig a földmívelésügyi miniszter hatásköréhez tartoztak. A gazdasági egyesület a memorandumot megküldötte a horvát országgyűlés tagjainak.

A székesfehérvári választás. Székesfehérvárott ma történt meg a képviselőválasztás. Nagy Ignác választási elnök reggel kilencz órakor az egybegyűlt kevés számú választók előtt kihirdette, hogy miután a kitűzött határidőig csupán báró Mansdorff Gézátt jelölték, st egyhangulag megválasztott képviselőnek kiáltja ki. Báró Mansdorff Gézátt küldöttség kísérte a választás helyére, ahol a választási elnök lelkes szavakkal átadta a mandátumot. Dr. Saára Gyula polgármester üdvözölte az újonnan megválasztott képviselőt, azután Mansdorff rövid beszédben megköszönte a választók bizalmát. Délben a cisztercziták rendházában szűkebb körű ebéd volt az új képviselő tiszteletére.

A főváros fejlesztése. A főváros fejlesztéséről szóló törvényjavaslat ellen az agitáció tovább folyik. Különösen a vidéki városok képviselői elégtelened-

nek, hogy a kormány a főváros szerintük megbízatlan mostani vezetőinek akar adni ismét milliókat, a vidéki városok anyagi helyzetének javítására pedig nem történik semmi. Van azonban olyan mozgalom is, amely a törvényjavaslat részletei ellen irányul. Így a pénzügyi bizottság holnapi ülésén, amikor ezt a javaslatot tárgyalják, Szmracsányi György indítványt fog benyújtani, hogy a belvárosnak és az ötödik kerület egy részének biztosított adómentességet terjeszték ki a főváros többi elhanyagolt részeire, nevezetesen a kilencedik kerületre és az óbudai hid helyett építsék meg a Boráros-téri hidat.

KÜLFÖLD.

Törvényjavaslat az osztrák tartalékosokra. Az osztrák véderő-bizottság elintézte a tartalékosokra vonatkozó törvényjavaslatot, amivel kapcsolatban a kormány beleegyezett, hogy a támogatás a nyolcz hónapi kiképzésre a póttartalékba sorozott család-fenntartókra is terjesztessék ki. A landwacht-miniszter egy kérdésre válaszul kijelentette, hogy a kormánynak annál inkább ragaszkodni kell a tartalékosokra vonatkozó törvény és a landwacht utonczkontingensének emelésére vonatkozó törvény junktimájához, amennyiben az utonczemelést a lehető legcsekélyebb mértékre redukálta. A miniszter ezért appellál a népképviselőre, hogy mindkét törvényjavaslatot a plénumban még a nyári szünet előtt intézze el.

Marokkó új szultánja. A „Petit Parisien”, amely a kormány gyakran felhasználja félhivatalos közleményekre, ma a következőket jelenti a francia kormány marokkói politikájáról, a változott viszonyokra való tekintettel: Abdul Aziz szultán még uralkodik Rabat felett, ahol 2000 főnyi serege van és Kazablankában, amely körül D'Amade tábornok hadai táboroznak, továbbá a délnek fekvő kikötőkben. Muley Hafid a partvidéket kerítette hatalmába s kérdéses, vajon sikerülni fog-e neki ott lázadást támasztani. Marokkó északnyugati része a feztangeri uttól a határig a harmadik trónkövetelőnek, Reghinak uralma alatt áll, aki nem jelentéktelen sereggel vonul Fez ellen, hogy azt elhódítsa Muley Hafidtól. Nem ismeretes, hogy milyen szándékai vannak Muley Hafidnak Franciaország irányában. A francia kormány attól teszi függővé magatartását vele szemben, hogy mi módon fog ő eljárni a francia alattvalók iránt. Muley Hafid elismerése szultánna nem Franciaországtól függ egyedül, hanem az algeirai sziyeznény valamennyi szignatárius államától. Franciaország ez idő szerint ragaszkodik a be nem avatkozás politikájához és a belügyek rendezését átengedi magának Marokkónak.

A „Matin”-nak jelentik e hó 14-éről Elksarból: Muley Hafid hívei az általuk elfogott két francia instruktort puskagygyal irgalmatlanul elverték. Csak a város kormányzójának köszönhető, hogy nem ölték meg őket. Az egyik instruktor különben egy másik francziával a Compagnie Maroquine igazgatófőhöz sikerült menekülnie. Az európaiak, különösen a francziák helyzete annál veszedelmesebb, mert a kikötőkhöz vezető utak el vannak zárva. Elksarban hat francia, három angol, két spanyol és egy olasz van, németek nincsenek a városban. A francziák Lacosse, a Compagnie Maroquine igazgatójának házában találtak menedéket és készek magukat fegyverrel is megvédelmezni. — A „Morningpost” tegnapi tangeri távirata szerint az Anifoo-törzs kaidja a Haha-törzs embereivel Muley Hafid-hoz pártolt. — A Havas-ügynökség jelenti Fezből e hó 11-éről: Muley Hafid a követésekhez átiratot intézett, amelyben kéri az európaiakat és a konzulokat, hogy térjenek vissza Fezbe.

Az újabb jelentés szerint az angera és arzila törzs tetemes része Muley Hafidot szultánna proklamálta.

A portugál király előlegei. A kamara megkezdte a királyi háznak nyújtott előlegekre vonatkozó törvényjavaslat tárgyalását. Alpoim hívei nagy zajjal fogadták a pénzügyminiszter előterjesztéseit, úgy, hogy félbe kellett szakítania beszédét. A Ház elnöke felüggesszette az ülést és folytatását holnapra tüzte ki.

A perzsa helyzet. A perzsa fővárosban még mindig tisztázatlan a helyzet. Azokat a nagy ember-tömegeket, melyek a parlamentben és a mecsetben összegyűlekeztek, a sah parancsára tegnap szétkergették. A parlament ultimátumot intézett a sahhoz, melyben a három elfogott és száműzött méltóság visszahívását követeli és garanciákat arra nézve, hogy a sah tulkapásai a parlament ellen nem fognak megismétlődni. Nagyon valószínű, hogy a parlament ez akciójának nem lesz eredménye. A sah a városon kívül levő kertje előtt, ahol jelenleg tartózkodik, egy ágyúüteget vonultatott fel. Az ágyúk csöve a város felé van irányítva. A kozákok a városban minden embert, kiknél fegyvert találnak, lefegyvereznek.

A helyzet Perzsiában egyre válságosabbra fordul. A sahnak vagy meg kell zaboláznia a parlamentet, vagy le kell mondania a trónról azoknak az elemeknek a javára, akik most az országban az anarchiát csinálják. Hogy a sah külső segítség nélkül fentarthatja-e tekintélyét, az nagyon is kétséges. A sah ama szándéka, hogy rezidenciáját Teheránból Tebriszbe teszi át, úgy lehet, a helyes irányba tett lépés az orosz határ felé, de Tebrisz is tele van még fanatikusabb forradalmi elemekkel. Bármilyen fordulatot vesznek is a dolgok, az orosz és az angol kormány tisztán látják maguk előtt a kövendő utat.

Panama annektálása. Általánosan el van terjedve az a nézet, hogy Roosevelt a Panama köztársaságban küszöbön álló választásokat arra fogja felhasználni, hogy a köztársaságot annektálja. Taft hadügyi államtitkár ugyanis levelet írt Panama elnökének, amelyben értesítésre adja, hogy Amerika a legkisebb választási visszaélések esetén interválni fog. Ezt az intelmet arra magyarázzák, hogy Roosevelt ürügyet keres az annektálásra.

A német-francia viszony. A francia képviselőház folyosóján ma nagy izgatottsággal tárgyalták az általános politikai helyzetet. Sok szó esett a német-francia viszonyról s azt beszélték, hogy a mai minisztertanács is ezzel az ügygel foglalkozott. Élénken kommentálták a német császárnak a döberitz gyakorlótéren állítólag tartott beszédét és a legfantasztikusabb módon magyarázták azt. Több képviselő telefonon fordult fölvilágosításért Pichon külügyminiszterhez, aki minisztériumában éppen esütörtökön tartandó s a marokkói helyzetről szóló beszédének megírásával volt elfoglalva. Pichon megnyugtatta a képviselőket, hogy a mai minisztertanács nem foglalkozott a külügyi helyzettel és a Németországhoz való viszonyával, amikor pedig a képviselők faggatták, hogy mi volt a tárgya a minisztertanácsnak, Pichon megmondta, hogy a kormány megvitatta az Orleans-társaságnak azt az ajánlatát, hogy nyolczszázkilométernyi vonalát hajlandó eladni az államvasutnak.

EGYHÁZAK.

— (Egyházkerületi közgyűlés.) A dunamelléki református egyházkerület ma délelőtt kezdte meg közgyűlését Darányi Ignác főgondnok és Baksay Sándor püspök elnöklésével. A közgyűlésen többek közt jelen voltak: gróf Degenfeld Lajos, gr. Teleki József, Vécsey Tamás, Szilassy Aladár, Puky Gyula, Szilády Áron, Petrik Elek, dr. Szabó József és mások.

Baksay püspök imája után Darányi Ignác főgondnok üdvözölte a kerületi gyűlés tagjait, majd a megjelent tagokat igazolták. Ezután Bernáth István kerületi aljegyző letette a hivatali esküt, mire a gondnok meleg szavakkal köszöntötte az új aljegyzőt. Koncz Imre esperes szólt fel ezután. Felémeltette, hogy Darányi Ignác, a kerület főgondnoka nemrégiben töltötte be miniszterségének tizedik évfordulóját. A kerületi közgyűlés nevében megragadja most az alkalmat, hogy a jubileumi ünnepeken megjelent számos testülethez az egyházkerület meleg jókívánságait is hozzáfűzze. Kívánja, hogy Darányi még sokáig tölthesse be munkakövében és jó erőben a miniszteri bársonyszéket. Darányi Ignác megköszönte a nem várt szíves üdvözlést, amelyet nagy kitüntetésnek tart.

— A kerületben levő lelkészek és tanítók — úgy mond — közvetlen érintkezésben vannak a tősgyökeres magyar néppel. Vezessék ezt a népet ne csak az egyházakban, hanem a világiakban is. Századunk a szociális munka jelében indult meg. Akik a munka

jelentőségét megértik, azok fenn fognak maradni, akik nem értik meg, el fognak pusztulni. A gyengéket egyesíteni kell, hogy a nagy gazdasági küzdelemben helyüket megállhassák. Ebben a szociális munkában is kéri az egyházkerület támogatását.

A lelkes éljenzéssel kísért beszéd után Adám Kálmán egyházi főjegyző Koncz Imrét, a kerület legidősebb esperesét üdvözölte abból az alkalomból, hogy ő felsége a királyi tanácsosi czimmal tüntette ki. Az üdvözlést Koncz esperes meghatóttan köszönte meg. Baksay püspök indítványára mindkét üdvözlést a gyűlés jegyzőkönyvében örökítették meg.

Ezután a bizottsági ülések idejét állapította meg az elnökség. Birósági ülés ezuttal nem lesz, mert az egyetlen ügyet, amely felmerült, elnököleg sikerült elítélni.

A napirendre térve, Adám Kálmán főjegyző néhány kisebb jelentőségű miniszteri leiratot mutatott be, dr. Szabó József a gazdasági bizottság, Bilkey Pap István teológiai igazgató pedig a teológiai választmány jelentését ismertette. A közgyűlés a jelentéseket s a bennük foglalt javaslatokat magáévá tette.

A gyűlés egyetlen igen fontos tárgya, a közigazgatási államsegély ügye, az őszi közgyűlésre halasztott, amikor is a kerület háztartására vonatkozólag részletes tervezet kerül a közgyűlés elé. A vallás-és közoktatásügyi miniszter intézvényeit, amelyek egészen jelentéktelen formások (anyakönyvi utóbélyegzések, miniszteri szakértői iskolátogatások, gyógynövénygyűjtési tanfolyam) stb. tudomásul vétetnek. A középiskolai vallásánárok képzése ügyében, véleményadás végett, felhivatnak a theohasznált tan- és segédkönyvek jegyzékeinek betérjesztésére. Több, egészen jelentéktelen ügy letárgyalása után az ülés folytatását holnap reggeli 9 órára tüzték ki.

A bécsi diákok tüntetése.

Bécs, június 16

Bécsben a műegyetem, az egyetem, a parlament és a közoktatásügyi minisztérium előtt ma délelőtt nagy diáktüntetés volt. A műegyetemen már korán reggel sok technikus gyűlekezett össze, akik hangosan követelték, hogy a rektor jelenjen meg. Amikor ez nem történt meg, zajongásban törtek ki. Kezéssel utóbb a műegyetem fekete tábláján a következő hirdetményt függesztették ki:

A rektorok megegyezése értelmében a főiskolákat holnap, szerdán újra megnyitják. Az előadások és gyakorlatok pénteken, június 19-én kezdődnek.

Amikor ezt a hirdetményt olvasták, a diákok izgatottsága még fokozódott. Hangosan lármázni kezdtek, a fekete tábláról letépték a hirdetményt és lábukkal tiporták.

Egy diákot a vállukra emeltek s az illető beszédet intézett a diákokhoz és felszólította őket, hogy menjenek a parlament és a közoktatásügyi minisztérium elé. A diákok négyes sorokban, hosszú menetben mindenekelőtt az egyetem elé vonultak, onnan pedig a menet bekanyarodott a Bankgasséba, hogy ott a kultuszminisztérium előtt tüntessen, vagy esetleg küldöttségileg jelenjen meg a miniszter előtt. Időközben azonban a rendőrség értesült a tervezett tüntetésről, egy nagy szakasz rendőr futólépésben sietett a Bankgasséba, amelynek bejáratánál a diákok elől elállotta az utat.

A diákok és rendőrök között kemény összeütközésre került a dolog. A diákok botokkal ütlegelték és kövel dobálták a rendőröket és csakis a rendőrtisztek higgadt magatartásának köszönhető, hogy vér nem folyt. A diákok ismételten igyekeztek áttörni a rendőrök erős kordonjára, de siker nélkül, közben néhány diák a földre esett és könnyebb sérülést szenvedett. Amikor a diákok belátták, hogy a kultuszminisztérium elé nem juthatnak, egyszerre, adott jelre, futólépésben a parlamenthez siettek és megszállták a parlament feljáróját. Ott csak néhány rendőr volt s ezek is dr. Michel képviselő közbelépésére eltávoztak. A parlament feljárójánál ekkor dr. Michel és Pernerstorfer képviselők beszédet intéztek az ifjúsághoz és nyugalomra intették őket, mire a diákok énekelve eltávoztak.

A tüntető diákokhoz sok kíváncsi ember is csatlakozott. Képviselőkörökben a diákok tüntetése nagy föltűnést keltett, a képviselők elhagyták az üléstermet és az előcsarnokba siettek, amelynek ablakán át nézték a tüntető diákokat.

A szabadelvű egyetemi hallgatóság sztrájkbizottsága ma délben ülést tartott s egyhangulag elhatározta, hogy folytatni kell a sztrájkot. Növeli a diák-

ság elégedetlenségét az a körülmény, hogy a rektorok határozatában nincs is szó az innsbrucki egyetem bezárásának okairól. A bizottság a gyűlés után táviratot küldött az összes egyetemnek és főiskolák ifjuságához. A telegramm így hangzik:

A rektori konferencia ellenére a sztrájk folytatandó.

A szabadelvű diákság hónap küldöttséget menteszt a müegyetem rektorához, hogy a fölfüggesztett előadások folytatását elrendelő határozatát vonja vissza.

Innsbruckban a rektorok határozata a diákokat nem elégitette ki. A diákok bizottsága ma délután ebben a dologban ülést tartott.

Prágában a német és cseh egyetemek, valamint a német és cseh müegyetek rektorai ma közvették fölszólították a rektori értekezlet által a diáksághoz intézni határozott felszólítást és a közleményhez csatolták saját megjegyzéseiket, amelyekben tanácsolják a diákoknak, hogy a sztrájkot saját érdekében álljanak el, az összes diákszóportok vezetőit és bizalmiférfiát az előadások újból való megkezdése előtt meghívják, hogy tudtukra adják a teljesen megnyugtató tényállást.

Brünnben a német müegyetem rektora a rektori értekezlet által elhatározott hirdetményt tudatta a diáksággal, ugyanazon megjegyzések kíséretében, mint a prágai főiskolák rektorai.

A cseh müegyetem fekete táblájára ma függesztették ki a közös rektori értekezleten elhatározott hirdetményt. A rektor hozzáfűzte, hogy a müegyeten az előadások e hó 19-én ismét megkezdődnek. A brünni diákság teljesen nyugodt.

A Reichsrath ülés végén Sternberg képviselő rámutatott a parlament előtt lefolyt mai diáktüntetésre és a diákság gyalázására és erélyes intézkedéseket követel a parlamentárizmust következő hasonló támadások megakadályozására. Az elnök kijelentette, hogy a népképviselőben mindenkinek jogában áll véleményét előterjeszteni, másrészt pedig a népképviselőt iránt tiszteletteljesen kell viselkednie minden állampolgárnak és így a diákoknak is. Sohasem fogja tűrni, hogy a ház tanácskozásait kívülől valamiképpen megzavarják.

TÁVIRATOK.

A kedive Párisban.

Bécs, június 16. Az egyiptomi kedive ma délelőtt Párisba utazott.

Gabonatarifák felmondása.

Bécs, június 16. (Saját tudósítónktól.) Magyarország gabonatarifája Dél-Németországgal, Svájcjal, Vorarlberggel és Bajorországgal ez év június 30-ára fel van mondva. E felmondás alapján az osztrák és a magyar államvasutak nem tarifális tételeket, hanem részesedést számítanak föl. A két vasutársaság között tárgyalások vannak folyamatban, hogy a gabonatarifát Dél-Németországgal, Svájcjal és Vorarlberggel ez év augusztus elsejétől fogva, Bajorországgal pedig szeptember elsejétől kezdődőleg reaktíválják. Ha ez sikerül is, július elsejétől tarifa nélkül való állapot fog bekövetkezni s egy hónapig fog tartani Magyarország s Dél-Németország, illetőleg Svájc és Vorarlberg között, a Bajorországgal való forgalomban pedig két hónapig fog tartani ez az állapot, amelyben nem normális tarifátételeket számítanak. Az érdekelt körök ezért Magyarország gabonaforgalmának érdekében rövid lejáratu provizoriumot akarnak létesíteni a régi tarifa alapján, amelynek alapján a magyar államvasutak július elsejétől fogva az osztrák államvasutaknak magasabb részesedést térítenek meg. Ez az emelkedés azonban aránylag csekély, különösen, mert nyári hónapokról van szó és tekintve azt, hogy 1907-re 0.2 millió koronát tett ki a tarifális részesedés az osztrák államvasutaknál.

A czukorkonvenzió.

Róma, június 16. Tittoni külügyminiszter benyújtotta a kamarának a brüsszeli czukorkonvenzió pótegyezményének ratifikációjára vonatkozó törvényjavaslatot.

Közgazdasági táviratok.

Newyork.	jun. 16.	jun. 15.
Buza	98 ¹ / ₂	97 ¹ / ₂
locobuza	96 ⁷ / ₈	96 ³ / ₈
juliusra	94 ³ / ₈	93 ¹ / ₂
szeptemberre		
Tengeri	75 ¹ / ₂	75
juniusra		
juliusra		
Csikagó.		
Buza	—	94
juniusra		
juliusra	88 ⁷ / ₈	88 ³ / ₄
Tengeri	67 ¹ / ₂	66 ³ / ₈
juliusra		

New-York, jun. 16. Gyapot New-Yorkban helyben — (—) tegnap, gyapot júliusra — (—) gyapot szeptemberre — (—) gyapot New-Orleansban helyb. — (—) petroleum stand white Filadelfiában 8.75 (8.75), petroleum Stand white Filadelfiában 8.70 (8.70), petroleum Refined in Cases 10.90 (10.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Csikagó, június 16. (Zárlat.) Zsír júliusra 8.75 tegn. 8.77, zsír szeptemberre 8.95 (tegnap 8.97), szonna short clear, 7.87 (tegnap 7.87), sertéshus szeptemberre 13.45 (tegnap 13.37).

Mozgó képek.

Mánásaink francia világitásban.

Megszokhattuk volna, hogy a külföld — az a bizonyos művelt külföld — kétségbeeső tájékozatlanságban leledzik a magyarokat illetőleg. És még se tudjuk megszokni, mert csak akkor lenne mulatságos ez a tájékozatlanság, ha tudatlan embertől eredne. Művelt emberek részéről sértő.

Olyanforma, mint a mikor valami gögös firtli sehogyan sem akar a nevére emlékezni és következetesen „izé ur“-nak vagy „hogy is hívják“-nak szólít.

Egy ilyen kedveskedéssel találkozunk a párisi „Le Rire“ legújabb számában, melynek „Potins de Paris“ című rovatában egy Snob nevű elmés monsieur — nem tudom hányadszor — Vanderbilt Gladyst, gróf Széchenyi László nejét veszi tolla hegyére.

A derék urnak nagyon fáj a bájos Gladys feje. Sajnálja, hogy millióival az isten háta mögött, egy magyartól faluskában kell eltemetkeznie. A magyar menyecskevé lett miss szomorú sorsát ilyenformán ismerteti:

„Gróf Szechenyi Lázlo „magistrat hongrois“ fiatal nevével Oermezeen, — negyven órányira Budapesthez, — lakik, ami úgy vasuton, mint auto-n is elég messze van. Egy tudósító előtt elmondta a gróf, hogy későn kel, napjában hatszor étkezik, 2 órát lovagol, két órát kocikázik, hogy a környékbeli szomszédos családokat meglátogassa, este pedig a Veigestock jószágigazgatójával babra kártyázik.“

Monsieur Snob felajdul, hogy Gladys ő méltóságának esténként babra kell játszani Veigestock ural, holott módjában állna költségesebb szórakozásokat is megengedni magának.

Azután elmereng illuzióinak szétfoszlásán. Az aransujtások ruhába bujtatott zigan-okat látva, s a „Ragostki“-induló hallgatva egészen másnak képzelte a magyar főnemesség életét. A szilaj cigányzene kardesörrenést, lódobogást, árvalányhaj hullámzást juttat eszébe és kétségkívül azt hiszi, hogy le comte Szechenyi a comtesse-szel egyetemben nyergeletlen lovon vágat a pusztán végig, megtámadja az arra vonuló békés kalmárokat, lekaszabolja őket és a gazdag prédával fölnyargal a rablóvárba... És e helyett, a grófi pár esténként Veigestock ural babra kártyázik.

Felvilágosíthatnám Snob kollégámat, hogy az ötödik avenue hölgyeinek nem kell szemüket vörösré sirni. Vanderbilt Gladys nincs Oermezeen eltemetve. Ott csak éppen akkor, s addig időzik, amikor és ameddig a nagyvilági szórakozásokat kipihenni szükségesnek látja.

A tavaszi versenyeken ő volt a főuri társaság központja, egyik soirée-ról a másikra ment, mindenkit lebilincsel szerettreméltóságával és a legfűrkészőbb szem is csak egy nagyon boldog kis feleséget látott benne. De talán monsieur Snob is befogja látni, hogy a fiatal házások életében vannak pillanatok, amikor semmi sem olyan édes, mint Oermezeen-re visszavonulva esténként babra játszani.

Rosta.

Letartóztatott versenyistálló-tulajdonos.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 16.

A rendőrség ma délután letartóztatta Pauntz Manó volt versenyistállótulajdonost és földbirtokost.

Pauntz Manó azok közé a kevesek közé tartozott, akiknek megadta a sors, hogy vagyontulajdonosként tisztességgel megélhessenek. A negyvenhárom éves ember tíz évvel ezelőtt nősült meg. Feleségével nagy birtokokat kapott Miskolc közelében, Arlón. Volt azonkívül birtoka Szadán (Nógrádmegyében), Terényben (Nógrádmegyében) és Ráczalmáson (Pest-megyében). A fiatal házások a fővárosban laktak, ahol gyönyörű lakásuk volt az Oktogon-téren, az Abbázia-kávéház felett.

A mindig vidám életű ember a mulatságot házassága után sem vetette meg. Egyike volt a legismertebb gavalléroknak, aki minden urfi passziót kedvelt. Különösen a lósport vonzotta. Ezenkívül sok pénzébe kerültek neki a félvilág szépei is, akikre pazarul költekezett. Ez a költséges életmód igen sok pénzébe került s gondoskodnia kellett pénzforsorokról. Pénzét jó kamatra adta kölcsönbe s hitelügyletei miatt több kellemetlensége is akadt. Számosan tettek ellene feljelentést uzsora miatt, de mindig épen került ki a bajból. Mikor már égető volt a veszedelem, akkor kiegyezett adósaival.

Két évvel ezelőtt rossz termés volt és ez a körülmény véget vetett az istállótulajdonos karrierjének. Ebben az évben ugyanis a tőzsdén játszott, ahol veszített és ezekhez a veszteségekhez járult a rossz termés. Fizetési zavarokkal küzdött, bár ekkor még vagyonának jórésze meg volt, ingatlanokban. Abban az időben összeköttetésben volt egy Sreiber nevű uzsorással, aki két évvel ezelőtt szökött Newyorkba. Ez az ember, aki elvből csak hamis váltóra adott pénzt, maga megszökött az igazságszolgáltatás büntető keze alól, ellenben azért állandó összeköttetésben van a rendőrséggel. Szökése óta ugyanis állandóan levelez a rendőrséggel és hol egyik, hol meg másik adósát jelenti fel csalás vagy váltóhamisítás miatt. Ezek a feljelentések azonban mindig sikertelenek maradnak. Mikor Sreiber megszökött, Pauntz Manónak pénze nem volt. Fokozatosan süllyedt el az adósságokban s mindenfelé pénzért fordult.

A múlt év végén a hatvani Gazdasági Bank porbe fogta az istállótulajdonost tizenötezeröt száz korona váltótartozás miatt. Pauntz, mikor ezt megtudta, üggyelvisen állástól mindenestől eladta Gruner Gyula pinczérnek tizenötezezeröt száz koronáért. Ugyanebben az időben történt, hogy a még akkor meglévő háromszázezer korona értékű ingatlanát valami hatvanötezer korona tartozásért elárverezték. A hatvani bank, amely váltópörét időközben megnyerte, foglalást vezetett adósának mindent vagyonára s ekkor tudta meg, hogy Pauntz Manónak már semmije sincs. Mikor a bank megtudta a versenyistálló csalárd elidegenítését, megtette feljelentését csalás miatt.

Szentkirályi Béla rendőri fogalmazó két hete folytatta az ügyben a nyomozást. Már vagy ötször hallgatták ki Pauntzot, aki ma megtört és beismerte bűnös cselekedetét, amit különben a váltópör irataiból és az eladáskor kötött szerződésből igen könnyen rá lehetett bizonyítani. Miután a volt istállótulajdonosnak sem állása, sem foglalkozása nincs, a rendőrség letartóztatta.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár. Szerda, június 17. — Róm. kat.: Peregrin vt. — Prot. Tőbötöm. — Görög-orosz: Metrófán. — Zsidó: Szív. 18. — A nap két reggel 4 óra 2 perczkor, nyugszik este 7 óra 59 perczkor. — A hold két éjjel 10 óra 55 perczkor, nyugszik reggel 6 óra 3 perczkor. — A horvát miniszter fogad délután 4 órakor. — A közoktatási államtitkár fogad délután 4 órakor. — A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor. — A képviselőház összefelhelyeségi bizottságának ülése délután 5 órakor. — A képviselőház pénzügyi bizottságának ülése délután 5 órakor. — A képviselőház gazdasági bizottságának ülése. — Országos ügyvédyűlés. — Osztyársorsjegyek huzása reggel 9 órakor. — A dunamelléki ref. egyházkerület rendkívüli közgyűlése

a református főgimnáziumban. — Rózsa és pelargónia kiállítás megnyitása az Iparcsarnokban. — Fényképkiallítás a Műcsarnokban nyitva 9—6-ig. Belépődíj 60 fillér. — A Könyves Kálmán Nagymező-utcai szalonja rendezés miatt zárva. — Tavasz kiállítás az Uránia Kigyó-téri szalonjában nyitva 9—8-ig. Belépődíj 20 fillér. — A Nemzeti Múzeum ásványtára nyitva 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9—1-ig. — A történelmi képcsarnok zárva. — A földtani intézet muzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum nyitva 9—12-ig és 2—6-ig. — A Széchenyi Múzeum zárva. — Az aquincumi múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum nyitva 9—1-ig vs 6—8-ig. — A Ráth György-múzeum zárva. — Az Erzsébet-múzeum nyitva 9-től fél 1-ig és 3—4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9—1-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3—7-ig. — Az Egyetemi könyvtár nyitva 9—12-ig és 3—8-ig. — A Fővárosi könyvtár nyitva 9—2-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára nyitva 9—2-ig. — A pedagógiai könyvtár nyitva 8—6 óráig.

A gondatlan cselédeány.

Marisnak hívják a gondatlan cselédeányt. Tizenkilenc esztendő. Valószínű tehát, hogy legalább kilenc esztendő óta dolgozik, minden nap hajnaltól estig. Mielőtt szolgálatba állott volna, a szüleinél szintén dolgozott. Bonne, préceptrice, társalkodónő soha sem vett ki semmiféle munkát a kezéből.

Amikor pedig odahaza nagyon megszaporodtak az éhes szájak és a kenyér pedig nagyon megfogyott, Marist elküldték Budapestre, hogy szolgáljon, hogy kenyeret keressen. Marisból tehát „mindenes” lett Budapesten. Ez annyit jelent, hogy reggel öt órakor kellett fölkelnie minden nap és nem feketett le soha addig, míg az utolsó szál edényt is el nem mosogatta. Ilyenkor már nem sok hiányzik az éjféltől.

Mindenki tudja ilyen szolgáló napi munkáját. Ennél terhesebb, fárasztóbb, zaklatóbb el sem képzelhető. Messziről nézve kellemesnek látszik, ha a leány leszaladhat a boltba és a kapuban eldiskurál a levélhordóval. De a valóság az, hogy ez a szakadatlan őrhelyen való állás a legvastagabb kötél-idegeket is szétroncsolja. Mert a munka igazi súlyos és kellemetlen volta nem abban rejlik, hogy bizonyos munkát el kell végezni; a gyűlöletes az, hogy mindig rendelkezésre kell állani másnak. Melyik hivatalnok nem tapasztalta már, hogy hivatalos dolgának elvégzése valóságos gyerekláték ahhoz a semmittevéshez, melyet a hivatalában töltenie kell; nincs semmi munkája, de ott kell maradnia a posztján és várnia kell a hivatalos idő leteltét, míg az utcán az élet az ő ezer zajával vágat.

Nos, Marisnak mindig készen kell lennie, reggeltől estig. Akármikor hívják, szólítják, füttyentenek rá, kéznél kell lennie. Ha nem czipelne vizet, nem mosogatna, nem sült-főne a kályhánál, nem szaladozna, nem tisztogatna: csak éppen folyton „rendelkezésre kellene állania”, akkor is nagy teher van a vállán. De ezt a nagy terhet a szakadatlan fizikai munka még súlyosabbá teszi. Szinte csuda, hogy össze nem esik.

A gyári munkásnak van legalább déli szünete, Marisnak, az sincs. A gyári munkás este hat óra után szabad, Maris még akkor is rab-szolga marad. Sőt akkor, mikor az emberek egy része lefekszik, vagy mulatni megy, Maris földadatának még akkor sincsen vége. Hiába ragyog az utolsó serpenyő is, nem lehet pihenőre térnie, mert az urak Ős-Budába mentek s így a gyermekek mellett kell lennie. Mulattatni kell őket azért, hogy őket nem vitték Ős-Budába.

Maris mesél tehát a kacsalábon forgó aranykastélyról és az Operenciás-tengerről. De fogynak a mesék, mulnak az órák, Maris is, a gyermekek is elálmosodnak; ott alusznak el mind az ágyban, melynek a szélén Maris mesélt.

Ahogy hajnal felé az urak hazajöttek, haragos fölrázták Marist:

— Micsoda rendtelenség ez?

Maris eleinte nem tudta a kacsalábon forgó kastélyban van-e, vagy a mézszárszékben. Csak lassan eszmélt és akkor látta, hogy az egyik gyermek nem mozdul mellette. Meghalt. Maris álmában agyonnyomta.

A haszontalan Marist a rendőrség rögtön le-tartóztatta és a bíróság bizonyára példás büntetést fog reá mérni.

— Személyi hír. Gróf Apponyi Albert és közoktatásiügyi miniszter délután három órakor Éberhardra utazott, ahol néhány napot családja körében fog tölteni.

— A király utazása. A Korr. Wilhelm jelenti, hogy a király utazási programjában nem állott be változás. A király elutazása Ischlbe június utolsó napjaira van terelve. Ischlben szeptember 8-ig marad a király, azután visszatér Bécsbe és szeptember 10-én részt vesz a néhai Erzsébet királyné emlékeztetőre mondandó gyászmisén. A király szeptember közepén a Magyarországon tartandó nagy hadgyakorlatokra megy, a melyeknek folyamán Hornig báró veszprémi püspök palotájában fog lakni. Itt tartózkodása három napra terjed, a melynek leteltével visszautazik Bécsbe. A csapatoknak a királyhidai táborban való szemlélését a király az idén nem vette tervebe.

— A nagybeteg czárné. Kevésbé erős szervezet is megrendülne a rettenetes izgalmaiktól, amelyek a czári udvarban uralkodnak, mint amilyen erős a czárné szervezete. Huzamos idő óta jár a híre annak, hogy a czárné beteg, hogy víziói vannak s hogy gyakran megjelenik előtte a meggyilkolt Draga szerb királyné árnya. Most Pétervárról az a tudósítás érkezik, hogy a czárné szivbajban szenved és lábai megvannak dagadva. A czárné elment ugyan a revali találkozóra, de ott is majdnem egész nap fektült és az ebédeken sem vett részt. A czárné maga ezt mondta egy magasrangú tisztnek:

— Annyira fáradtnak érzem magamat, hogy szívesen maradtam volna otthon, de távolléteimet félremagyarázták volna és ezért, bár nagy meg-erőltetésembe került, mégis eljöttem.

Botkin doktor, a czárné udvari orvosa azt mondja, hogy a czárné szivbajos, de ő reméli, hogy a tengeri levegő ki fogja gyógyítani.

— Változások a tábornoki karban. Bécsi beavatott katonai körökben híre jár, hogy Fiedler Ferdinánd tábornagyot, a bécsi második hadtest parancsnokát legközelebb csapatfelügyelővé nevezik ki. Fiedler a bécsi helyi katonai akadémián nyerte ki-kepezését s nevét 1862-ben kezdték először emlegetni, amikor mint utászhadnagy a nagy árvíz-katasztrófa alkalmából rendkívül hősiesség magatartást tanúsított. Négy évvel később már százados volt s mint ilyen, részt vett az olaszországi hadjáratban s a custozai csatában, ahol szintén kitüntette magát. 1873-tól 1879-ig a hadi iskola tanára volt s ez idő alatt számos stratégiai tanulmányt írt. A mozgósítási munkálatokban is tevékeny részt vett. A katonai hierarchia lépcsőin gyorsan emelkedett. 1902-ben lett tábornok s pár év előtt nevezték ki Bécsbe a 2. hadtest parancsnokává. Csapatfelügyelővé leendő kinevezése után helyét a 2. hadtest élén Versbach-Hadamor lovag altábornagy fogja elfoglalni, aki 1845-ben született s a bécsi helyi akadémia elvégzése után részt vett 1866-ban az olaszországi hadjáratban, majd mint vezérkari százados, a boszniai hadjáratban. Két év óta Bécsben a 13. Landwehrgyaloghadosztály parancsnoka. Egyidejűleg annak is híre érkezik, hogy Schweizer Lajos lovag tábornagyot, a temesvári 7. hadtest parancsnokát egészségi okokból felmentik állásától s utódjává Frank Liborius altábornagyot szemelték ki. Frank 1848-ban született Spalatóban s a bécsi helyi akadémia elvégzése után 1869-ben mint hadnagy lépett a hadseregbe, majd a hadiiskola elvégzése után hosszabb időre a vezérkarba osztották be. Részt vett a bosnyák okkupációban, majd a bécsi helyi akadémiának lett tanára. Frank 1903. óta altábornagy és parancsnoka a szerajevói első gyaloghadosztálynak.

— A német császár harcziás beszéde. Előrelátható volt, hogy a német császárnak döberitzi beszédét, amely ugyancsak beillett harczi riadónak, olyképpen fogják értelmezni, hogy a legfőkélebbeket is, akik nagyon könnyen megijednek, megnyugtassák. A „Frankf. Ztg.” értesülése szerint Vilmos császár beszédét a döberitzi gyakorlótéren néhány hét előtt tartotta. A beszédnek semmi köze sem volt a pillanatnyi politikai helyzethez, hanem az ilyen katonai alkalmakkor közelfekvő eszmét fejtegette, hogy a csapatok kiképzésének komoly esetben be kell válnia és hogy a hadseregnek mindenkor gondot kell fordítania arra, hogy harczi képességét megőrizze. Alarmirozó beszédre a pillanatnyi helyzet Vilmos császár véleménye szerint sem ad okot. A levelező véleménye szerint az a hír, hogy a császár északi utazását elhalasztotta, nem felel meg a valóságnak. A „Fremdenblatt” szerint a császár beszédében állítólag célzást tett a revali találkozóhoz lefolyt megbeszélésekre is és a maczedón-kérdésre vonatkozólag hirt szerint azt mondotta volna, hogy bár Németország Maczedóniában közvetlenül érdekelve nincsen, de azért mindenkor kötelessége osztrák-magyar szövetségstársának érdekeit ott nemcsak őszinte szimpátiával kísélni, hanem ha szükség lenne rá, tettekkel is megvédelmezni. Berlini mérvadó helyen következőket közlik Vilmos császárnak a döberitzi gyakorlótéren tartott állítólagos harcziás beszédéről. Ez a beszéd, ha ugyan annak lehet nevezni, nem volt más, mint a lovas testőrség gyakorlatainak katonai műszaki bíráta. A császár ezt a beszédet két hét előtt tartotta és tartalma, ha ugyan egyáltalán olyan volt a beszéd, időközben teljesen elvesztette aktualitását.

A mértékadó francia lapok meglehetősen nyugodtan kommentálják azt a megjegyzést, amelyet Vilmos császár különböző külföldi lapok híradása szerint a legutóbbi döberitzi szemle alkalmával tett. A Figaro ezt kérdezi: Miért csodálkoznak azon, hogy a német császár katonáihoz katonákhoz méltóan beszél és hogy figyelmükbe ajánlja, legyenek készen minden eshetőségre, még a legkomolyabbra is. A radikális lapok hangsúlyozzák, hogy a francia nép határozott szándéka a béke fenntartása és azon szilárd meggyőződésüket fejezik ki, hogy a francia kormány is teljesen békés politikát követ. A Nation írja: Elmúltak azok az idők, amidőn Delcassé és Loubet a minisztertanács tudta nélkül szökték diplomáciai terveiket, amelyek majdnem háborúra vezettek. Egyes nacionalista és konzervatív lapok a császár beszédjében komoly fenyegetést látnak, amely Franciaországot óvatosságra inti.

A Lokalanzeiger megbízható forrásból jelenti, hogy Vilmos császár sem pénteken, sem az utóbbi napokban nem mondott beszédet a döberitzi gyakorlótéren, tehát az állítólagos beszédhez fűzött kommentárok éppen olyan alap nélkül valók, mint maga a beszédnek közölt szövege. A külügyi kormány a leghatározottabban megczáfolja a riasztó híreszteléseket. Egyáltalán nem igaz, hogy a császár elhalasztotta északtengeri utazását. Ami a kérdéses beszédet illeti, szó sincs arról, hogy az fenyegető volt. A császár katonai alkalmakkor gyakran tart beszédet s az a megjegyzése: „Am jöjjenek!” egyáltalán nem agresszív, legfeljebb defenzív tendenciájú lehet. Másrésztől nem tagadják, hogy katonai körökben a helyzetet meglehetősen sötét színekben látják.

Párisból jelenti tudósítónk: Egy különösen beavatott személyiség a német császár beszédéről aképpen nyilatkozott, hogy nem érti azt a lármát, amely emiatt a Rajnán innen és túl a sajtóban elterjedt. Nyilván misztifikáció történt, amely Berlinből indult ki. A Petit Parisien közli, hogy a császár a kérdéses beszédet még július 3-án tartotta s abban kizárólag a katonai kötelességekről és a katonai kiképzésről volt szó. Akkoriban a beszéd egyáltalán nem keltett figyelmet, csak 10 nappal később, a revali találkozás után jutott eszébe, hogy bizonyos politikai okokból nagy lármával előtérbe tolja. A külügyminiszteriumban egy pillanatig sem aggódtak s nem engedték magukat megtévesztetni. A berlini francia nagykövet, aki véletlenül ezidő szerint Párisban tartózkodik, a leghatározottabban állítja, hogy Franciaország és a német birodalom között a vi-

szony most is a lehető legjobb és semmi ok sincs aggodalomra. Ott is az a vélemény uralkodik, hogy a döberitzi beszédnek hirtelen való inszcenizozása taktikai okokból s egyenesen a berlini birodalmi gyűléssel szemben történt.

— **Urnapja a fővárosban.** A katolikus egyház és a hivatalos világ Urnapját június 18-án, csütörtökön a hagyományos kegyelettel üli meg. Az ünnepi hivatalos istentisztelet e napon reggel hét órakor lesz a budavári koronázó Mátyás-templomban, ahol megjelennek a kormány tagjai és a hatóságok fejei. Az istentiszteleten dr. Kohl Medárd felszentelt püspök fog pontifikálni. Az ünnepi körmenetben résztvesz a budapesti helyőrség egy diszszázada és a katonai zenekar. Körmenet után a gyülekezet bevonul a Mátyás-templomba, ahol Tedeum rekeszti be az ünnepséget.

— **Rudini állapota.** Rudini máriki állapotáról ma este kiadott orvosi jelentés szerint a beteg állapota állandóan komoly. Az ideggyengeség a vesegyulladás fokozódása következtében erősödött.

— **Pártvacsora.** Az alkotmánypárt ma este tartotta a Kovács-féle városligeti pavillonban rendes heti pártvacsoráját, amelyen a párt tagjai nagy számmal vettek részt. Ott voltak többek közt Széll Kálmán, a párt elnöke, Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter, Návay Lajos képviselőházi alelnök és mások.

— **Egyetemi magántanárok küldöttsége.** A budapesti tudományegyetem magántanárainak hat tagu küldöttsége tisztelgett ma délután a képviselőházban Sággy Gyula országgyűlési képviselőnél, akinek köszönetüket fejezték ki, hogy a magántanári tiszteltettségük ügyének kedvező elintézése érdekében közbenjárt a kultuszminiszternél. A küldöttséget Horváth János egyetemi magántanár vezette.

— **Kiss Áron halála után.** A reformátusok nagy püspökének halála után alig egy héttel összeült a debreczeni református egyháztanács. Megemlékezett az elhunyt nagy érdemeiről, követendő példaként állította az elhunyt páratlan, nagy szívósságot tanúsító jótékonyosságát s mindezekre való tekintettel humánusan gondolkodni akart az érdemes püspök özvegyéről. Az egyháztanács tekintetbe vette azt, hogy anyagi javak nem maradtak a szegény, magáramaradt özvegyre s ezért kegydíjat szavazott meg a részére. S a kegydíjat havi hatvanhárom koronában állapította meg. Az egyháztanács tagjai között azonban akadtak humánus emberek, kik egész jogszerűen keveselték s alamizsnának tartották a csekély összegecskét, mely egy hírneves püspök özvegyének jutott nyugdíjképen. A presbiterium elvetette Oláh Károly indítványát, ki legalább is évi ezerkétszáz korona megszavazását kérte s ellenvetését azzal indokolta meg, hogy a többi református papok özvegyei is hasonló kérelemmel állhatnának elő, ha elfogadják Oláh indítványát.

— **A közigazgatási beszállásolás.** Közigazgatásban történt a következő mulatságos eset, amely méltó párja a köpenickinek. A községi előjáróságon megjelent tegnap a 42. gyalogezred egy altisztje és tudatta, hogy másnap három zászlóalj gyalogság érkezik hetven tiszttel a környékre gyakorlatozás céljából. Tudatta az altiszt, hogy öt szállásmesternek küldték előre s kérte a községi előjáróságot, hogy tegyen meg minden szükséges intézkedést. A mézárosok, hentesek és pékek munkához láttak, hogy idejében elegendő husnemű és sütemény legyen a három zászlóalj számára s ami ilyenkor természetesen dolog, a szállásmesternek busás borraivalakat adtak. Az altiszt aztán eltávozott, mint aki jól végezte dolgát. Másnap hirtelen sem volt a három zászlóaljának, e helyett azonban a községi előjáróságra a posta egy vaskos levelet hozott. Felbontották s legalább száz papírból kivágott katonai hullott ki belőle. Az előjáróság felháborodott a rossz tréfán és jelentést tett az esetről a 42. gyalogezred parancsnokságának, annál is inkább, mert a szállásmester altiszt minden valószínűség szerint csakugyan aktív katonai és a 42. gyalogezredben szolgált.

— **Elűtötte a vonat.** A kassa—oderbergi vasút 21. számú gyorsvonat ma délután, amint berobogott L.-Szt.-Miklós állomásra, elűtött egy a vágányok mellett foglalatokodó vasúti hordárt, aki a vonatot nem vette észre. Súlyos sérüléseivel a kórházba szállították.

— **Peary újabb északsarkú utazása.** Peary C. Róbert, a híres amerikai sarkutazó, újból megkísérli elérni az északi sarkot. Az utazást ezúttal a Peary-Hoctic-Club által épített „Roosevelt” hajón teszi meg, amely hajó legutóbbi útja alkalmával kitűnőnek bizonyult. Peary július elsején szándékozik elindulni, ha ugyan szűkös pénzügyi viszonyai ebben meg nem akadályozzák. Utazásához még 25 ezer dollárra van szüksége és ha ezt az összeget július elsejéig nem tudja megszerezni, kénytelen lesz utazását elhalasztani. Peary első útjában már 200 mérföldnyire megközelítette a sarkot és hasonló klimatikus viszonyok mellett reményli, hogy mostani útjában egészen célhoz ér. Kedvező körülmények mellett 15 hónapi távollét után, 1909. októberében szándékozik visszatérni, bár minden eshetőségre elkészülve, 3 évi távollétre rendezkedett be. Ezúttal is Bartlett Róbert kapitány lesz a „Roosevelt” kormányosa, a buckporti Wardwell György pedig a főmérnök. A gőzös összes legénysége husz főből fog állani. A Roosevelt téli szállása most is a Grant-föld északi partján lesz, ahonnan aztán szánkón folytatják útjukat a sark felé. A csethalóból 20—25 eszkimó feleségeikkel együtt el fogják kísélni a felfedezőket. A szánkokat 200—250 sarki kutya fogja húzni.

— **A műegyetem kapuzárása.** A József kir. műegyetemen most a vizsgálatok folynak. Ezeknek végeztével június 25-én bezárják az idei tanévet és kezdetét veszi a nagy szünet, amely szeptember hónap közepéig tart.

— **Veszedelemes légi út.** A bécsi Praterben az aéroplano-klub ma felszállást rendezett egy léghajóval. Két ur és több hölgy foglalt helyet a léghajó kosarában délután hat órakor, amikor kihajították az első ballasztot. A léghajó hirtelen felröppent s egy hatalmas fának koronájába beleakadt, úgy, hogy kosara féldalt fordult. Nagy lett a rémület s a vállalkozó kedvű léghajósok segítségért kiáltottak. Olyan magasan akadt meg a léghajó kosara, hogy a tűzoltóságot kellett hívni, amely azután nagy létrát állított fel és kiszabadította veszedelemes helyzetükből a léghajón ülőket.

— **Az ideai bérmálások befejezése.** Dr. Kohl Medárd püspök tegnap fejezte be a bérmálásokat a fővárosban és ma Budajenőn osztotta ki a bérmálás szentségét. Június hó 21., 22. és 23-án a nyitrai lakai kerületben, Udvarnokon, Lukácson és Úzbégyben fog bérmálni és ezzel az ideai bérmálások be lesznek fejezve.

— **A nagy Galeotto.** Adunk hirt röviden arról, hogy dr. Billitz Hugó ügyvéd felesége a Szabadka mellett lévő Palics-fürdőben öngyilkosságot követett el. A viruló korban lévő, szép asszony a nagy Galeotto halottja. Addig üldözte a pletyka jó hírnevét, amíg férjének bizalma is megrendült. Az ügyvéd tegnap Szabadkáról Palicsra rándult ki, hogy feleségét meglátogassa. Mi történt a házastársak közt, nem tudjuk. Délután a félhat órai vonattal dr. Billitz Hugó visszatért Szabadkára. A fiatal asszony férje elutazása után bezárkózott a villájában, zsiniget vett elő, az ablak kilincsére illesztette, a hurkot nyakába dobta és székre állva, fölakasztotta magát. Ez körülbelül háromnegyed hat órakor történt. Egy óra múlva dr. Scheffer Adorján, aki Billitzék rokona, meg akarta látogatni az asszonyt. Az ajtót zárva találta, gyanus volt a dolog és betörte az ablakot. Rémlődözve látta, hogy az ablakban kihűlt emberi test van. Mikor beljebb ment, a boldogtalan asszony üveges szemei meredtek rá. Scheffer a rendőrségre rohant, amely kétségtelenül megállapította az öngyilkosságot. Ma Szabadkáról Pertics rendőrkapitány és dr. Szilassy rendőrorvos szálltak ki a helyszínére és jegyzőkönyvet vettek föl. A szép asszony holttestét Szabadkára szállították, ahonnan Temesvárra viszik. Ott fogják eltemetni. A városban nagy részvéttel beszélnek a borzalmas esetről. Beszélnek, hogy a nemrég férjhez ment asszony elbocsátott cselédei terjesztették a pletykákat, amelyek a boldogtalan nőt a halálba kergették.

— **A munkás főnyereménye.** Dávid Antal marseillei arzenálmunkás, akit nemrégiben munkahiány miatt elbocsátottak s azóta inségbe jutott, ma a nyereményorszájátékon megütötte a kétszáz ezer frankos főnyereményt. Dávid Antal akkoriban, mikor elbocsátották az arzenálból, kénytelen volt esküvőjét elhalasztani.

— **A Vörösmarty-szoborbizottság főszerelése.** A Vörösmarty-szoborbizottság ma délután négy órakor tartotta az Otthonban utolsó ülését, amelyen kimondta a főszerelést. Rákosi Jenő elnök megnyitván az ülést, jelentette, hogy ez a Vörösmarty-szoborbizottság utolsó ülése. A mire — ugymond — a bizottság vállalkozott, tisztességgel és bizonyos sikerrel el is végezte. A szobor megteremtésének dicsőségéből egy kis rész a bizottságot is illeti. Miután az elnök konstataciókat, hogy a bizottságnak immár semmi utalványozni valója nincs és tiszta fölöslegül 6868 korona és 68 fillér mutatkozik, beszámolt arról, hogy a leleplezéskor a szoborra tett koszorúk szalagjait levétette, az Otthon-ba szállította, ahol mindaddig őrzik, míg később más intézkedések nem történnek az iránt, hogy végleg kinek az őrzetere bizassanak e szalagok.

— **Csaló áldetektív.** Megirtuk a napokban, hogy Budafokon kifogták a Dunából Alsó Sándor közös hadseregbeli hadnagy holttestét. A hadnagy öngyilkos lett. Legutóljára özvegy Neubauer Jánosné lakott Budán, a Kacsá-utca 24. számú házban. Ezt a körülményt tegnap délután családja használta föl egy szélhámós. Megjelent Neubauer né, akinek Theine József detektívnek mondta magát. Előadta, hogy őt biztálta meg Alsó Sándor hadnagy halála ügyében való nyomozással, mert a hadnagy nem öngyilkos kézzel vetett véget életének, hanem gyilkosság áldozata. Ő most házkutatást tart és lefoglalja a bűnjelket. Meglátott a sarokban egy fényképező készüléket.

— **Ez a fényképező masina kell nekem.** Ebben a gépben van annak a nőnek a fényképlemeze, aki a gyilkosságot elkövette.

Majd más holmi után érdeklődött. A mikor Neubauer né megmondotta, hogy a katonai hatóság már több dolgot lefoglalt, megelégedett a fényképezőgéppel, egy zsebkendővel és két színyomatu albummal. Ezeket a tárgyakat magával vitte, de előbb nyugtát adott róla. Az asszony később gyanusnak találta a dolgot, hement a főkapitányságra érdeklődni a detektív után. Ekkor derült ki a szélhámosság. A rendőrség nyomozza a furfangos szélhámóst.

— **Csukay Sándor öngyilkosságához.** Csukay Sándor, aki audiencián nemrég öngyilkosságot kísérelt követni, a Rókus-kórházból, ahol most nagy betegen fekszik, levelet írt Szt. József kereskedelmiügyi államtitkárnak, mely a következő:

Nagyméltóságú Szt. József kereskedelmiügyi államtitkárnak, Budapest. Egyban fekvé irni nem bírok. A gondok irtózatosan gyötörnek. Érzem, hogy valaminek sürgősen kellene történni. Isteni jóindulatnak tekinteném az ügyre, valamint a lelki kedélyemre Nagyméltóságodtól azt a kegyet, ha egy megbízottját azonnal hozzám küldené a kórházba, hogy beszélhessek. Budapest, 1908. június 15. Mély alázattal Csukay Sándor, műasztalos. Rókus-kórház.

Az államtitkár intézkedésére Szűcs Lajos kereskedelmi miniszteri osztálytanácsos és báró Kruchina Károly miniszteri fogalmazó ma délelőtt fölkereste Csukay Sándort, ki még most is súlyosan beteg, az orvosok nem engedik, hogy beszédet fárassza magát és ezért csak röviden, suttogva adhatta elő kérését, hogy mint szegény embert, állami költségen gyógykezeljék, mert szeretné visszanyerni egészségét. Kérte még az ő panaszai valódiságának szigorú megvizsgálását, mert — ugymond — panaszai nem alaptalanok.

— **Házasságok.** Ifj. Gyökér Imre székesfővárosi tiszviselő, tartalékos honvédhadnagy, eljegyezte özv. Udvardy Ferencné háztulajdonosnő leányát, Hildát.

Dr. Scholcz Gyula cs. és kir. törzsorvos folyó hó 16-án délután 1 órakor vezette oltárhoz Gedeon Idát az erzsébetvárosi templomban.

— **Nászajándékok.** jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán műorás ékszerterében, Budapest, VII., Erzsébet-kört 29., I. em. szereshetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Halál recept-írás közben.** Dr. Garzó Adárd, a dunaszerdahelyi járás orvosa tegnap vidéki betegetől székhelyére, Dunaszerdahelyre érkezett, s egyenesen a gyógyszerterábia ment, hol beteget részre receptet írt. Írás közben a toll kiesett kezéből s holtan fordult le a székéről. Agyszélhűdés érte. Az elhunyt ötvenkét éves, népszerű orvos volt, s a társadalom minden rétegében kedvelt.

— A gellérthegyi rejtély. A Gellérthegyről lezuhant leány ügyében megindított nyomozást erélyesen folytatja a rendőrség. Ma felboncolták Geng Mária holttestét. A boncolás eredményéből következtetve büntény nem történt. A holttesten küzdelem nyomai nem látszanak. A leány lábán találtak horzsolást. Ebből azt következteti a rendőrség, hogy a leány üldözői elől menekülve a hegyszakadékhöz jutott és lecsuszott. Eközben kapta a horzsolást. Holnap a fővárosban tartózkodó összes tűzterek fölött szemlét tartanak, amelyen Hunkár is jelen lesz.

— Letartóztatás az oltár előtt. Mária-Radna bucsuláró helyen ma feltűnést keltő letartóztatás történt. Csendőrök fegyveresen, csákovával a fejükön beléptek a templomba, ahol az ájtatos tömeg zsoldtárai, imái egyszerre félbeszakadtak. A csendőrök Beker Erzsébetért, meg az anyjáért jöttek. Beker Erzsébet Zennyolcz esztendő világi hajadon, Beker Antal földmives-gazdának a leánya. Gyermeké született és azt az anyja segítségével meggyilkolta, aztán, hogy a boldogságos szűz bünbocsánatot elnyerjék, anyja és leánya elzarándokoltak Radnára. Eppen buzgó imába voltak elmerülve, amikor a csendőrök megjelentek és mind a kettőjüket letartóztatták.

— Családi dráma. A toronálmezei Karlova községben Makrin Zsiva napszámos rossz viszonyban élt a feleségével. Makrin éveken át Amerikában tengődött, ahonnan nemrégiben érkezett vissza. Hazatérte után sokat kérlete feleségét, hogy jöjjön vissza hozzá, de az asszony a férj rossz bánásmódja miatt hallani sem akart erről. Makrin tegnap este ismét ellátogatott hitveséhez, akitől megint csak elutasító választ kapott. Ez annyira feldühösítette a napszámost, hogy a nála lévő éles késsel súlyosan megsebesítette feleségét. A segélykiáltásokra előrohant az asszony két bátyja, Milutin és Luko, akik botokkal agyonverték Makrint. A csendőrség Perzin Milutint azonnal letartóztatta, de Lukót a további intézkedésig szabadon bocsátotta. Az asszony állapota reménytelen.

— A vonat kerekéi alatt. A Pécsről tegnap este fél tizenkettőkor a főváros felé induló személyvonat a baranya-szentlőrinci állomás közelében a tizenegyes számú őrháznál elgázolt egy férfit. Mire a vonatot megállították, a szerencsétlen ember már meghalt. A kerekék teljesen szétronsolták a testét és noha az arca épen maradt, senki sem ismerte fel még eddig. Zsebeit átkutatták, de írást nem találtak bennük. A vizsgálat serényen folyik, hogy az agyon-gázolt férfi kilétét és a szerencsétlenség okát megállapítsák.

— Vétkes cselédleány. Végzetes kimeneteli szerencsétlenség történt az éjjel Friesz András háztulajdonosnál. A háztulajdonos, aki az Óriás-utca 23. számú házában lakik, tegnap este feleségével eltávozott hazulról. Hat apró gyermekét Stein Mária tizenkilenc éves cselédleányra bízta, aki az öt éves Margitot és az egy éves Katiczát az ágyába vette s eljárt velük. Nemsokára mind a hárman elálmosodtak s elaludtak. A leányt reggel öt órakor keltette föl gazdája és akkor vették észre, hogy a kis Katicza halott. A cselédleány álmában ráfeküdt a kis leányra, aki megfulladt. A cselédleányt a főkapitányságra hozták, a kis leány holttestét pedig a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

— Halálozás. Mevoracli Samu temesvári kereskedő 68 éves korában elhunyt. A megboldogult négy évtizeden át elnöke volt a temesvár-gyárvárosi szefárd izraelita hitközségnek.

Mocskónyi Agoston, a szarvasi ág. h. ev. egyház nyug. tanítója, életének 84-ik évében elhunyt Szarvason.

Gyergyószentmiklóson Tamás József 48-as nemzetőr 81 éves korában elhunyt.

Pelz Károly, a prágai cseh műegyetemen a matematika tanára az éjjel 65 éves korában meghalt. Winterfeld-Menskin, a birodalmi gyűlés korelnöke birtokán, Menskinben ma reggel meghalt.

— Halálugrás automobilal. A Beketow-czirkuszban egy angol artista, mr. Lytton olyan veszedelmes produkciót végzett ma este, amely eddig nem volt látható. A czirkuszt fetejéről egy autóval leugrik a mélységbe, a levegőben a géppel együtt megfordul és a földön alkalmazott emelvényre esik, amely a továbbgördülést megakadályozza. A veszedelmes ugrást a közönség lélekzetviasszafojtva nézte és zajosan megtapsolta. A mai est másik szenzációja chevalier Rudolphy erőművészeti mutatványai vol-

tak. Rudolphy egy tea-házat a teázókkal együtt a levegőbe emel

x Amerikai Park — Ósbudavára. Nagyon mozgalmas hete lesz ezuttal a parknak: csütörtökön és szombaton gyönyörű karnevál, 150 csodaszép jelmezzel. Vasárnap népiünnepély gyermek-szépségversenyvel. A karnevál a Tabarin-Moulin-Rougeban ér véget hajnalban. Ma lépnek fel az új műsor keretében az Edn Musztafa világhírű arabs ugrók és a Tabarin-Moulin-Rougeban, amit Budapest még soha sem látott: a három Hadi-Hadja török háremtáncosnők. A parkba éjjel-nappal most már kitűnő a közlekedés.

x Gichner János (Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.) paplan-, vas- és rézbutorgyáros, kinél a legtartósabb és legszebb hazai gyártmányú árucikknek oly olcsó áron kaphatók, hogy azokat bárki is beszerezheti. Megkapta a legújabb árjegyzéket?

x A szőlőbetegségek. Mint velünk illetékes helyről közlik, a Schloesing-ház Marseille-ben minden Magyarországon előforduló új gomba- vagy rovarbetegséget készséggel és díjmentesen megvizsgál, megállapít és azok irtására nézve tanácsot ad, ha eziránt a magyarországi képviselő útján hozzáfordulnak. Schloesing azonfelül, hogy ő maga nagy tekintély és szakférfi, állandó tudományos összeköttetést tart fenn Franciaország legnagyobb agrónomusaival, növény pathologusaival és agrikulturnyegyésszel és a francia földművelési minisztérium növénypathológiai, agrikulturnyegyésszel és agrónómiai osztályaival és aki tudja, hogy Franciaország szőlő- és mezőgazdasága mily fejlett, magas nívón áll, ezt a nagyfontosságú körülményt értékelni is fogja tudni.

x Zászlók, czimerek minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x Fodor-féle vívóterem a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme, különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x Bob-hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.

x Bőrbajok, hajhullás és kopaszág sokszor évekig macacsul daczolnak minden orvosi kezeléssel. Dr. Hönig Izsó elektroterapeutikai intézetében (Károly-körút 24.) magas feszültségű árammal (D'Arsonvalisatio), kék fényvel és Röntgen-sugarakkal lesznek ezen és hasonló természetű betegségek teljesen fájdalommentes és kényelmes módon (mert az áram a ruhán keresztül is hat) sikeresen kezelve.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Az ember tragédiája.

Uj rendezéssel bemutatták a Népszínház-Vigoperában. —

Mi nem ragadtatjuk el magunkat a közönség entuziazmusától, melylyel ma tulzott és szervezett tombolással kísérte végig az előadást, de nem zárkozhatunk el az elismeréstől sem, melylyel egy komoly törekvésű ember érdekes munkája honorálandó. Dr. Hevesi Sándor merész feladatra vállalkozott, amikor „Az ember tragédiája”-nak huszonöt éve bebalzamosított szczenáriájának új, egyéni átdolgozásával lépett a Népszínház-Vigopera színpadára, melynek elvégre mégsem a komoly irodalmi törekvések érvényrejuttatása a kenyere.

A Paulay-féle tradíciókkal szakítva, Hevesi Sándor ugyan tulságos szuverenitással jár el, amikor Madách Imrét letompítja a filozófust és markánsabb vonásokkal, mint drámairót domborítja, elnézzük azonban ezt a ténykedését, mert önkényeskedésében is komoly irodalmi s ami fő, individuális eszközökkel dolgozik és mert meggyőződésünk, hogy az olyan nagy elmét, mint Madách, nem lehet mindig egy oldalról megvilágítva, egy és ugyanazon nézőpontból vizsgálni. A modern színház-észteikusok és rendezők, mint Brahmék és Reinhardték is, oda törekcsenek, hogy mennél közelebb vigyék a publikumot a költő fantáziájához, amit az ujjabbkori színpadi technikával, de nem mindig a szerző feltehető intencziói szerint érnek el. Shakespeare fantáziájában valószínűleg még élénkebb képekben lebegtek a Szentiványi álom jelenetei, mint azt Reinhardték színpadra vitték, de annak illetén megvalósítását aligha álmolta. A szándék Hevesi Sándornál is az lehet, hogy közelebb vigyen bennünket Madách fantáziájához, tulajdonképpen azonban csak a saját fantáziájához visz közelebb, amit éppenséggel nincs okunk megbánni.

A darab drámai mivoltának kiemelésével elérte azt, hogy az egész él és mozog, alakjai nemcsak filozofálnak, hanem cselekszenek is, nemcsak magyarázó, hanem mozgató, motiváló is az egésznek. Hogy ez a bevallott törekvése Luczifer szerepét passzivitásából több akcióba vinni, nem sikerült, inkább Luczifer kreálójának, mint neki tudható be. Ennek a szerepnek, különösen ebben az ujjabb megkomponálásában, nagy és határozott egyéniségre lenne szüksége, melylyel mai alakítója (Kürthi József) elvitathatatlan stílusérzéke és színészi talentuma dacára sem szolgált.

A szcenikai beosztás, mely csaknem megfelelő Alexander Bernát elveinek, határozottan egységesebben hat a Paulay Ede jelenetezésénél, ámbár a váltakozás rythmusa ellaposodik, amit a képeket összekötő zene is elősegít. Ez a kísérő zene, ámbár artisztikusabbá, színesebbé és megillusztráltabbá teszi az egészet, mint a hangulatkeltés requisituma nem vált be teljes sikerrel, ami főleg abban lelheti magyarázatát, hogy szervezeten nem függ össze a szöveggel, melyből nem folyik, melyet általánosságban nem is kísér, hanem csak követ, sőt nem is magyaráz kellő zenei meggyőződéssel.

Tulajdonképpen csak jelezve, markirozva, halvány konturokkal kaptuk azt, amit Hevesi Sándor erős, tudatos és művészi akarással akart, amit azonban a színház sem a kellő áldozatkészséggel, sem az érdemes munka kellő értékelésével valósított meg s ami elvégre nem is hivatásszerű kötelessége. Eltekintve azonban a külsőségekre vonatkozó és nagyon is reklámozott hatásigéretektől, a mai mise en scène sok szcenikai szépségekkel szolgált, melyek közül az athéni, a párisi, a bizanci és falanszter-kép, a takarékosan beállított plasztikus diszletek és nyersen alkalmazott világitási effektsok ellenére is nagy tetszést keltettek. Trivalitás volt a marseilles operette- és tablószerű beállítás, a menny és paradicsom kulissza-diszlete, hatásos és érdekes volt ellenben az athéni kép befejezése, amikor a középkor előtéteteibe ütköző Tankrédei Luczifer felrázza álmából, s az elsötétített színen, mintegy kiemelkedve a történeti miljöből, elrohan. Adám rohan Luczifer után, mint ahogy az ember üldözi ideáljait a vaksötét éjszakában.

Az ensemble, de különösen az egyesek nem tudták Hevesi Sándor gondolatmenetét a kellő művészettel követni. Beregit nagy temperamentuma ma is féltelenségekre ragadta, amit csak Danton jelenetében tudott elfogadtatni és csakis Kepplet szerepében tudott megfelelő diszkreczióval fékezni Tóvölgyi Margit tulságosan patologizálta Éva szerepét, melyet változataiban sem tudott az érzelmi skála kívánatos gazdagságával kísérni. Néhány meg-rázó drámai hanggal szolgált Forgács Rózsa „Hippia” szerepében, agitativ hatással volt Dobi mint demagóg és intelligens Horváth és Lubinszki.

A házat teljesen megtöltő közönség zajosan tapsolta az egyes képeket, különösen Beregit tüntetve ki elismerésével. Az egész estét egyébként a nagy irodalmi eseményeket kísérő — ebben az esetben azonban nem nagyon motiválható — lázas izgalom kísérte, mely csak az előadás vége felé engedett fel. —llc.

A párisi Nagy Opera szezonja.

— Saját tudósítónktól. —

Páris, június 13.

A párisi Nagy Opera három új igazgatójának Messenger, Broussan és Lagarde uraknak rövid négy havi működése fényes művészi és anyag eredményvel végződött. Meglepők az elért pénztári kimutatások is; de még dicséretre méltóbb a művészi siker, az egyöntetű, kiváló előadások; a műsor összeállítás, a szerepek helyes kiosztása, de főleg az egyes művészek czélszerű és helyes foglalkoztatása. Mindezek fontos tényezők, amelyek ill nagy kaliberű színháznál, mint a párisi Nagy Opera igen nagy horderejűek.

A legfényesebb és a legnagyobb Opera-épület a világon, amulataba ejti a nézőt és a hallgatót. Színpad maga egy kis világ; a színpad és dekorációk méretei óriásiak; az öt emeletnyi magas néző

tér dimenzióhoz képest. A zenekar száztíz zenészt, előkelő művészeket foglalkoztat; az ének és tánczkar pedig éppen kétszer oly nagy, mint a magyar királyi Operaház ének- és tánczkarja.

Az operai saiont az új igazgatók február 1-én kezdték meg „Faust”-tal. Új dekorációk és új jelmezek készültek Gounod művéhez. A francziák imádják ezt a klasszikus értékű csodaművet. Éppen ezzel az operával megkezdeni és arra a műre 120.000 frankot költeni a francziák szempontjából okadatolt és teljesen helyes volt.

Eltérőleg az eddigi sablonos előadásoktól, egy új Faustot, új szellemben teremtettek, szakítva a régi sablonnal, de megőrizték a mester intenczióit; új „mise-en-scène”-t csináltak, olyat, amely nagy művészi sikerrel biztosított.

Február 3-án mutatkozott be Párisban „Lohengrin”-ben hazánk fia: Beck Vilmos, oly nevezetes művészi eredménnyel, amit az összes francia sajtó egyhangulag dicsért és elismert, amely sikerre mi magyarok büszkék lehetünk. Beck jelenleg az egyetlen külföldi állandó tagja a nagy Operának; ez pedig ebben a sovinszta államban meglepő eredmény. Sikere a magyar művészet sikerét jelenti ebben az óriási színházban, a külföldi legnevezetesebb városában.

Legelső újdonságul a 175 éves Hippolyte és Aricie Rameau eme rég elfelejtett klasszikus művét választották. A lomtárból halászták ki, új életre támasztották és meglepően nagy sikert szereztek neki. Nagy bátorság kellett ehhez; kiváló művészi erő és akarat, elszántság, valóságos va-banque játék, mely bukást vagy sikert jelenthet. A művelt francia közönség elfogadta azt, amit nyújtottak neki. A pazar kiállítás, a káprázatos szép képek és az előadás kiválósága nagy művészi eredményt biztosított.

Eduard Lelo régi balettje: „Namouna” kevésbé tetszett, de viszont nagy anyagi eredménnyel járt az oroszok hosszabb vendégszereplése: Boris Godounov operával, Chaliapine-al az élén. Rendkívül érdekes művész ez, aki külső eszközökkel, külső hatásokra számít; hangjának fogyatékoságát színesíti kvalitásokkal pótolja és tekintetben erősen az olasz Fumogallira emlékeztet.

A Wagner-zene nagyon széles tért hódít. Párisban divattá válik, megbecsülik és megszerették. Hetenkint legalább egy eset a Wagner-zenének szentelnek. A Lohengrin és Tristanban Van Dyk és Litvin asszonnyal hazánk fia, Beck Vilmos a Telramundot és Karnevalt igen sokszor, majdnem minden estén énekelte. El is nevezték „Wagner-baritonistának”. Annál örvedetesebb az épp most érkezett híre ama sikerének, amelyet egy francia műben, Saint-Saens csodás művében, a „Samson”-ban mint főpap ért el.

Delmas híres szerepét ezuttal egy magyar művészre bízták, a többi tizenegy francia baritonista nem csekély bosszúságára. Sámson Alvarez éneke. Ennek a nagyhangú tenórnak néha kiválóan jó, de gyakrabban kiválóan rossz estéi vannak. Dispozíciója teljesen kiszámíthatatlan, „il est journalier”, mint mondják. A „Figaro”, valamint többi francia lapok is nagy dicsérrel emlékeznek meg az új Dagon főpapjáról, amelylyel honfitársunk sikereit ismét szaporította!... Ime, ez rövid vázlata a párisi Nagy Opera négy hónapjának és egy „magyar” művész külföldön elért eredményeinek.

(*) A skót nemes. Kivételesen nem premiére, hanem reprise volt ma a Nemzeti Színházban. Igaz, hogy premiére-számiba is mehét Dumas pére „Skót nemes”, mely annak idejében, amikor a cenzura grasszált, megdésülve, megtépve került színre; azóta néhányszor föllevenítették; egy-két nagy művészi kedvelt szerepévé lett a Mac Allan szerepe, de már vagy három évtized óta nem adták elő s a mostani nemzedék előtt majdnem új. Mindamellett aránylag kevesen voltak a színházban. Ilyenkor bizony szinte áldozat a füledt levegőjü színházban öt felvonást végig nézni, bármilyen érdekes, bonyo-

lódott, szövevényes komédiát elevenítenek is föl. Aki ott volt, szórakozott és mulatott, mert a színészek megint csak kitétek magukért. De z s ő Ió z s e f j á t s z t a a Mac Allan szerepét kellő mérséklettel, tartózkodva bántó túlzásoktól, bohoczkodástól és grimasszoktól. Volt is hatása, noha igazán ffeledhetlen, vagy monumentalizmusra emlésztető mozzanat nem volt a játékában. Partnere, Paulay Erzsike, szép és gracziózus volt. Károly királyt Odry, a cselszövő és agyafurt Buckingham herceget Petthes ábrázolta; mindketten jól fogták föl szerepeiket, csak ne susognának néha — és pedig éppen lényegbe vágó jelenetekben — úgy, mintha a közönségnek semmi köze nem volna ahhoz, amit a szinpadon mondanak. Ez a susogás kezd valóban unalmassá válni s olybá tűnik fel, mintha az új iskola hívei önmaguknak s nem a közönségnek játszanának. György Ilona a Nelly Quina szerepében előnyös tulajdonságokat csillogtató, noha hangja itt-ott klarinetszerűen sipol és túlélessé válik. Jó volt H a j d u is a chifriiek szerepében. A közönség felvonások végén sűrűn kitapsolta a szereplőket. (t.)

(*) Pálmay Ilka Kolozsvárott. Alig hogy híre ment annak, hogy Pálmay Ilka két estére terjedő vendégszereplésre rándul Kolozsvárra, élénk nyüzsgés támadt a színházi pénztárnál: kapkodták a jegyeket. A világhírű művésznő első este (pénteken) két híres szerepét játssza, még pedig a „Pillangó kisaszony” bájos czimszerepét és a szenes leányt a „Szenes legény, szenes leány”-ban. Vasárnap népszínműben, a „Huszársíny”-ben ragyogtatja sokoldalú tehetségét.

(*) A 100 év múlva új főszereplője. Ma este Szilágyi Dusi mutatkozott be a Király-Színházban s a főszerepet, Tóti Theát játszotta. Kedvesen énekelte és még kedvesebben tánczolt. Új alakítással vitte szinpadra az eddig Ötvös Gitta által produkált tánczokat s a közönség lelkesen meg-megujráztatta, habár meglátszott, hogy a mozgás erősen kifárasztja. A nehézkes lélegzéstől alig tudta folytatni beszédes szerepét, a táncz után. De így is szép sikere volt s ünnepelte a hálás közönség. A többiek a régi jók voltak s igyekeztek alkalmazkodni az új szereplőhöz.

(*) „A pesti amazonok” sikere. Hervay Frigyes nagy vonzóerejű újdonságát „A pesti amazonok” második előadását is telt ház nézte végig. A darab gyönyörű kiállítás s a kitünő egybevágo előadás a második előadáson sem tévesztette el hatását. A szereplők közül Medgyaszai Vilma, Láng Etel, Sugár Edit, Antal Erzsé, Ferenczy Károly, Vágó Géza és Fenyvesi Mór arattak nagy sikert. Csütörtök délután félhétórakkal Csepreghy Ferenc kitünő népszínművét, a „Piros bugyelláris”-t adják.

(*) A színészfelvételi vizsgák eredménye. Az országos színészegyesület most tartott színészfelvételi vizsgájára 116 gyakorlatos, 46 működési engedélyes és 220 újonnan jelentkező jelölt jelentkezett. Összesen tehát 392 jelölt járult a vizsgázató bizottság elé. Az újonnan jelentkezők közül 122 jelöltet vettek fel és bocsájtották gyakorlatra. A vizsgákon kiválóan felütnék tehetségre valló énekekkel és szavaltukkal: Ditrői József, ifj. Ditrői Mór, Károlyi Ibolyka, Ladányi Mariska, Márkus László, Kovács Hanna, Tari Gizella és Sóllyom Márton. A felvett jelöltek közül eddig ötvenötön kaptak szerződést.

(*) Az építőművészeti ösztöndíjak. A közoktatásiügyi minisztérium a jövő iskolai évre két építőművészeti állami ösztöndíjra hirdetett pályázatot. Az Országos Képzőművészeti Tanács holnap, szerdán ülést tart, amelyen a beérkezett pályaművek alapján dönteni fog az ösztöndíjak sorsa fölött.

(*) Hangverseny a Jókai-szobor javára. Az Erzsébetvárosi Kaszinó a Városligeti fasor 6. szám alatti nyári helyiségében holnap, szerdán este kerti hangversenyt rendez. A nagyszabású hangverseny a fényesen kiválóított parkban este 10 órakor kezdődik s közreműködnek: Fodorné Aranka, Komlóssy Emma, Beregi Oszkár, Környei Béla, továbbá az Operaház zenekarának négy kürtöse és férfikarából alakult énekkara.

DR. HÖNIGIZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102-39.

Gyógytényezők:
 Elektromágneses gyógyítás.
 Röntgen sugarakkal való kezelés.
 Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
 Kék fényvel való kezelés.
 Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
 Villamos fényfürdők.
 Villamos masszázs (Vibratio).
 Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
 Villamos vízfürdők.
 Szénsavas fürdők.
Főbb javallatok:
 Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
 — Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig.
 Kezelés egész napon át. — Kívánatra prospektus

Ideggyengeségi állapotok
 Almatlanság.
 Hűdés (Paralyse).
 Idegfájdalmak, idegzsibák (Neuralgiák, Ischias).
 Gerincvelő-sorvadás (Tabes).
 Szívbetegségek.
 Véredényelmeszesedés.
 Kőszvény és cauz (Rheuma, húgysavas lerakódások, ízületi és csontbetegségek).
 Székrekedés.
 Anyagserebajok (Elhízás, ozonkorba, vérszegénység).
 Bőr-bajok. Bőrvizketeg.
 Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszság).
 Aranyeres csomók.

FŐVÁROS.

(*) Uj faszékek a felső kereskedelmi iskolánál. A belügyminiszter a vallás- és közoktatásiügyi miniszterrel egyetértéssel jóváhagyta a közgyűlésnek ama határozatát, amelyben a felső kereskedelmi iskolánál három új tanszéknek a rendszeresített illetményekkel való szervezését mondta ki.

(*) A Halászbástya építési költségei. A Halászbástya építési költségének elszámolását ma tették közzé. Az építés, amely csaknem tíz évig tartott, összesen 1,089.930 koronába került. Ebből az összegből az államkincstár adott a vállalkozásra 332.470 koronát, a főváros 788.391 koronát, a többi kamat és egyéb bevétel.

(*) Sertésvásári pénztár. A Budapesti Állatvásárpénztár Részvénytársaság ma délelőtt terjesztette be a kérvényét a tanácshoz a vásárpénztári intézménynek a sertésvásártéren való életbeléptetése tárgyában. Ebben a kérvényben előadja az állatvásárpénztári r. t., hogy a napokban a hentesmesterekkel és sertésbizományosokkal tartott értekezleten az összes szakemberek és érdekelték egyhangulag elismerték a vásárpénztár felállításának a szükségességét, elfogadták a díjszabás legtöbb tételét is, úgy, hogy csak néhány tételre nézve terjesztettek elő kívánalmakat. Az állatvásárpénztár ugyanis abban a nézetben van, hogy a sertésvásárpénztár működésének a megkezdésére és a személyzet begyakorlására legalkalmasabb időpont a gyengébb forgalmu nyári hónapok valamelyike és ezért augusztus végén, illetőleg szeptember elején kívánja a vásárpénztári intézményt életbeléptetni. Kéri a társaság a tanácsot, hogy az idevágó határozatáról minél előbb adjon értesítést, minthogy a sertésvásárpénztár fenntartásához szükséges tőkét a részvényesekkel be kell fizettetni, amire időt kell engedni. Kéri továbbá, hogy augusztus elsejére bocsásson a főváros megfelelő helyiséget rendelkezésre. Kéri a beadványban az állatvásárpénztár r.-t. a díjszabást, amelyet ma szintén bemutat, engedélyezés végett terjessze a közgyűlés elé; amennyiben pedig a közgyűlés ezt nem engedélyezné augusztus elsejéig, hatalmazza fel a tanács a társaságot a díjak ideiglenes szedésére.

AZ EGYETERTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.
 A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

Románbanktól

Tisztviselők

Földbirtokra

Házakra

Képviselet

Országos Földhitei

Budapest, Erzsébet-körút 2. sz.

5-40 évre.

4%-ra az érték
 65-80%ig.

I. II. és III. helyre.

EGYESÜLETEK.

(—) **A Kálvin Szövetség közgyűlése.** A Kálvin Szövetség ma este tartotta első közgyűlését, melyen **Darányi Ignác** földmivelségi miniszter is megjelent. Kovácsy Sándor a Kálvin Szövetség ideiglenes elnöke jelentette, hogy a minisztérium folyó évi február hó 24-én a szövetség alapszabályait megerősítette. Dr. Pálóczy-Horváth Zoltán beszámolt a megalkulás óta történt eseményekről. Ennek tudomásul vétele után a tisztikar megválasztására tértek át. Elnökül **Kenessey Béla** erdélyi püspököt választották meg egyhangú lelkesedéssel. Ideiglenes világi elnökül pedig dr. Kovácsy Sándor főgondnokot. A harmincztagú választmány tagjai közé beválasztották a többek között **Darányi Ignác** minisztert is. Néhány indítvány elfogadása után **Bernáth István** képviselő tartott nagyszabású előadást a keresztyén lélek hatásáról a gazdasági életre. Hamar István magas szárnyalású imája után a közgyűlés véget ért.

(—) **Az Alsószabolcs-Hajduvidéki Ref. Egyházmegyei Tanítóegyesület** közgyűlése alkalmából a hajdusoboszlói dalegylet a ref. tanítóegyesülettel együttesen e hó 28-án az állami polgári fiúiskola tornacsarnokában táncvizsgálommal egybekötött hangversenyt rendez, melynek műsora a következő: 1. „A reményhez” Lavotta-Hoppe, előadja a dalegylet. 2. Szabad előadás, tartja dr. Benedek János országgy. képviselő. 3. Zenekettős, előadják: hegedűn Márton Lajos, zongorán Vida György. 4. Szavalt: Tókos Margit. 5. Énekkettős Csizsár Teréz és Jánossy Antal. 6. Szavalt: Laucsek Márta. 7. Rapszódia, Lisztől, zongorán előadja Vida György. 8. Fohász, Hubertől: előadja a dalegylet.

TÖRVÉNYSZÉK

§ **Az ügyvédi kamara közgyűlése.** A budapesti ügyvédi kamara ma délben folytatta vasárnap megkezdett rendkívüli közgyűlését. A mai közgyűlésnek egyetlen tárgya a pénztáros-választás eredményének kihirdetése volt. A szavazatszedő bizottság nevében dr. Csetényi Adolf jelentette, hogy összesen 106 szavazatot adtak be s a választásból nagy többséggel dr. Szmik Lajos került ki győztesen. Az új pénztárost az elnök melegen üdvözölte, mire dr. Szmik megígérte, hogy a kamara vagyonával hűségesen fog sáfárkodni.

§ **A pozsonyi lépfene.** A ma kihallgatott tanúk vallomásából kitűnik, hogy Silyben igen sokan ettek a kényszervágott marhák husából, azonban senki sem betegedett meg. Ugyancsak ettek a Fleischmann által Pozsonyba szállított husból Wölfel és Leinwatter hentesek segédei is, akik a húst kolbásznak dolgozták fel, azonban ezek sem lettek betegek. A törvényszék ma elrendelte a helyszíni szemlét a Wölfel és Leinwatter cég kolbászgyárában.

§ **Eltölt csekkhamisító.** Pevny Adolf fővárosi szénnagykereskedő bizalmával rutul visszaélt Moser Emil nevű könyvelője. Főnökének tudta nélkül ez év február 1-én egy 600, február 10-én pedig egy 500 koronás csekket hamisított s váltott be a postatakarékpénztárnál. Mikor harmadikban április 20-án egy újabb 2500 koronára hamisított csekket akart a Pesti Kereskedelmi Banknál beváltani, rajtavestett. Pevny Adolf feljelentésére ma vont a felelősségre három rendbeli magánokirathamisítás büntetéseért Moser Emilt a büntető törvényszék dr. Makucz bíró elnökelete alatt s a beismerésben levő vádlottat dr. Scheer Béla védelme után kilencz havi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

§ **Surányi Ignácz teleplezése.** Surányi Ignácznak a dánosi ügyben tett újabb teleplezéseiről illetékes helyről a következő értesítést szereztek:

Ez év február havában Ócsán a bucsun agyonszúrtak egy Szabó Péter nevű embert. A gyilkosság gyanúja Barkóczy Pál ócsai földmivésre irányult, még pedig azért, mert ingén vérvonumokat találtak. Barkóczyt ez év február 24-én dr. Aczél vizsgálóbíró kihallgatta s vizsgálati fogságba helyezte. Ekkor a pestvidéki törvényszék fogságában rövid néhány napig egy czellában a III. emelet 3. számú kettős zárkában együtt volt bezárva Surányi Ignáczzal. Néhány nap után szétválasztották őket. Surányi a földszint 5., majd a földszint 3. számú czellában volt, Barkóczy pedig a III. emelet 15. és földszint 2. számú czellában volt. Ez utóbbi czellá-

ban Kolompár Balog Tutával került össze. Ebből a czellából vitték a főtárgyalásra is Barkóczyt június 3-án. A pestvidéki törvényszék az erős felindulásban elkövetett halált okozott súlyos testi sértés büntetésével vádolt Barkóczyt bizonyítékok elégtelensége okából felmentette s nyomban szabadlábra helyezte. Ezekből a hivatalos adatokból kitűnik, hogy Surányi Ignácz február 24-től néhány napig — tehát még a dánosi ügy esküdtzéki tárgyalása előtt — érintkezett Barkóczyval s akkor még nem tudta a per kimenetelét. Surányi a dánosi rablógylkosság tetteseiül az Orbán fiukat nevezte meg. Hivatalosan konstatálható, hogy a hivatkozott Orbán család tagjai: Orbán Istváné, Orbán György, Orbán Károly és Orbán György Károly a dánosi rablógylkosság idejében már a pestvidéki törvényszék fogságában voltak becsukva a bényei rablógylkosság miatt. Egyedül egy tizenhat éves fiú, Orbán Dani, nem került kézre. Ez ellen, valamint Szojka Vendel ellen akkor a vizsgálóbíró ki is adta a köröző-levelet. Ennek alapján kiderült, hogy Szojka Vendel a gyulai törvényszék fogságában, Orbán Dani pedig a Dunán csavargott s a zalaegerszegi törvényszéknél volt fogva. Ekkor vissza is vonták ellenük a körözést, mert kiderült, hogy nem volt részük a bényei rablógylkosságban. Surányi teleplező vallomása ügyében különben a pestvidéki törvényszék vizsgálóbírája, dr. Aczél Nándor nyomban kérdést intézett a gyűjtőfogház igazgatóságához: igaz-e, hogy Surányi Ignácz Barkóczy Pál rabtársa előtt tett kijelentését jegyzőkönyvre adta? A fogház igazgatósága kijelentette, hogy Barkóczy Pál nevű rab náluk nincsen s így Surányi Ignácz neki benn a fegyházban semmiféle nyilatkozatot sem tehetett. Mikor a dánosi ügy főtárgyalása volt, akkor ez a Barkóczy Balog Kolompár Tutával volt egy czellában. Alig hihető el, hogy Surányi ez előtt tette volna nyilatkozatát Barkóczynak. Ami az újrafelvételt illeti, azt csak akkor kérhetik a védők, ha az ítélet jogerőre fog emelkedni, vagyis ha a Kuria is helybenhagyta az esküdtbíróóság ítéletét.

§ **Rágalmazási sajtópör.** Lasányi Antal mázolósegéd „Szabad lopás állami segédkezés mellett” cziművel a Festők Szaklapjába cikket írt, amelyben megtámadta Felberbaum János mázoló mestert. A rágalmazásért Felberbaum Lasányi ellen sajtópert indított, amelyet ma tárgyalta a büntető törvényszék. A bíróság elrendelte a vádlott védője által bejelentett tizenhét tanu kihallgatását és ezért a tárgyalást elnapolta.

Nyilt - tér

(E rovatban közlőtekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Rohitschi étvágyat gerjeszt
Tempelforrás elősegíti az emésztést
szabályozza az anyagcserét.

Nagybani raktár Magyarország részére:

Hoffmann József, Budapest, VI., Bathory-utca 8. szám

Vérgyógyítás.

Hemopatia

VU, eredeti gyógymód, mely rendkívül sikerrel alkalmazható köszvény-, asztma-, görvéllykór-, szívdílt gyomor-, bél- és idegbajokban (neurasthenia) és nemoly fontosabb bőrbajban (pl. Lupus). Biztos védelem szélhűtés és elmezavar ellen. 18 évi tanulmányozás és alkalmazás után most száz leg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedül képviselőjének **Dr. Kovács J.** egyet. orvosnak (Hemopatia) rendelőintéze van Budapest, V., Váci-körút 18. szám alatt. Rendelés naponta 9-11-ig és 3-5-ig. Díjazott levélre válaszol. — Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

Hazai termék!

Hazai termék!

a Mohai **ÁGNES**-Forrás

Elsőrendű természetes szénsavas natrontartalmú ásványvíz. Ideges gyomorba, legeső, tüdő-, gyomor- és bélhurul, csonlággyulás, vese- és hólyagbajalmak eseteiben kitűnő eredménnyel használatos, kellemes borvíz. 1/10 literes üvegekben 42 fillér. — Üres üvegekért 8 fillér térül vissza. Mindenütt kapható. A forráskezelőség.

Főraktár: **ÉDESKUTY L.** oszvári és királyi udvari szállító. Budapest: Erzsébet-tér 8. Telefon 16-32.

SPORT.

Alagi versenyek.

— Második nap. —

A második nap futamait is nagyszámu közönség nézte végig. A Marquis-gátversenyben diszkvalifikáltak a győztest, ugyanis Czárán Zoltán, a favorit Remete nyergében annyira szemmeláthatólag lovagolt Westminsternek, hogy az igazgatóság hosszas tanácskozás után helyt adott az óvásnak és a Geistlovat diszkvalifikálta. Az Eladók akadályversenyében hat induló közül csak három jött végig a pályán. Nikita a tribün-ugránál kitört, Boráról lovasa lebukott és Guba verseny közben letört. A Kétévesek versenyében a Hansi-istálló tizenegy startoló közül hét lovat indított. A díjat azonban a Bécsben is jól futott Motolla nyerte a nagy favorit Finczos előtt. A Gödi-díjban Maurus Goldschmid által nagyon szépen lovagolva, biztosan győzött Tamagno ellen.

Részletes eredmény a következő:

I. **Eladók handicapja.** Díj 1200 korona. Táv 1600 méter. 1. Markovits ihdn. 36 **Lothyan** 65½ kg. (Krause), 2. Mr. Redgrey 46 Kártyás 71½ kg. (Pálffy), 3. Sibrik ihdn. 36 Maeska 72 kg. (Tulajdonos). Futottak még: Fatia Negra (Wodianer), Bojtár (Nádaskay), Tartsd magad (Goldschmid), Bonairo (Czárán Z.), Sunny Day (Czárán J.). Biztosan másfél hosszzal nyerve, másfél hosszzal harmadik. — Tot.: 10:31, 20:36, 28, 46.

II. **Eladók akadályversenye.** Díj 1500 korona. Táv 4000 méter. 1. Báró Durniess fh. 46 **Morbihan** 65½ kg. (Neuman), 2. Geist G. 46 Szikra 67 kg. (Csompora), 3. Sándor száz. 46 Pirók II. 65½ kg. (Vetter). Futottak még: Guba (Hujber), Nikita (Sheybal), Bora (Gombolai) elbukott. Kűzdelem után egy hosszzal nyerve, három hosszzal harmadik. — Tot.: 10:48, 20:38, 34.

III. **Palotai akadályverseny.** Díj 1500 korona. Táv 3600 méter. 1. Geist G. 46 **Panasz** 68 kg. (Czárán Z.), 2. Barton fh. 66 Mondsee 70½ kg. (Wodianer), 3. br. Durniess 46 Peia 64 kg. (Krause). Könnyen két hosszzal nyerve, rossz harmadik. — Tot.: 10:22.

IV. **Marquis gátverseny.** Díj 1500 korona. Táv 2800 m. 1. Sibrik főhadnagy 46 **Westminster** 75 kg. (Sibrik), 2. Mr. Nobody 46 Macache 66 kg. (Wodianer), 3. Issekutz hadnagy 46 Korhely 65½ (Czárán J.). Futottak még Boszorkány (Pálffy), Remete (Czárán Z.), mely elsőnek érkezett be, nekilovaglás miatt diszkvalifikáltatott. 2½ hosszzal nyerve. Tot.: 10:28, 20:33, 47.

V. **Kétévesek eladóversenye.** Díj 1200 korona. Táv 1000 m. 1. Geist G. 26 **Motolla** 56½ kg. (Ulrichshoi), 2. Jankovih Gy. 26 Finczos 51½ kg. (Kisziváthi), 3. gróf Pejacsevich 26 Mozi 55½ kg. (Klimscha). Futottak még: Ma se (Schersin), Hahó (Simon), Coindreau (Vincze), Föispán (Hujber), Lady Cornelia (Vastag), Pajtás (Szegedi), Diszes (Suszter), Kisasszony (Smutny). 3 hosszzal biztosan nyerve, 1½ hosszzal harmadik. Tot.: 10:57, 20:28, 25, 24.

VI. **Gödi díj.** Díj 1500 korona. Táv 2400 méter. 1. Goldschmid 36 **Maurus** 64 kg. (tulajd.), 2. Markovits 36 Tamagno 75½ kg. (Krause), 3. Geist G. 36 Salome 72 kg. (Pálffy). Futottak még: Hjasszony (Czárán Z.), Markos (Czárán J.). 1 hosszzal kűzdelemmel első, 1½ hosszzal harmadik. Tot.: 10:61, 20:68, 75.

() **A MTK versenye.** Örvendetes tényként tapasztalható, hogy a magyar uszók, dacára annak, hogy csak az uszóidény elején vagyunk, már most is túlszárnyalja a tavaly mutatott képességeket. A Magyar Testgyakorlók Köre vasárnapi versenyére elé tehát nagy érdeklődéssel néznek sportköreink, mert alkalma lesz ott minden nevesebb uszónknak, hogy képességét bemutassa. Mint érdekes szám első sorban a 100 yardos klasszikus uszóm él el Magyarország bajnokságáért. Alig hihető, hogy Halmay világbajnoknak ezen versenyen a múlt vasárnap Charlottenburghban mutatott fölényes formája után veszélyes ellenfele akadjon, mindazonáltal a várható népes mezőny érdekessé fogja tenni ezen versenyt.

() **A Margitszigeti ezüstlabda-mérkőzés döntője.** Június 18-án, csütörtökön (Urnapi) délután ½ órakor tartja a Ferencvárosi T.-C. és Budapesti Athletikai Klub döntő mérkőzését a Margitszigeti ezüstlabdáért. A FTC-nak, mely 18-szor győzött e sáisonban és a Husvéti és Corinthian serleget megnyerte — ez lesz az utolsó mérkőzése a tavaszi idényben. A BAK, mely 2:0 győzelmével az MTK bajnok-csapata felett jutott a döntőbe, mindenkor figyelemre méltó ellenfele volt a legjobb csapatoknak is. A FTC csapata, mely három győzelemmel védi az ezüstlabdát, nagy készültséggel és teljes csapattal áll ki, hogy a gyönyörű vándordíjat negyedszer is megvédje.

A mérkőzés félideje alatt két kitűnő recorder futónk Bodor Ödön (Postás) és Nagy József (BBTE) tagjai, kik a vasárnapi atletikai viadalon az ¼ angol mértföldes Andrassy-díjban holtversenyben érkeztek

Fizetésektelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetésektelenségeket közli: Steiner R. kereskedő Zsolna, Wimmer Zsigmond, Wilder Bogiszláv Zágráb, Donan Lajos Hontnémeti, Endrei A. kereskedő-cég Miskolcz, Guttman Mór kereskedő Biharoszlak, Vidorné Budapest, Kossuth Lajos-utca 4. szám.

A Szab. Önműködő Fékészülék és Gépgyár Részvénytársaság vesztesége. A Szab. Önműködő Fékészülék és Gépgyár Részvénytársaság június hó 30-án tartja VII. rendes közgyűlését. A társaság mérlege 98.815 korona veszteséget tüntet föl. A társaság 1900-ban alakult 320.000 korona alaptőkével és már 1906-ban is 95.730 korona veszteséget mutatott ki.

Magyar feltaláló sikere. A berlini „Phonographische Zeitschrift” egy magyar ember találmányát ismerteti, amely hivatott lesz arra, hogy valóságos forradalmat okozzon a phonograph-gyártás terén. A feltaláló, akinek találmányáért már a külföld egymással verseng. Preszter Rezső Budapesten lakó hazánk fia, aki fonografok és gramofonok eddigi rendszerén keresztül gázolva, a hangtökéletesítésnek oly egyszerű s mégis elmés módját találta meg, amely az ilyen hangszerek eddigi fűlértő recsegését és bántó érdességét nemcsak hogy megszünteti, de azt oly tisztává és zengővé teszi, hogy az a valóságostól immár meg nem különböztethető. És az a legmeglepőbb, hogy mindezt az eddigi csőrendszer mellőzésével érte el. A kis alakú hangszere, amelynek nagyban gyártására hazánkban, Budapesten részvénytársulat alakult: „Eufon” név alatt fogja már néhány nap múlva gyártmányait Budapesten forgalomba hozni.

A kereskedelmi iskolák reformja. A vallás- és közoktatásügyi minisztériumban, mint értesülünk, most készült el a kereskedelmi iskolák tantervének reformja, melyet a minisztérium rendelet alakjában fog közölni az illetékes iskolai hatóságokkal. A tanterv revíziójának az a célzata, hogy segítsen az eddigi tulterhelésen. A kereskedelmi iskolák tanulói eddig hetenkint 32-36 órán át voltak studiumokkal elfoglalva az iskolában, ami igen nagy megterhelést jelent. Az új rend értelmében harmincz óra lesz a heti elfoglaltság és a redukált tananyagban helye lesz a tornatanításnak is, melynek idejét a jogi szaktárgyaktól vonták el. A jövő iskolai évben már az új rend szerint fognak tanítani úgy az állami, mint a székesfővárosi községi kereskedelmi iskolákban.

A gazdaszövetség ülése. A Magyar Gazdászövetség ma ülést tartott, melyen megállapították, hogy a parádi közgyűlés alkalmával kiket fognak kitüntetni a gróf Károlyi Sándor-féle szövetkezeti jutalomdíjakkal. Ezúttal 5 pénzdíjat és 12 diszoklevelet fognak kiosztani. A jövőre vonatkozólag kimondotta a választmány, hogy a jutalomdíjakat ezenül pályázatok mellőzésével a szövetkezeti központok előterjesztései alapján fogják odaítélni. Foglalkoztak czután a múlt évi számadásokkal, megállapították a jövő évi költségvetést s a választmányból husz tagot sorsoltak ki. A földművelésügyi miniszter arról értesítette a szövetséget, hogy kataszteri térmértékül jövőben is a holdat kívánja fentartani s a hektárt csupán nemzetközi vonatkozásokban tartja használhatónak. Tudomásul vette továbbá a választmány, hogy a honvédelmi miniszter hozzájárult a szövetség azon javaslatához, miszerint a katonaság a mezőgazdaság körébe fokozottabb mértékben bevonassák. A miniszternek teendő konkrét javaslatok megszerkesztésére, valamint az O. M. G. E.-vel e tárgyban tartandó közös ankétára Meskó Pált küldte ki.

A fűszeresek gyűlése. A fűszer-, vegyes- és kiskereskedők országos egyesülete tegnap tartotta választmányi ülését. Az ülésen tárgyalás alá vették az új ipartörvényjavaslatot, fűszer- és vegyeskereskedők tevékenységéről szóló törvényjavaslatokat és határozatba ment a fűszer- és vegyes- és kiskereskedők jogos érdekeinek úgy e törvényjavaslatoknál, valamint az az egész vonalon leendő megvédése, valamint a denaturált szesz elárúsítása körül, a pénzügyőrök tulajdonságára és a sómalomok elárúsása miatt előfordult panaszok sürgős orvoslása iránt a legerélyesebb lépések megtétele.

Felelős szerkesztő:
PURJESZ LAJOS
Kiadótulajdonos
A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság
Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, június 16.

A gabonatőzsdén tegnap lejátszódott jeleneteknek ma nem volt folytatása. A gabonatőzsde tagjai a déli tőzsdéről mind ámentek az értéktőzsdére s fél két óráig ott bonyolítottak le üzleteket. A tőzsde tanács néhány befolyásos tagjának sikerült a tőzsde tagokat meggyőzni arról, hogy tegnap elhatározásuk semmiképpen sem volt indokolt, mert a gabonatőzsde idejének megrövidítésével nem akarták a tőzsdealkuszok jövedelmét csorbítani. Gyengébb külföldi árfolyanok, de főleg az osztrák földművelésügyi miniszter hivatalos terméjelentése, mely szerint Ausztriában a kilátások igen jók, piacunkon ma nagy realizálásokat okoztak és a forgalom lanyha irányzatban nyílt meg. Októberi buza 11.50-ről 11.33-ra, októberi rozs 9.55-ről 9.38-ra esett. Délfelé azonban ismét a vevők kerekedtek felül és az irányzat hausseba csapott át. Az emelkedést az okozta, hogy Berlinből forráságot jelentettek, ami, ha esetleg hozzánk is eljutna, a vetések további fejlődésére káros lehetne. A készáru piacra nagyobb kínálat volt észlelhető. Az emelkedett árak mellett sokan igyekeznek tudni a még meglévő készleteken, a malmok viszont rossz lisztüzletről panaszkodnak és ma csak vontatottan vásároltak. Elkelt 15 ezer mázsa buza 15 fillérrel olcsóbb áron. Rozs 5-10 fillérrel lett olcsóbb. Más gabonaneműekben kevés forgalom volt, az árak nem változtak.

A készáru piacon elkelt:

Buza. Tiszavidéki: 800 mm. 78 kg. 25.80 korona, 200 mm. 77 kg. 25.70 korona, 600 mm. 77 kg. 25.50 korona, 200 mm. 77 kg. 25.40 korona, 800 mm. 77 kg. 25.30 korona, 300 mm. 76.8 kg. 25.50 korona, 200 mm. 76.7 kg. 25.40 korona, 1000 mm. 76 kg. 25.40 korona, 1800 mm. 76 kg. 25.40 korona, 2500 mm. 76 kg. 25.40 korona, 350 mm. 76 kg. 25.40 korona, 500 mm. 75 kg. 25.— korona, 100 mm. 74 kg. 24.15 korona.
Karczagi: 500 mm. 77 kg. 25.50 korona.
Pestvidéki: 300 mm. 77.5 kg. 25.50 korona.
Tolnai: 2630 mm. 75.2 kg. 24.60 korona.
Felsőmagyarországi: 3500 mm. 79 kg. 25.40 korona, 360 mm. 78.5 kg. 25.40 korona.
Raktárból: 3000 mm. 77 kg. 25.20 korona, 1000 mm. 77 kg. 24.90 korona, 500 mm. 75 kg. 25.— korona.
Rozs: 150 mm. 20.80 korona, 100 mm. 20.70 korona, 100 mm. 20.60 korona, 500 mm. 20.60 korona.
Zab: 100 mm. 16.60 korona, 100 mm. 16.80 korona, 100 mm. 16.20 korona.
Az árak 100 kgr.-kint koronákban értendők.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilo	Ára 100 kg.	kilo	Ára 100 kg.
Tiszavidéki	74	23.75-24.05	78	24.75-25.15
"	75	24.15-24.55	79	25.05-25.35
"	76	24.55-24.85	80	—
"	77	24.75-25.05	81	—
Fejérmegyei	75	—	78	24.55-24.—
"	76	24.20-24.60	79	24.85-25.10
"	77	24.40-24.75	80	—
Pestvidéki	74	23.65-23.85	81	—
"	75	23.75-24.15	78	24.65-25.—
"	76	24.25-24.55	79	24.85-25.15
"	77	24.45-24.85	80	—
Bánsági	74	23.65-23.75	81	—
"	75	23.65-24.05	78	24.75-25.05
"	76	23.25-24.65	79	—
"	77	24.55-24.95	80	—
Bácskai	74	23.75-24.05	76	24.55-24.85
"	75	24.65-24.45	77	24.75-25.05
Szerb	73	—	78	24.85-25.15
Rozs I-rendű új	—	—	—	20.70-21.—
" középminőségű új	—	—	—	20.50-20.70
Árpa takarmány I-rendű	—	—	—	13.90-14.20
" II-rendű	—	—	—	13.50-13.90
Köles	—	—	—	9.50-10.—
Zab I-rendű	—	—	—	16.40-16.60
" II-rendű	—	—	—	15.80-16.20
Tengeri beföldi új	—	—	—	13.50-13.70
Repce: Káposztarepce	—	—	—	—

A határidőpiacon kötött:

Délolott:
Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza 1908. októberre 11.52, 11.40, 11.47, 11.36, 11.61, 11.61.
Rozs 1908. októberre 9.54, 9.55, 9.40, 9.38, 9.59.
Zab 1908. októberre 8.28, 8.31, 8.25, 8.28, 8.35, 8.46.
Tengeri júliusra 6.79, 6.81, 6.84.
Tengeri 1909 májusra 6.82, 6.77, 6.84.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

októberi buza	11.64-11.65
októberi rozs	9.60-9.61
októberi zab	8.45-8.46
júliusi tengeri	6.88-6.89
1909 májusi tengeri	6.85-6.86

Budapesti gabonaforgalom.

1908. június 14-től június 15-ig.

Érkezett: Elszállított:

Buza	9919	—
Rozs	455	2485
Árpa	389	203
Zab	1502	1685
Tengeri	30986	10464
Liszt	863	21126
Korpa	100	1153

A tőzsde tanács határozata értelmében, további intézkedésig, június 15-től kezdve a gabonatőzsdén az üzleti órák délelőtt 10-től fél 2-ig tartanak, míg délután a tőzsde zárva marad.

Értéktőzsde.

Az értéktőzsdén teljesen beállott a nyári szünet. Nincsen üzlet s néha jó negyedóra is eltelik, míg egy kötésről hír érkezik. Annaira nincsen semmi vételkedv, hogy még a vezető értékek árfolyama is csökkenést mutat, csupán az Államvasut-részvények emelkedtek ma egy-két koronával bécsi vásárlásokra és arra a hírre, hogy összeült az államvitás kérdésének tárgyalására kiküldött bizottság, hogy folytassa tanácskozásait. A helyi piacon valamivel élénkebb élet mutatkozott, különösbbe a bányas- és téglárteket keresték, közöttük főleg a Kő- és Kőszénbánya-, továbbá Keramit-részvényeket keresték, Salgótarjáni kőszénbánya-részvényekben is volt valamelyes üzlet, a közlekedési vállalatok közül a Városi villamosvasut részvényei iránt volt nagyon csekély érdeklődés.

Előtőzsde.

Előtőzsde üzletelen.
Kötötték: Osztrák hitelrészvény 627.—626.75. Magyar hitelrészvény 745.50.—744.50. Osztrák-magyar államvasut 691.—Jelzálogbank 435.25.—434.50. Drasche-féle téglagyár 473.—477.—

3li tőzsde.

Déli tőzsde nyugodt, tartott.
Kötötték: Osztrák hitelrészvény 626.50. Magyar hitelrészvény 745.—745.75 Osztrák-magyar államvasut 692.—692.75. Rimamurányi vasmű 553.—553.75. Magyar leszámítóbanc 471.—471.25 Jelzálogbank 433.75—434.50 Közuti vaspálya 544.25—545.25 Városi villamos vasut 264.75 Magyar koronajáradék 93.20—93.27 Magyar kereskedelmi bank 3310.—Drasche-féle kőszénbánya és téglagyár 475.—Kerámiai gyár r.-t. 210.—211—Salgótarjáni kőszénbánya r-t 571.—

Utőtőzsde.

Kötötték: Osztrák hitelrészvény 623.25—623.—Magyar hitelrészvény 743.50—743.—Jelzálogbank 433.50—433.25. Végül maradt: Osztrák hitelrészvény 623.—Magyar hitelrészvény 743.50 Jelzálogbank 433.25.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, június 16. (Saját tudósítónk jelentése.) Ausztriában a vetések állása május közepe óta nem rosszabbodott és a földművelési kormányknak ma közzétett jelentése most is jó, sőt nagyon jó aratást ígér. Az itteni piacon erre való tekintettel a forgalom nagyon nyugodt lett és a Budapestre

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknek és székeszékében szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza
Kis üveg 40 fillér.
nagy üveg 60 fillér.

Jelentett árnyatlások megfelelően buza 5 fillérrel olcsóbb lett s tengeri is 5 fillérrel hanyatlott, rozs és zab ellenben megtartotta a tegnapi árakat. A consum teljesen télen volt s másrészt sem mutatkozott vásárlási kedv, így az üzlet nagyon szűk keretek között mozgott.

Jegyzetett buza: tiszavidéki 12.85-13.20 korona, mosoni 12.50-12.90 korona, tótfelvidéki 12.40-12.85 kor., déli vasuti 12.40-12.80 korona, marchfeldi 12.15-12.50.

Uj-rozs: tótfelvidéki 10.85-11.10 korona, csepeli 10.80-11. kor., pestmegyei 10.85-11.10, déli vasut 10.80-11. korona, különféle magyar 10.75-11. kor., osztrák 10.70-11. korona.

Arpa: morvaországi 6.50-7.75 kor., marchfeldi kor., bécsvidéki kor., tótfelvidéki kor., csepeli kor., győri kor., déli vasuti kor., tiszavidéki korona.

Magyar tengeri: régi 7.15-7.35, uj kor., korona, cinquantin 8.-8.50, uj korona.

Magyar zab: selejtes kor., közepes 8.50-8.85 korona, elsőrendű 8.75-9. kor., válogatott 8.90-9.20 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE

Bécs, június 15. Ama politikai hírek, melyek tegnap a berlini tőzsdét lehangolták, az itteni mai előtőzsdén is befolyásolták a piac felfogását. Csekély forgalommal kisebb helyi realizációkat eszközöltek, melyek a vezető értékekben aránylag jelentékeny gyengülést idéztek elő. Csak hitel- és déli vasuti részvények képeztek kedvező kivételt. Államvasuti részvényekben, miután az államosítási kérdés állását kedvezőbben fogták fel, visszavásárlásokat eszközöltek. A többi értékekben gyenge volt az irányzat. Az előtőzsde zárlatáig tartózkodó volt. A déli tőzsdén államvasuti részvények újból javultak. A többi értékek nyugodtak voltak.

11 órákor zárulnak:

Osztrák hitel. 626.50. Magyar hitel. 745.-, Länderbank -., Államvasut 691.50 -., Elbavölgyi vasut -., Déli vasut 128. -.

Alpesi bányatársulat 652.-. Rimamurányi 554.50 Májusi járadék 97.20, Magyar koronájár. 93.20 Orosz érték -.- Török sorsjegy 186.50, Német márka 117.60.

1 órákor jegyeztek:

Osztrák hitel 626.50, Magyar hitel 746.- Länderbank 439.50, Unio-bank 540.-, Államvasut 692.25, Anglo-bank -., Bankverein -., Déli vasut 128.-, Gőzhajó -.-, Alpesi bányarészvény 652.-, Májusi járadék 97.20, Magyar koronajáradék 93.20, Török sorsjegy 186.50, Német márka 117.65, Elbavölgyi vasut -., Rimamurányi 554.50, Orosz járadék -., Keleti vasutak -., Skoda -., Magyar jelz. -., Kárpáti petróleum -.

Bécs, június 16. (Osztrák értékek zárlata.) 1/2 százalékos papír-járadék 97.25, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.55, 1860-as sorsjegy 450.25, Osztrák hitelsorsjegy 472.-, Angol osztrák bankrészvény 295.-, Bécsi Bankverein 520.40 Osztrák-magyar bank 1741.- Déli vasut 127.40 Dunagőzhajózási társ. 1014.- Dohány rész. 431.50 Cs. k. arany (vert) 11.35 Német bankv. 117.67 Osztr. Lloyd 413.- 4.2 száz. ezüst. jár 97.15-99.35, Osztr. koronajáradék 97.40, 1864-es sorsjegy 261.50, Osztrák hitelintézeti részvény 623.50, Union-Bank 538.50, Osztrák Länderbank 438.25, Osztrák-magyar államvasut 691.25, Elbavölgyi vasut 441.-, Alpesi részvény 650.75, 20 frankos 19.12, Londoni váltóár 239.97, Lipótkohó 423.50, Töröksorsjegy 185.75, Gyengült.

Bécs, június 16. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 111.20. Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 145.50, Magyar hitelbank részvény 745.-, Magyar leszámítoló és váltó részvény 470.-, Rimamurányi 553.15, Magyar cukoripar -., Adria hajózási részvénytársaság 408.-, Magyar koronajáradék 93.20, 4 százalékos magyar földieherm. kötv. 93.10, Magyar nyer.-k. sorsjegy 186.65, Kassa-Oderbergi vasut részvény 362.50, Magyar jelzalogbank 431.-, Magyar keres. bank -.-.

KÜLFOLDI ÉRTÉKTŐZSDE

Berlin, június 16. (Tőzsdejelentés.) A tőzsde ma cleinte kedvetlen irányzatú volt és csak későbbi folyamatban javult némileg, miután a bányáértékek

piacán sok részvény-fedezésekre magasabban jegyzett, ami kedvezően hatott a többi piacra is úgy hogy a megnyitások szenvedett kis lemorzsolódással ismét pótolhatók voltak, amerikai vasutak, mint tegnap, ismét magasabban jegyeztek, szintugy általában villamossági részvények helyrehozták tegnapi esé silket, ami vasutértékeknel nem következett be Osztrák hitelrészvényekben és déli vasut részvények ben blanco-eladások történtek. A készpénzpiac ipari értékei egyenetlen irányzatúak voltak. Napipénz 3 1/2%, magánleszámitolási kamatláb 3 1/2%.

Zárlatok jegyzetlik: 4/2 százalékos papírjáradék -., 4 százalékos osztrák aranyjáradék 99.- osztrák hitelrészvény 196.20, Déli vasut 25.10 oroz bankjegyek 214.-, 4 százalékos uj oroz kölcson 78.10, Disconto Commandit 171.20, Dinamit-truszt 163.50, Harpeni 194.70, Unifikált török járadék 96.30, 4/2 százalékos ezüst-járadék -., 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.20, Magyar koronajáradék 92.80, Osztrák-magyar államvasut 148.10, Bécsi váltóár 84.90, Olasz járadék -., Alt. villamossági Edison 208.20, Gelsenkircheni 185.80, Laurakohó 200.90. Enyhe.

Frankfurt, (Zárlat.) június 16. 4/2 százalékos papírjáradék -., 4 százalékos osztrák aranyjáradék 99.05, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.50, Osztrák hitelintézeti részvény 196.30, Osztrák-magyar államvasut 148.-, Északnyugati vasut -., Bustiehradi vasut -., Londoni váltóár 203.67, Bécsi Bankverein -., Villamos részvény 146.-, 3 százalékos magyar aranykölcson 77.30, 4/2 százalékos ezüstjáradék 99.15, Osztrák koronajáradék 97.05, Magyar koronajáradék 93.10, Osztrák-magyar bank 125.-, Déli vasut részvény 25.20 Elbavölgyi vasut -., Bécsi váltóár 84.95, Páris váltóár 811.75, Union bankrészvény 135.50, Alpes bányarészvény -., Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat) június 16. 4/2 százalékos ezüstjáradék 98.90, 1860. sorsjegy 157.45, Déli vasu 25.20, 4 százalékos aranyjáradék 98.80, Osztrák hitelrészvény 195.30, Osztrák-magyar államvasut -., Olasz járadék 104.10, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.20. Kedvetlen.

London, június 16. Angol consol 87 1/2 s.

Páris, június 16. (Zárlat.) 3 százalékos Francia

Table with columns for Buza (Tiszavidéki, Fehérmegyei, Pestvidéki, Bányási, Bácskai), Egyéb gabonaműek (Rozs, Arpa, Zab, Tengeri magyar, Repce), Burgonya, and Különböző termények. It lists prices in various units like 100 kg and 1000 kg.

Table with columns for Államadésság közkölcsonök, Záloglelték. Elsőbbségek, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gőzmalnak, and Különböző vállalatok. It lists various financial instruments and their prices.

Table with columns for Ujlaki téglák és mészgelés, Bankok részvényei, and Sorsjegyek. It lists prices for various bank stocks and lottery tickets.

Járadék 94.52, Osztr. aranyjáradék 99.25, Magyar aranyjáradék 95.90, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 506.50, 4 százalékos Olasz járadék 104.45, Déli vasut elsőbbségi kötv. 308.—, 5 százalékos marokkói járadék 515.—, 4 százalékos 1890. Román kölcsön —, 4 százalékos Kons. amort. román járadék —, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 93.25, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 98.35, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 508.—, 4 száz. Szerb járadék 1907. —, 4 százalékos spanyol járadék 96.70, 4 százalékos unifikált török jár. 96.43, Török sorsjegy 179.75, Török dohányrészesvény 455.—, Osztrák földhitelintézet 1115.—, Osztr. Länderbank 468.—, Magyar Jelzálogbank 459.—, Banque de Paris 1462, Banque Ottomane 724.—, Osztr. magyar államvasut 746.—, Déli vasut 134.—, Meridional vasut 685, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 527.—, Rio Tinto 16.40, Sucrierie d'Egypte —, Tula 229.—, Thomson Houston —, Urikányi község 155, Chartered 22.50, De Beers 287.50, East Rand 102.50, Jagersfontein 91.25, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 55.75, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.50, Váltó német piacokra (rövid) 123.12, Váltó Bécsre (rövid) 104.56, Váltó Belgiumra (rövid) 1/4, Olasz aranyváltó (rövid) pari, Váltó Svájcra (rövid) 1/2, Csek Londonra 251.20, Magánkamatláb 1³/₄, Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Bécsi sertésvásár.

St.-Marx, június 16. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A mai sertésvásárra 14380 darabot jelentettek be, melyből a vásár kezdetéig felhajtott 6525 hizott és 7855 hussertés. Arak: elsőrendű 116—118 fillér, kivételesen — fillér; középhez 114—118; idős 106—112 fill.; könnyű 108—114 fillér; fiatal sertés 98—112 fillér, kivételesen — fillér kilogrammonként élő sulyban, levonás nélkül.

Budapesti szurómarivásár.

Budapest, június 16. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtottak 1829 darab élő borjút. Fizettek: elsőrendű élő borjúkért 78—88 fillért, kivételesen — fill., középmínőségű élő borjúkért 70—76 fillért, silány és rugott borjúkért 64—68 fillért kilogrammonként (levonás nélkül). Az irányzat lanyha volt, az áruk 6—8 fillérrel kg.-ként csökkentek.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, június 16-án. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér. Közép (páronként 300—400 kilogrammig terjedő sulyban) — fillér. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban) 130—132 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 132—134 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr.-ig) 136—140 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) — fillérig, közép (páronként 240— kilogramm sulyban) — fillérig.

Sertésleltészm. 1908. évi június 14. napján volt készlet 38004 drb., 1908. június hó 15-én felhajtott 270 darab, 1908. június 15-én elszállított 265 darab, 1908 június 15. napjára maradt készletben 38009 drb. A hizott sertésleltés irányzata: változatlan nyugodt

Sertéskonsumvásár.

Budapest, június 16. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 85 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő — malacz. Mai napi felhajtás 1102 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz, összesen 1187 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz. Eladatott 1059 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 128 drb sertés, — darab süldő, — drb malacz. Mai áruk: Zsirsertés Öreg elsőrendű 350 kg.-on felül ételsulyban 104—112 fillér, ételsulylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül 107—112 fillérig, ételsulylevonással 130—138 fillérig; fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — fillér, ételsulylevonással 133—142 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — fillér, ételsulylevonással —144 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül —, könnyű 140—300 kgr.-ig — fillérig, ételsulylevonással — fillérig. Belföldi süldő — fillérig, horvát süldő — fillér Malacz — fillérig. (Arak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsulyban értendők.) A vásár irányzata élénk. Az áruk változatlannak.

IDŐJÁRÁS.

A meteorologiai központi intézet távirati jelentése. 1908. június 16-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban tegnap az Északi Felföld nagyobb részén (a nyugati megyéket kivéve), a Dunántul nyugati határán, meg a Dráva mentén fordult elő kisebb-nagyobb zivataros eső. A Mátra vidékén 30 mm. körüli csapadék esett; Salgótarjánról jég-estőt is jelentettek. A hőmérséklet többé-kevésbé a normális felett van; maximuma Eszéken, meg Zombolyán 33 C°, minimuma Tátrafüreden 9 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Igen meleg idő várható, elvétel — inkább csak nyugaton — zivataros esőkkel.

Allomás	Legnagyobb hőmérséklet	A hőmérséklet csökkenése	Szélirány és erője	Felhőzet	Csapadék mm		Hőmérséklet	
					előző nap	ma	max.	min.
A-Szlatina	65.8	16.2	NE	2	3	2	28	15
Ujgvár	63.6	18.9	N	3	2	2	27	14
Kősmárk	64.9	14.8	N	2	0	2	21	16
Losonc	64.0	18.3	N	2	0	2	20	16
Dyalla	63.4	20.5	SE	1	4	1	30	16
Budapest	64.0	19.8	NW	1	2	1	30	16
Torony	68.4	18.9	S	1	1	1	29	16
Veszthely	68.8	22.0	SE	1	1	1	29	16
Pécs	64.0	23.6	SSW	2	1	4	29	1
Zágráb	68.9	19.6		0	0	0	31	18
Fiume	62.4	18.9		0	0	0	28	18
Szeged	62.8	21.5	E	2	0	0	30	17
Pomocvár	63.6	19.3	E	1	4	1	30	17
Nagyvárad	63.5	19.8	W	3	3	2	32	17
Kolozsvár	64.3	19.9		2	2	2	32	17
Nagyszombat	63.5	17.1	SE	1	0	0	28	11
Szatmár	—	—	—	—	—	—	—	—
Szer	—	18.2	E	1	1	2	30	1
Aranyváralja	—	15.0	SSW	1	0	6	24	16
Solnocsobánya	—	16.2	NE	3	3	ny	27	14
Komárom	—	22.4	S	1	3	ny	28	16
Magyaróvár	—	20.8	S	1	2	ny	28	17
Sopron	—	18.4	NW	2	2	1	31	18
Eszék	—	22.4	NE	1	1	1	33	18
Árkány	—	22.5		1	1	1	27	18
Dobreczen	—	21.9	NE	1	1	2	28	1
Cecekmöl	—	21.1		2	0	0	31	11
Órosháza	—	22.0	N	2	0	0	32	16
Arad	—	—	—	—	—	—	—	—
Zombolya	—	19.6	NE	2	3	—	33	16
Versce	—	23.9	SE	2	2	—	32	16
Órsova	—	20.1		2	2	—	32	14

VIZALLAS.

Inn	Ehirding	m é t e r		Újsa	M.-Salgó	m é t e r	
		jun. 15.	jun. 16.			jun. 15.	jun. 16.
Ónna	Passau	2.34	2.25		Tekoháza	0.25	0.08
	Linzi	8.45	8.07		V.-Namény	0.50	0.27
	Bécs	0.85	0.61		Tokaj	0.66	0.22
	Pozsony	1.20	0.45		Tiszafüred	0.64	0.48
	Komárom	3.07	2.99		Szolnok	0.90	0.74
	Budapest	4.06	3.32		Ceongrád	0.44	0.45
	Paks	3.84	3.—		Szeged	0.93	0.90
	Mohács	3.25	2.70		T.-Becse	1.32	1.50
	Gombos	4.55	4.64		Titel	2.98	3.16
	Ulyvidék	3.48	3.70		Hoór	0.50	1.10
	Pancevoa	2.68	2.64		Tanoly	1.12	0.72
	Órsova	0.—	0.50		Rodrog	1.54	1.52
	Mogyafalu	0.72	0.65		Sajó	0.37	0.28
	Zsolna	0.53	0.85		Hernád	0.66	0.18
	Trencsén	0.96	0.73		Bereetty	0.—	0.14
	Szabolc	0.—	0.80		Körös	0.34	0.28
	Szt.-Gothárd	0.10	0.03		Causa	0.14	0.26
	Sárvár	3.32	2.70		N.-Vár	0.24	0.24
	Győr	2.02	1.98		Bellényos	0.12	0.26
	Varasd	0.62	0.42		Tonko	0.26	0.26
	Zákány	1.62	1.11		Gurahono	0.—	0.58
	Barcs	3.—	2.86		Borosjenő	0.01	0.26
	Eszék	1.40	1.22		Rékás	0.52	0.08
	M.-Szerdah.	0.08	0.06		Gyoma	0.26	0.82
	Zágráb	0.24	0.28		Gy.-Fehérvár	0.—	0.—
	Székely	0.25	0.39		Soborsán	0.06	0.—
	Mitrovicza	0.49	0.28		And	0.15	1.14
	Décs	0.28	0.18		Makó	0.52	0.60
	Szatmár	0.22	0.20		K.-Kostély	0.72	0.70
	Kraszna	0.22	0.20		Kiszéto	0.36	0.70
	Latorca	0.22	0.20		Temesvár	0.36	0.70
	Laboreca	0.22	0.20		Becsereck	0.91	1.18
	Úny	0.—	0.05				

Kivonat a hivatalos lapból.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter dr. Miller István pestvidéki törvényszéki és dr. Groman Zsigmond budapesti büntetőjársíróbírói joggyakorlókorkat dr. Vaisz-féle alapítványi joggyakorlókorkká, Kautsky Sylvester szombathelyi törvényszéki díjnot a németújvári járásbírószághoz irnokká; a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Bugarski Tivadar végzett joghallgató, cserевичi lakost pénzügyi fogalmazó-gyakornokká a zágrábi pénzügyigazgatóság ideiglenes minőségben; a fő és székvárosi pénzügyigazgatóság Csapke István pénzügyi fővizgató segélydíjas pénzügyi irodakezelési gyakorlókorkká; a marosvásárhelyi fővizgató Szmódi Lajos marosvásárhelyi törvényszéki címzetes fogházörmezt a marosvásárhelyi törvényszéki fogházhoz fogházörmezt nevezte ki.

Pályázatok. A pécsi járásbírósnál járásbírói, a nagyváradai és a nagykanizsai törvényszéknél albirói, az élesdi járásbírósnál jegyzői, a székesfehérvári pénzügyigazgatóságnál állami végrehajtói, a fehértemplomi és a nagyszombati adóhivataloknál adótisztviselői, az élesdi járásbírósnál végrehajtói állásra 2 hét; a szegedi ítélőtáblánál irnok állásra 4 hét; a kir. tanfelügyelőségi hivataloknál 24 tollnok állásra 6 hét; a trencsényi ügyészségnél alügyész, az oklándi és a felsőlipcai járásbírósnál járásbírói, a budapesti és a kecskeméti törvényszéknél albirói, a rimaszombati és brassói törvényszéknél, továbbá a nagysinkai járásbírósnál jegyzői, a székesfehérvári pénzügyigazgatóságnál állami végrehajtói állásra 2

hét és a marosvásárhelyi törvényszéknél hivatalsofgai állásra 6 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: LAJOS MATYÁS

Rendkívül olcsó és kényelmes hajójáratok Budapest, Vác és Nagymaros között

Az Első cs. kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság közli, hogy kedvező időjárás esetén f. 6. június hó 14-én azaz vasárnap rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratokat tart fenn Budapest—Vác—Nagymaros között.

Indulás Bpest-Petöfi-térről 8:00 órakor de. és 2:30 órakor du.
 » Batthyány-térről 8:05 » » » 2:35 » »
 » Ó-Budáról 8:20 » » » 2:50 » »
 Érkezés Vácra 10:00 » » » 4:30 » »
 » Nagymarosra 11:00 » » » 5:30 » »
 Ind. vissza Nagymarosról 11:30 » » » 8:00 » esth.
 » Vácra 12:15 » dél » 8:45 » »
 Érkezés Bpest-Óbudára 1:10 » du. » 9:40 » »
 » Batthyány-térről 1:25 » » » 9:55 » »
 » Petöfi-térről 1:30 » » » 10:00 » »

Ezen járatok rendkívül mérsékelt menetdíjai a következők:
 Budapestről—Vácra vagy megfordítva
 I. hely 40 fillér, II. hely 30 fillér.
 Budapestről Nagymarosra vagy megfordítva
 I. hely 1 korona, II. hely 70 fillér.
 Vácra Nagymarosra vagy megfordítva
 I. hely 60 fillér, II. hely 40 fillér.

Négy és tíz év közötti gyermekek féláron, katonatisztek és katonai hivatalnokok az I. osztályon féláron, katonák (legénység) a II. osztályon féláron a m. kir. állami és udvari hivatalnokok a szabályszerű igazolvány alapján az I. osztályon a II. osztályú jeggyel utazhatnak. Azonkívül az utazó közönség kényelmére való tekintettel olcsó menet- és térjegy adatnak ki és pedig Budapestről Nagymarosra és vissza
 I. hely 150 fill. II. hely 120 fill.
 Vácra Nagymarosra és vissza
 I. hely 90 fillér, II. hely 75 fillér.

Fenti járatok alkalmával egy nagy s minden kényelmekkel ellátott termes gőzhajó közlekedik, melyen a közönség eső elöl is védve van. A hajón jó vendéglő van polgári árákkal s pontos kiszolgálással. Nagymaros és Visegrád között csavargózós közlekedik, melynek állomása Nagymaroson közvetlenül a hajó kikötőhelye felett van. Ha e járatokat bármily okból abban kellene hagyni, úgy erről a társulat idejekorán hirdetést fog közzé tenni.

Budapest, 1908. A forgalmi igazgatóság.

Magyar királyi Államvasutak. Zágrábi üzletvezetősége.

22810. III—08. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak Fiume állomásán az állomási vendéglő bérletére ezennel zárt ajánlati pályázatot hirdetünk.

A bérlet 1908. évi augusztus hó 1-én kezdődik és tart ezen időponttól számítandó 5 éven át vagyis 1913. évi július 31-ig.

Ezen vendéglő bérlettel jár az I. és II. osztályú étteremben, továbbá a III. osztályú váróteremben való étel-és italellátás jogán kívül a vendéglős részére egy tálató, egy konyha, egy előszoba, egy csekkamra, egy szoba a vendéglői személyzet részére, végül egy különálló földfeletti pincze (amerikai jégverem). Külön megjegyeztetik, hogy lakás a vendéglő-bérlettel nem jár.

Az 1 koronás bélyeggel és «Ajánlat a Fiume állomásán levő vendéglő üzlet bérbevétele 22810/08. számhoz» felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönbén a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1908. évi július hó 10-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak zágrábi üzletvezetősége (üzletvezetőségi palota) posta útján térti vevény mellett vagy személyesen nyújtandók be. Bánatpénz fejében pedig 300, azaz háromszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékű papirokban 1908. évi július hó 9-én déli 12 óráig nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál leteendő.

Értékpapírok a budapesti tőzsdén legutóbb jegyzett, tízennegy napnál nem régebb árfolyam szerinti értékben, de legfeljebb csak nevértékben fognak számíttatni.

Szóban levő vendéglő bérletére vonatkozó közelebbi értesülések ezen üzletvezetőségi forg. és keresk. osztályában és a fiumei forgalmi főnökségnél a hivatalos órák alatt szerezhetők, miért is az ajánlattevők kötelezettséget, hogy a feltételeket ismerik és azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőnek elfogadják.

Bánatpénz nélkül, vagy a fennemlített benyújtási határidő után beérkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

A magyar királyi államvasutak fenntartják maguknak a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül a felajánlott bérre szabadon választassanak.

Megjegyeztetik még, hogy bérlet az I. és II. osztályú éttermet a személyzet részére szolgáló szobát, konyhát és melléképületeket saját költségén tartozik fűteni és világítani, míg a III. oszt. váró- és étterem fűtése és világítása telerészben bérbeadó vasut, felerészben pedig bérlet által fog eszközöltetni.

Zágráb, 1908. évi június hóban. Az üzletvezetőség.

TÉS

MATYAS

hajójáratok
között

Józsai - Társaság
június hó 14-én
elmes kirándulás
Nagyvaros között

és 2:30 órakor
2:35
2:50
4:20
5:30
8:00 est
8:45
9:40
9:55
10:00

al a következők:

II. hely 30 fillér.

I. hely 70 fillér.

II. hely 40 fillér.

II. hely 40 fillér.
k féláron, kato-
I. osztályon fel-
von féláron a m-
bályszerű igazok-
u jeggyel utaz-
nyelmeire való te-
nak ki és pedig

II. hely 120 fill.

I. hely 75 fillér.

minden kényo-
melyen a kö-
vendéglő van
Nagyvaros és
helynek állomása
lye felett van.
ne hagyni, ugy
szé tenni.

Igazgatóság:

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár

1908. évi július hó 3-án, délután 4 órakor az intézet helyiségében (IV. ker., Deák Ferencz-u. 7. szám I. em.)

rendkívüli közgyűlést

tart.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság előterjesztése a társulat részvénytőkéjének felemelése iránt 3500 darab új részvény kibocsátása által.

2. Az alapszabályok módosítása.

Azon t. részvényesek, kik ezen közgyűlésen részt venni szándékoznak, sziveskedjenek részvényeiket az alapszabályok 23. §-a értelmében*) f. é. június hó 30-áig délelőtt 12 óráig az intézet pénztáránál letenni.

Az igazgatóság.

*) 23. §. Közgyűlésben részt vehetnek mindazon részvényesek, kik három nappal a közgyűlés megtartása előtt a le nem járt szelvényekkel együtt oly részvényt tesznek le a társulatnál, mely legalább két hóval előbb iratott a letevő saját nevére.

A MODEL

— REGÉNY. —

Irla: EDMOND MITCHELL.

38

A nevet csak erőlködve és borzongva tudta kimondani.

— Tehát az első képezi hazájának titkát, a másik pedig személyes titka — felelte Sterling.

— Adja vissza nekem a másodikat, csak a másodikat — könyörgött azzal az esdő pillantással, mely az állatnál látható, mikor tudja, hogy fel fogja a halálos döfést.

— Ezt megtehetjük, Hilton — ugye-bár lehet — mondta készségesen Sterling és hozzám fordult.

— Akkor mind a két fél jelenlétében kell felbontani a borítékot és ha a tényállás úgy van, amint azt itt elmondták, vegye mindegyik fél tetszés szerint magához a levelét.

Teljes szigorúsággal, mint pártatlan bíró hoztam meg az ítéletet és szemem előtt Berthault Estelle alakja merült fel, amint kétségbeesett, szomorú szívvel fordult a hamis asszonyhoz és hálátelt szívvel fogadta annak álnok baráti jóindulatát.

Milyen könyörületet éreztek eziránt az asszony iránt, ki nemcsak hazáját és férjét árulta el, hanem még egy ártatlan embert is elpusztulni engedte, csak hogy az ő büne rejtve maradjon.

Sterling megismerte hangomon, hogy kimondtam végső elhatározásomat és elhagyta a szobát, hogy a műteremben várakozóknak megvigye az eredményt.

Boissy-Rennes asszony magába zárkózottan, némán ült helyén. Még nem volt ideje, hogy a bekövetkezendők felett elgondolkozzék.

TIZENKETTEDIK FEJEZET.

A percek ólomlábán multak; öt percz valóságos örökkévalóságnak tünt fel előttem. De Boissy-Rennes asszony nem törte meg a csendet és én sem próbálkoztam meg vele. Ugyanugy ült még a helyén, mint az előbb s a kezébe rejtette az arcát.

En a szoba egyik sarkában csendesesen sétáltam fel-alá. Ámbár a többiek is bejöttek, első pillantásra láttam, hogy Sterling már előkészítette őket a bekövetkezendőkre.

— Boissyné asszony! — szólította meg az öreg jogtanácsos a gondolataiba mélyen elmerült asszonyt.

A hang hallatára az asszony rémülten ugrott fel helyéből.

— Maitre Guichard — ön itt! — kérdezte és határtalan meglepetéssel bámult az öreg urra.

— Szerencsétlenségre és szerencsére, jó és rossz sors hozott engem ide — felelte nyugodt méltósággal a jogtanácsos. — Hoszu életemben sok családi titok őrzője voltam. Fáj nekem, hogy az önt is meg kell ismernem. De talán ügyes kezekre lehetne bízni.

Csak most pillantotta meg Boissyné Estellét, ki sápadtan, reszkette állt az ajtó mellett. A büns asszony éles sikoltással riadt vissza a fiatal leány bánatos, nemes alakjának megpillantásakor, hiszen olyan kegyetlen igazságtalanságot követett el irányában és csuful megcsalta.

— Berthault kisasszony — szintén — ön is itt, dadogta. Oh, az Isten szerelméért vezessék őt el. Elég tanu van itt, akik a szegényemet tudják.

Sterling meghallotta ezeket a szavakat; kérdőleg nézett reám és mivel igent bólintottam, kikísérte Estellét a szobából. A két hölgy nem szólt egymáshoz. Sterling nem is tért többet vissza.

A jogtanácsos és én együtt maradtunk a bünnössel, a lelkiismeretlen nővel, ki annyi bajt, szomorúságot hozott a másikra, de legtöbbet saját magára.

— Maitre Guichard — kezdtem a beszédet — lenne olyan kegyes és felbontaná ezeket a

borítékokat? Vizsgálja meg a tartalmukat és ha egyiket odaadhatici anélkül, hogy barátja, Berthault kapitány ezáltal megkárosodna, adja át a hölgynek.

— A boríték önnek van czimeze — felelte habozva az öreg ur — és felpillantott az írásról, melyet átnyujtottam neki.

— Nyissa ki — mormolta az asszony.

A jogtanácsos eleget tett a felszólításnak. Lassan, megfontoltan olvasta először az egyiket, azután a másik levelét, végül hozzám fordult:

— Ez itt megmenti barátomat — szólt — és az egyik okmányt feltartotta.

— Akkor Berthault kisasszony javára vegye magához.

Azonnal zsebébe tette az írást.

— És ez — folytatta szomorúan — csak Boissy-Rennesné asszonyra nézve van némi értékkel.

Átnyujtotta nekem. En bele sem pillantottam a levélbe, hanem átnyujtottam a hölgynek. Azonnal a keblébe rejtette és lebecsült a fátyolát.

— Kérem, legyen kegyes — szóltam a jogtanácsoshoz és mondja meg barátomnak, hogy eltávoztam — Boissy-Rennes asszonyt kísérem haza.

— Nem akarom, hogy velem jöjjön! Ön, ön, aki tönkre tett engem, a lába alá taposott! — kiáltotta szenvedélyes hangon Boissyné.

— Igazán fájlalom, hogy ilyen gondolatokat táplál, de semmi esetre sem hagyom el mindaddig, míg épségben haza nem kísérem.

Láttam, amint tehetetlen haragiában a kezét tördeli, de önmagával vívott rövid tusa után beleegyezett.

A hosszu ut alatt egyikünk sem szólt egy szót sem, mialatt közeledtünk a Boulevard Maiesherbeshez, észrevettem, hogy apró darabkákra tépdési a végzetteljes levelet és a félhomályban láttam, amint a keskeny kis fehér szeltek szétröpdöstek az utcán.

(Folyt. köv.)

SZÍNHÁZAK

Szerdán, 1908. június 17-én.

Nemzeti Színház

Nők harca, vagy párbaj szerelemben
Vígjáték 3 felv. Irtá: Scribe. Fordította: Pau ay.
D'Autreval grófné Csillag
Villegontier Török
Flavignoul Garamszegi
Grignon Mészáros
Montichard Grócs
Dragonyosó mester Mészáros
Kezdeté fél 8 órákor

III. Kir. Operaház

Zárva
Vígyszínház
NAFTALIN.
Énekes bohózat 3 felvonásban. Irtá: Helta Jonó, Zenőjét szerző: Szirmai Albert.
Személyek:
Dr. Szokolczy B. Hegedűs
Török, a felesége Varsányi L.
I. aboda Péter Tapolczai
Palkányi Etus Kornai B.
Dr. Csapláros K. Vendrei
Manzi a felesége Kiss I.
Kabóczáné Kész R.
Kapronczay Tamás Sarkadi
Házmester Szerómi
Kezdeté 1/3 órákor

Nepszínház-Vígopera

Az ember tragédiája
Dramai költemény 3 szakaszban előjátékkal. Irtá: Msdach Imre. színe alkalmazta Hovesi S. dr.
Az ur: Rafael Báthory G.
Gábor Abolovszky
Mihály Marosi
Luczifer Kürti
Ádám Beregi
Eva Tevelgyi M.
Rabozoga Lubinszky
Péter apostol Horváth
Rudolf császár. Lubinszky
Jani vány Abonyi
Marquis Lubinszky
Kezdeté fél 8 órákor.

Király színház

100 év múlva
Énekes, táncos, látványos irta 3 felvonásban, 9 képből, irta: Martos Ferenc, Zenőjét össze állította Marthon Lóza.
N. Zaltbay István Német
Baczur Gaszton Papir
Tott Ibaa Ötvös G.
Peter, hoteltulajdonos Alakerti igazg. Boross
Franco, Major, miniszter, szerkesztő Szirmai
Pavlicsek, Pribicek, Samu, szerező Rátkai
Sasa László R.
Poleskei polgármester, Dörögi Z. Molnár
Keké, Huszárkapitány Raskó
Kezdeté 8 órákor

Fővárosi nyári színház

Orpheus a pokolban.
Operett négy felvonásban
Kezdeté fél 8 órákor

Magyar színház

A Sasfiók
(L' Aiglon) Dráma 5 felvonásban Irtá: Rosland Edmond, fordította: Abrányi Emil.
Ferencz Törzs
Flambeau Csorfas
Metternich Garas
Ferencz császár Héthy
Marmont labornagy Thuróczy
A szabó Z. Molnár
Gontz Rátkai
Báró Obenaus Landvay
Mária Lujza Forrai R.
Camorata grófnő Polár I.
De Lorel Teréz T. Halmi M.
Főhercegnő Mészáros G.
Kezdeté fél 8 órákor

Városligeti Nyári Színház

A pesti amazonok.
Énekes bohózat 3 felvonásban. Irtá: Hervey Frigyes, Zenőjét szerzők: Helényi Heidelberg Albert, Szirmai Albert, Weiner István, Zerkoviz Béla. Rendező: Bródy István.
Személyek:
Vandergold báró Fenyéri
Vandergoldné László Etel
Gladyz Medgya-zay
Fix Carter Szonirmái
Telenyi Ferenczi K.
Upor Vágó
Epekövi Stoll
Clarisse Sugár E.
Blanche Fürst E.
Iza Ladányi M.
Liza Dubecz V.
Riza Erőss A.
Giza Kardos I.
Keszeg Bihari
Kocsanya Győző
Hépasz Mezei
Teodora Anai E.
Keszü Gyárás
Kezdeté fél 8 órákor

Uránia színház

Zárva

Apolló Projektograf

(Telefon 68-39.)

Furfangos chauffeur-ök

Róma látkepe

Halipar Franciaországban

Vig özvegy paródia

Kormányozható léghajó

Automobilseta a Rivierán

A bécsi császárjubiléumi hódoló körmenet 1908. június 12-én.

Kezdeté 8 órákor.

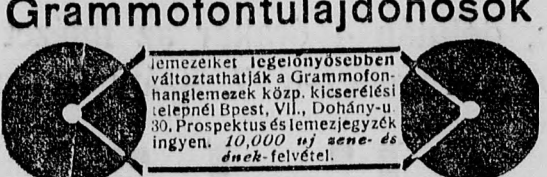
DELI étterem és kávéház

a Dunaparti korzón, Wurm-u. sarkán
Ma és mindennap délután 4/5-1/2-ig és este 4/9-től kezdve az európai hírl

CISKOVSKY

quartette hangverseny, fényes változatos műsor.
Hűdéz és meleg ételek. Rendes polgári árak.

Grammofontulajdonosok

Leveleket legelőnyösebben változtathatják a Grammofonhanglemezek közp. kicserélési telephelyén Bpest, VII., Dohány-u. 30. Prospektus és lemezejegyzék ingyen. 10,000 új sene- és ónék-felvétel.

Magyar, tót, cseh, német, szerb, lengyel, horvát, román, rutén, olasz, francia, angol, orosz, török, arab, héber stb. stb.

Előrendű hanglemezek 1 koronától 4 koronáig kaphatók.

— Külön osztály használt grammofonokból és lemezekből. —

Teljesen újja szervezett

szőnyeg osztályunkra

felhívjuk a n. é. közönség szíves figyelmét.
Művészi mintájú, izéles szín összeállítású szalonnák és futószőnyegek
Csipke és szőnyeg függönyök
Ásztal, ág, diván és zongora takarók.
Paplanok flanel és teveszőr takarók.
Cócusfutók, lábtörölők, japán gyékények
Viaszkos vásznak és völecek
LINOLEUMOK
Óriási választék keleti szőnyegekből, torontál szőnyegekből.
Magyar háziparozikkek
ÁLLANDÓ KIÁLLITÁSA
melynek megtekintésére a n. é. közönséget ismételtől meghívjuk
BUDAPEST, BÉCSI-UTCA ÉS DEÁK FERENCZ-UTCA SAROK

Kuncz József és Társa

BUDAPEST, BÉCSI-UTCA ÉS DEÁK FERENCZ-UTCA SAROK

Benzin-, nyersolaj- és szivógáz-motorok

Motoros cséplőkészletek.
A legjobb gépek. A legolcsóbb üzem. Kedvező fizetési feltételek.
Tessék árjegyzékot kérni, ingyen küldjük.

Dobry Ant. motor- és gépgyárainak

magyarországi egyedárúsiól:

Szabó Emil és Társa

Budapest, V., Hold-utca a 23. sz

SZABADALMAKAT

védjegyeket és mintaoltalmat megszerző Szabadalmakat Értékesítő Vállalat
PÁSZTOR (bej. cég.)
BUDAPEST, VII., ERZSEBET-KÖRUT 17.
Felvilágosítás díjtalan. Telefon 24-20.

Muschong-buziásfürdői

szénsav-művek

karolén kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vagy legértékesebb folyékony
SZÉNSAVAT
a világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból.
Össze nem tévesztendő mesteresen előállított kevésbé kiadós szénsavval. — Megbízható, szigorúan lelkismeretes kiszolgálás!

Sürgönyözim: Muschong, Buziasfürdő.

Interurban telefon 18. sz.

MARGIT GYÓGY FORRÁS

(Margittelep, Beregmegye)
a gyomor, belek, húgyhólyag, s különösen a légzőszervek hurutos bántalmánál igen jó hatásmú még akkor is, ha vérzések eseteforogtann
Megrendelhetők: Édeskúty L.-nál Budapesten és a forrás kezelőszéknél Munkács.

Butor

készpénzért és részletre
3 szoba teljes berendezés 360 forintért
mely áll: 1 háló, ebédlő és szalon, 100 szoba állandóan készen raktáron a legegyszerűbb kivitelű a legfinomabbig. Képes árjegyzék ingyen, Album 50 fillér bélyegben.

Nagy Imre lakberendezési vállalata.

Budapest, Váci-körút 9. (Szerecsen-utca sarok.)

Versenyárgyalási hirdetés.

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános írásbeli egységáras versenyárgyalást hirdet:
Az Arad állomáson létesítendő gépháznak, a kut-medencének és a hozzávezető szivócsatornának előállítási munkálataira, megjegyezvén, hogy az építéshez szükséges építési anyagot elsőrendű minőségben a vállalkozó köteles adni.

A pályázati feltételek, a szerződés tervezet, az ajánlati minta és a költségcsatolás a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége pályafentartási osztályában (II. oszt.) 3 korona lefizetése mellett, a hivatalos órák alatt délelőtt 8-tól délután 2 óráig bármikor beszerezhetők, vagy írásbeli megkeresés mellett a megfelelő bélyegek előzetes megküldése után, királyi postán is megkaphatók. Az építési tervei pályafentartási osztálynál megtekinthetők. Ugyancsak az említett hivatalnál megtekinthetők: a munkák és szállítások kiadására vonatkozó feltételek általános határozatai, az államvasutak vonalain előállítandó épületek leírása és feltételek részletes határozatai is, melyek a magyar királyi államvasutak igazgatóságának budapesti nyomtatványtárából megszerzethetők.

Az ajánlatot 1 koronás magyar okmánybélyeggel, az ajánlat mellékleteit, úgymint pályázati a feltételek, szerződés tervezet és költségcsatolást pedig invenként 30 filléres magyar okmánybélyeggel ellátva, lepecsételt borítékban a következők felirattal:
„Ajánlat a 18774/908. sz. versenyárgyalási hirdetés alapján a magyar királyi államvasutak Arad állomáson létesítendő gépház előállítási munkálataira” kell benyújtani, vagy postán beküldeni és pedig legkésőbb 1908. évi július hó 1-én déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség általános osztályának (I. oszt.) főosztályába, (aradi és csanádi egyesült vasutak palotája, I. em. 13. ajtószám)

Az ajánlatok benyújtására kitűzött határidő letevével a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége I. osztályában azonnal felbonthatnak, mely alkalommal az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.
Az ajánlatok benyújtását megelőző napon, vagyis 1908. évi június hó 30-án déli 12 óráig a pályázóknak 1900. évi Egyezmény szerinti koronás bántpénzt kell a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségnek gyűjtőpénztárában, hivatkozással a hirdetett versenyárgyalás számára, akár készpénzben, akár állami letétre alkalmas értékpapirokban letenni, mely bántpénz esetleg posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett áróllyam szerint számíthatnak, de névértékén felül számításban nem vételnek.
Azon felek, kik a postaakárékpénztár cheque forgalmában bent vannak a bántpénzt a postatakarékpénztár útján is lehetnek. Az ajánlatban a bántpénz letételének megtörténte megemlítenő ugyan, de az erről nyert letéti jegy nem csatolandó. A bántpénzt az ajánlatba csatolni nem szabad, mert az ilyen csatolt összeg bántpénzül el nem fogadható.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő, szabálytalanul kiállított, az ajánlattevő vagy meghatalmazottja által alá nem írt, javított vagy vakart szövegvű, perséttel le nem zárt, sértett borítékba helyezett, a kitűzött határidő után érkezett, a pótlólag vagy esetleg távirattalag tett és oly ajánlatok, melyekre nézve az előrt bántpénz előlegesen le nem tételt, figyelembe nem vételnek.
Olyan ajánlattevők, kik a pályázat tárgyát képező munkák teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnának kötelesek ajánlataikban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

Aradon 1908. június hó.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjaztatik.)

AMERIKAI-PARK

TELEFON 4-49 UJ ÖS-BUDAVÁRA Igazgató: Friedmann A.

Nyitva este 6 órától éjjel 4 óráig.

Ma szenzációs műsor a VARIETÉBEN!!

Kezdeté 10 órákor.

Először a **Edn Musztafa** arabs művilághírű vőszek.

Nagy szenzáció a **Tabarin - Moulin - Rougeben**

Első fellépő. A 3 Hadí-Hadju török-hártem táncosnőnek

Honvédenekar vonós hangversenye.

Bélopó jegy este 9 óráig 60 fillér, azután 1 kor.

Kedvezményes jegyek kaphatók minden tőzsdében

Elsőleges jelentős: csütörtökön és szombaton nagy karneval és néptáncpály.

IFJ. SCHULLER FERENCZ

nagyvendéglője

VI. kerület, Andrássy - ut 39. szám.

A szalmaözvegyek legkedveltebb étterme.

Érsébeitt árak! * Kiltűnő kiszolgálás

BEKETOW CIRKUSZ Városliget

Telefon 107-46

Ujdonságok Estélye

teljesen új műsorral. Szenzáció! Mr. Lytton, halálugrás Autómobilja a Cirkusz tetőjéről. Chew. J. Rudolphy, jelenet egy kínai tosházban és az egész műsor.

Telefon 11-06. Minden vízmérő-tulajdonosnak fontos! Telefon 11-06

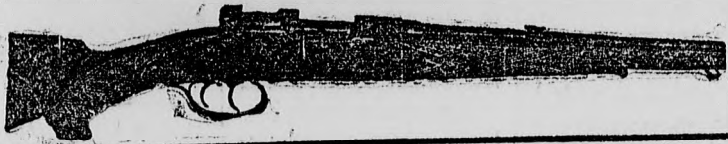
Védelem vízfogyasztás ellen

a vízfogyasztás hetenkinti ellenőrzése folytán.
Prospektust és felvilágosítást mindenkor ingyen küld a

Budapesti Vízmérő Betéti Társaság KUNZ F.

vízmérők szakgyára, Saját gyártelep.

Osztály: vízfogyasztás ellenőrzés Budapest, I, Bors-utca 14

Vadászoknak!

Kiváló szakértők által belőtt és elismert
egy és kétsövű vadászfegyvereket,
flóberteket, karabélyokat, céllövő fegy-
vereket és revolvereket csekély havi

részletfizetésre

árfelemlés nélküli szállít

Aufrecht és Goldschmied

fegyveráruháza

Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Mindenütt kapható a legfinomabb

Weider tejszín és Zsolna csokoládé

Csokoládé dessert bonbonok.

Weider Ármin és Béla

csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA.

STANDARD

életbiztosító társaság Edingburghban, Angolhon

Alapított 1825.

Magyarországi fiók:

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. (Standard palota)

Évi bevétel	36,638,000 korona
Kiutalt nyereségrészek	170,000,000 "
Vagyon	290,900,000 "
Halálesetek folytán kifizetve	628,474,000 "

A »Standard« kötvényeinek nevezetesebb előnyei:

Kétségtelen biztonság. ● Alacsony díjak. ● Szabad világműkövények.
Kötvények érvényben tartása díjmentesek. ● Tőkésítés és előre megállapított visszaváltási érték. ● Megtámadhatatlanság. ● Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egyévi fennállás után.
Szabad háború-biztosítás népfelkelők részére.

Díjtáblázatok kívánatra küldetnek.

Természetes,

ezüst üstben

mindenkor frissen befőzött

kiváló finom

málnaszörpöt

szállít

Gessler Siegfried

csász. és kir. udvari szállító és
O. csász. és kir. Fehértemplom József
Főherceg kamarai szállítója.

Kőbánya.

Csinos

mindeneslány tisztai családnál
Fehértemplomban keres-
tetik. Jelentkezés: Sziv-
utca 43. I. 8.

Lawn-teniszjátékaink

fiúknak, leányoknak
és felnőtteknek

legégszűsebb és
érdekes társas sport-
játékot nyújt.

Tenisz-rakatok:

Kezdőknek 2,25. 3,25 frt.

Haladóknak 4,50 "

Jó játékosoknak 7.—frt.

Versenyzőknek 9—12.— "

Bajnokoknak 15—19.— "

Fályakerítő-háló (3 m. ma-
gas) méterje . . . 16 kr.

Fehérposztó-teniszlapda
tucatja 6, 6, 7, 8, 9 frt.

Teniszárjegyzék és
pályaterv ingyen.

Pickl és Haas lawn-
tenisz-üzlete, Budape-
st, VI, Andrássy-ut
13. szám.

A legjobb tenisz-kisb szállítója.
Külső rakatjavítás-tarifa ingyen

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett
kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACSÝ

v. cs. és kir. euredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít hűgyesfolyást, hólyagbajt,
sebeket, bñjakórt (syphilit), bőrbajokat, elgyengült férfierőt,
idősebbeknél is, báterőzést és annak utóhatásait, ideg- és há-
gerincbajt, valamint minden női bajokat.

RENDEL: 8-4-ig és este 7-8-ig.

Budapest, VIII., József-körut 2.

Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.

Levél útján is biztos gyógyásiker.

Titkos betegségek

biztos és lekülsmeretes meggyógyítására 24 évi szakmá-
dani tapasztalatai folytán legjobban ajánlhatók

Dr. CZINCZÁR

egyetemi orvosdoktor specialista

Igen rövid idő alatt alapos sikerrel gyógyít: Hűgyesfolyást,
magömlést, hólyagbajt, fekélyeket, syphilit, férfi elgyengé-
lést, ártériádést, hátrorinó- és ideg-, bőrbajokat és minden
női betegséget biztos módszerrel.

Budapest, IV., Mátyás-körut 10. I. emelet

Rendel: d. e. 10-4 és este 6-8 óráig.

Videókelet levél útján is biztos eredményes kezelé-
sét, gyógyszeréről gondoskodik.

Munkáikat számos érem-díjnyal díjazták.

Most jelent meg! Acs. és kir. szab. Most jelent meg!
Kassa Oderbergi Vasút-személyszállító vonalainak

MENETRENDJE.

Rövid utmutatóval a tárába. Érvényes 1908. máj. 1-től.

Ára 12 fillér.

Singer és Wolfner kiadása,
Bpest, VI., Andrássy ut 10.

MOTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

Herkules-motorvállalat, Budapest, V., Váci-ut 30

Ajánlja egy oséplést, mint malomüzemre kitérően al-
kalmass, leggyorsabb benzolokomobilljant, melyek
V. ker., Váci-ut 30. szám alatti gyárban bármikor
üzemben megtekinthetők.

Teljes
jótállás
kifogás-
talan
üzemérell

Özamazavok kizárva! Bámulatosan olcsó szerkezet!

Rendkívül csekély benzinfogyasztás!

13-14 éves fiú is kezelheti!!!

Árjegyzék ingyen! Olcsó árak részletfizetésre!
200 db ellásmaró levél a Magyarországon üzemben
levő motorokról!

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett gazda
tapasztalatai alapján, melyeket a kórház hűgyeszer-
vi és bñjakóros osztályán való működése alatt számos
éven át szerzett.

Dr. FABINYI

specialista nemi bajokban
emeritált kórházi orvos

gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és máhac

nemi betegséget

(hűgyesfolyást ebeket, syphilit stb.)

Impotentiát (férfiui gyengeség
megidősebbeknél is meglepő eredménynyal, a rendes
foglalkozás megzavarása nélkül.

Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizethető.
Levelekre díjtalanul válasz. Kívánaira gyógyszerrel.

Rendelés: d. e. 9-3-ig és este 6-8-ig.

Budapest, Rákóczi-ut 8/A. szám.
(A Panonnia szállóval szemben.)
Ajáró ház. — Bejárát a lépcsőnél. — Külső várószobák.

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V. Bálvány-utca 6/C. 284

Vadászfegyverek
gyűjtemény, részben örökségből származó egyenként is potom aron eladó. Közöttük Toplewer-kulcs Lancaster 20 forint. Előfelfűző lakatszerkezei, modern Hammerles 35 forint. Greuer-zárú, Bücksilinte 40 forint. Schnelleres Mannlicher Drilling, valódi Krupp acélszövekekkel 65 forint. Winchester 35 frt. Néhány jobb revolver, mint Brauning Welodoghmerfes, ugyanitt egy Görz fényképezőgép, egy perzsaszőnyeg és egy motorkepekpar nagyon olcsón azonnal eladó. IV/E. Egyetem-tér 5. szám. Radónál. 49082

Vi ékiek figyelmébe
Remek szép két nagy utcai szoba, lépcsőházi küllön kijárattal, Auer gáz világító, szép fürdőszoba. Lift használat. Mindenhez közel, a ház előtt villany megállóhely napokra kiadó, egyenként is. Rákóczi-ut 30. II. 5.

Spanyol
nagy mennyet befőzésre 2-40 K-ért rétesbe való 2 K-ért, ropogós cseresznyét befőzésre és pöszmétét 2 K-ért, zöld diót 3 K-ért, ugorkát, tököt, kalarabét, keltkaposztát, vajbabbot, karfiolt és ubjurgonyát vegyesen vagy egyenként postakosaraként 2 K-ért szállít Gyümölcskivitel Csongrádról.

Ropogós
cseresznyét és egrest befőzésre 2K-ért. Spanyol füveszemű nagy mennyet 2-40, zöld diót 3 K-ért, ugorka, tök, karfiol, vajbabb, kalarabé, keltkaposzta és ubjurgonya postakosaraként 2 K-ért ismét eladóknak külön árajánlatot küld Szabó Csongrádról.

Zsinkói esádra
Dráva, Szabolcs határában, siklósi járás, mely áll korcsmából melleskölésből és 6 hold szántóföldből, tulajdonos aggkora miatt eladó. A korcsma K. 2000 bért jövedelmez míg a földeket tulajdonos művelte. Felvilágosítást ad Löwy Ferencz Sikiós. 5571

Középkori
urinő, ki a háztartás minden ágában teljes, jártas, házvezetőnek ajánlik eltes urhoz vidékre, főképp plébániára. Czím; N. A. Nemeskéry kastély Göd, Pest megye. 5572

Polgári, gimnáziumi, kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is.)
Kerekes Ignác, Budapest, VII., Garay-utca 5. II. 12/a. Válaszbélyeget kérek. 27808

Gépészeket
cséplés idényre ugyszintén gazdatisztokei és az összes gazdasági személyzetet, szakortelem és józanságért teljes feloltséget vállalok a hely adó urak részére teljesen költség és díjmentesen ajánl Krakauer Armin Budapest, Nagymező-u. 25. Telefon 94-67.

Jogi,
politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyestárgyakból is) Kolozsvárra, Budapestre ugyszintén államvizsgárait teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészíti. Jogi szeminárium, Budapest, IV. Magyar-utca 3. III. em. 6. (ezelőtt Rózsa-utca 44.)

Parketagyár
Gyöngyösön ajánlja gyártmányait. 27733

Magánkutató iroda
Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal ugy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47. 27750

Névelőnököt
német, angol, francziákat, boneokat lelkiismeretesen ajánlok, magyar okleveles nevelőnököt zene és nyelvismerettel sürgősen keresek. Szegheőné S. Luiza, Budapest, VI. ker., Dessewffy-utca 22. 28322.

Kérelem
a nemessziv emberekhez! Ezuton kérem a jószivú embereket, lennének kegyesek egy fél szemű és félkezű 19 éves egészen árva fiut segiteni, ha csak néhány fillérrel is. Henzel Kálmán Budapest, Nepszínház-utca 39. fidsz. 4.

Kolozsvári
jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, Államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legrövidebb idő alatti kiprobált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikerét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltójogból speciális tanfolyam, melyre korlátolt számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen oskely díjazással. Levélbeli érdeklődésekre kiemertően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2.

30 forint.
Varrógépek

egy új valódi család Singer varrógép zárszekrényvel 5 évi totálgarantiával olcsón
SINGER A.
Műgépésznel Budapest, Kőutca 55. Minden nemű varrógépek javítását legújantyasabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

Stenográfia
Országos Bahelsberger gyorsíró és gépiróiskola Váci-körút 33.
Díjtalan gépirásoktatás. Havonta új gyorsírási, gépirási és kereskedelmi szaktanfolyam. Kedvezményes nyári kurzusok. Okleveles tanárok.
Beiratkozás naponta.
Váci-körút 33.

Magánnyomozó
törv. bejegyzett cég elvállal bizalmi, házassági örökségi és egyéb könyves ügyekben teendő kutatásokat, személyek, lakások üzletek feltűnés nélkül megfigyelését a elűnt egyének és névtelen levelek írónak kinyomozását, bel és külföldön. Barna Libor János, Budapest, Rákóczi-ut 6. L. 16. Telefon 108-52. 28587

Egy
nő, ki több évig volt komorna, arcz és test maszszírozásban jártas állást keres. Jókai-utca 54. Kispeszt.

Kajszinbarazköt
nagy válogatottakat 5 kilónként 3 koronáért. Cseresznyét, meggyet, zölddiót köszmétét 2-30 koronáért szállít Rottmann Hermin szőlőtelepe Kiskunhalason

Zálogcedulákat,
orilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platínát legmagasabb árban veszek Brilliansokért többet fizetek, mint amennyiért vették. SCHILLEB IZIDOR, Sip-utca 8. 27133

Veresáfonyabefőt
BARTÁ-féle, 6 kilós postakosárúveg 6.-korona FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesem. 86972

BUTOR
árverésről, finom és egyszerű butor, hálószobák és garson szobák Szalon börtellek, gyönyörű tükör, diván, borszék, íróasztal, porzsaszőnyeg és egyes darabok; Földes B. VII., Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Vilamos
világítás
saját dynamóval, lakóháznak, gazdaságok részére. Telefon és villamos czikkok árjegyzéke ingyen. Arájanlat és felvilágosítás ingyenes. Strigl és Gärtner, elektromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27855

Ajtók, ablakok
VASREDÖNYÖK, VASRÁCSOK, kapuk használtak és újak olcsón kaphatók:
Lefkovits Jakabnál Bpest, V., Korall utca 10. a nyugati pályaudvar közelében.

Pénzkölcsönt
4, 4 1/2 és 5% alapon földbirtokra, jövedelmező, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környéken levő bérházakra I. II. III. helyen 5-70 évig törleszthető. Személyhitel tisztviselőknak gyorsan eszközöltetik.
HOFMANN JAKAB bankbizományi iroda, Budapest, Teréz-körút 1/a.

500 koronát
fizetnek annak, ki a Bartilla fogvizének használata mellett — üvege 70 fillér — valaha ismét fogfájást kap vagy szája büzlik, Bartilla-Winkler Ede Wien 19/1. Sommergasse 1. Főraktár Budapest, Török I. Király-u. 12., Andrassy-ut 29. sz. Dr. Egger Váci-körút 17. sz. — Kapható minden gyógyszerárban. Csakis „Bartilla fogviz” kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik

Szepességi csemegék
BARTA-féle veresáfonya befőtlet, málna-, szamóca-, csipkebogyózt, gomba- és huskonverveket, pastelomokat ajánl a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesmege. Kerjen árjegyzéket.

A legelőnyösebb részletfizetésre zongorát, pianinót, czím balmot, hegedűt
készpénzbeni áron a legújabb rendszerű bankhitel után kizárólag csakis Reményi nagy magyar hangszerlelepen. Prospektus és árjegyzék ingyen. Budapest, Király-u. 58. szám.

BUTOROK
háló-, ebédli-, szalondobozok, továbbá őr- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök valódi angol bőrgarnitúrák eladása és vétele.
Wechsler Károlyné VII., Király-utca 23. szám I. emelet 263
Károly-utca sarok.

ELEKTRO-MOTOROK
minden nagyságban, aladno nagy raktár
Laub Lipót, BUDAPEST, Liszt Ferenc-tér 17. sz.

FARAGÓ J.
műbutorraktár, kárpitos és disztó
Bpest, Váci-utca 2.
Elfogad teljes lakberendezéseket, valamint mindenemű kárpitos- és disztómunkákat. 27851
Mintaraktár művészeti kiviteletű butorokból, francia és angol szövetelekből. Költségtetés díjmentes

Polgári árak!
Pontos kiszolgálás!
Kitünő szabás!
Videkre mintát küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek.
Zeliszka János angol uri szabóterem, BUDAPEST, Andrassy-ut 56. I. em.
Allandó választék a legdivatosabb angol és bel-földi szövetelekből.

Spanyolmeggyet
kézzel válogatott nagyszeműt, cseresznyét ropogósat befőtzi 3 koronáért szállít 5 kilónként Szilágyi M. szőlőtelepe Kiskörös. 5574

Fenyőborovicska
(Unipertus) BARTA-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.- bértmveo. FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesem 26973

Csiz
A continensen a legelőnyösebb jódbrom gyógyfűrdő. A megelőző gyogyeredményekben nevezetes szerepet jut az ásványvíz nagy radioaktivitásának, melyet Lengyel Béla egyetemen legújabb vizsgálattal feledezték. Megnyitás május 1-én. Szamos elsőrendű borsász, szanatórium, gyógytár, zongora, kávéház, lawn-tenisz, tombolák, kárandulások, Vasut-állomás, postafővirda helyben. Hivatatos orvos Dr. Kallós Jenő. Katonatisztek, államhivatalnoknak első és utó időnyben 50% kedvezmény. Prospektus szolgálat a fűrdőigazgató. Az ásványvíz rendelhető használati utasítással a fűrdőigazgatósnál és Edeskné L. fűrdőiról, — Budapeston.

Saját gyártmányú Vas- és rézbutorok
Rézagy — — — 45.- frt
Vasagy matraczczal 8.50
Gyermekegy — — 11.50
Sodronyagy-betét 3.50
Vas- és rézbutorok gyártás árban. 28046

WEISZ LIPOT
Király-utca 99. szám.
TELEFON 57-01.

Zalogcedulákat
veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem.
Singer Jakob ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám, Izabella-utcasarkán

Modern urasági butorok
alkalmi vétele és eladása háló-, ebédli-, szalondobozok és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, teríték, csillárok, vas- és rézbutorokban.
GROSZ SANDOR és társa Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

Magyar királyi államvasutak. Igazgatóság. 132434/908. szám.

Pályázati hirdetmény
Lenolaj, lenolajkenőce, bécsu helyi és közönséges terpentinolajszállításairánt
A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1909. évben szükséges lenolaj, lenolajkenőce, bécsu helyi és közönséges terpentinolaj szállításairánt nyilvános pályázatot hirdet.
Az ajánlatok legkésőbb 1908. évi július hó 11-ig beérkezniök, a bánatpénzek pedig legkésőbbben a megelőző napon déli 12 óráig beküldendők.
A pályázatra vonatkozó részletes feltételek, ugyszintén a 122291/9 szám általános, a len- és terpentinolajra vonatkozó 118584/900. és a lenolajkenőczére vonatkozó 170905/903. sz. különleges szállítási feltételek a magyar királyi államvasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályánál, (Budapest, VI., Andrassy-ut 73. szám II. em. 43. ajtó, valamint minden üzletvezetőségénél megtekinthetők, vagy a megállapított ár előzetes lefizetése mellett a magyar királyi államvasutak budapesti nyomtatványtáránál posta útján való megrendelhetők, megjegyezve, hogy az általános szállítási feltételek minden példányáért 50 fillér, a különleges feltételekért pedig 30 fill. fizetendő. A feltételeknek posta útján való megküldése esetén 20 fillér postaköltség is beküldendő.
Bu apest, 1908. június hóban. Az igazgatóság.
Utánnyomás nem díjaztatik

INGYEN DRÁGABB, MINT NÁLUNK RENDELT FÉNYKÉP NAGYÍTÁSOK
ADUNK EGY ÉLETNAGYSÁGÚ KÉPET 5 KORONÁÉRT DISZES PASZPARTUVAL 55-68 CTM. NAGYSÁGBAN CSOMAGOLVA SZINES

OLAJKÉP
ARA 10 KORONA. KÉPVISELŐH MINDENÜTT FELVÉTELYEK

SZAVATOSSÁG
MINDEN IRÁNYBAN FÉNYKÉPNAGYÍTÓ ÉS RAFAEL FÉNYKÉP MŰTEREM BUDAPEST, VI. ROTTENBÜLLÉ-ÚT 40 KÍTŰNTETVE AJ 1908. ÉVI PÁRSI NE-MEZETKÖZI KIÁLLITÁSON DISZKOLLEKTIV. KERESZTTEL ÉS ARANY-ÉREMMEL.